

« . . . ነጻነት፤ ሰብአዊነትንና መቻቻልን . . . መስዋዕትነትንና ራስን በስርዓት መምራትን እንደሚጠይቅ ያስረዱናል። . . . ጥልቅ አብርሃት ስላለው ትንተናቸው ላመሰግናቸው እወዳለሁ።»

ሰር ሊንደን ፒንድሊንግ

የቀድሞ የቦህማስ የጋራ ብልፅግና ጠቅላይ ሚኒስትር

የነጻነት ክዳ

ግለሰባዊ፣ ማህበረሰባዊና አገራዊ ነጻነትን ለመቀዳጀት የሚያስችሉ ቁልፍ ጉዳዮችን ያብራራል

ትርጉም፡- በሴሎ የስነ ጽሑፍና የኪነ ጥበብ አገልግሎት ለክርስቶስ ዓላማ

አርታኢ፡- ደረጀ በቀለ

ራዕይ አሳታሚ
አዲስ አበባ 1998 ዓ.ም.

ይህንን መጽሐፍ ያስ አሳታሚው ፈቃድ ማግኘት ወይም
እንደገና ማሳተም በሕግ የተከሰከሰ ነው።

የነፃነት ሕዳ

ይህ መጽሐፍ የተተረጎመው
THE BURDEN OF
FREEDOM
By MYLES MUNROE
ከሚለው መጽሐፍ ነው።

ራዕይ አሳታሚ
የፖ. ሳ. ቁ 2332
አዲስ አበባ

RPTR-24 2M

አስተያየት

ነጻነትና ኃላፊነት በሚለው የማይልስ ሙንሮ መፅሐፍ በጣም ደስ ብሎኛል። ምናልባትም በአለም አቀፍ ደረጃ ከማውቃቸው ተፅዕኖ ካላቸው ሰዎች ሁሉ በላቀ ሁኔታ ማይልስ ነጻነትና ኃላፊነትን በተለይ በሦስተኛው አለም ተጨባጭ ሁኔታ ውስጥ በሚገባ ገልጠውታል። ሕያው ሆኖ ከሚሰራው ከእግዚአብሔር ዘንድ መልስን አቅርበውልናል።

ብልጫ ካለው ጸሐፊ የተበረከተ ማራኪ መፅሐፍ ነው።

- አራል ሮበርትስ፣ የአራል ሮበርትስ
ዩኒቨርሲቲ መስራችና ቻንስለር

የሃያ አምስት አመታት ጓደኛዬ ዶ/ር ማይልስ ሙንሮ በዘመናችን ካሉ ድንቅና ጥልቅ አስተሳሰብ ካላቸው ሰዎች መካከል ናቸው። በአለም ዙሪያ ብዙዎች በሺህ (ምናልባትም በሚሊዮን) የሚቆጠሩ ሰዎች ስለ «አላማ» ትልቅ ግንዛቤ እንዲኖራቸው ያደረጉ ሰው ናቸው። ነጻነትና ኃላፊነት የተሰኘው የዶ/ር ማይልስ አዲስ መፅሐፍ ሌሎች ብዙዎችን ነጻነት ስለሚለው ፅንሰ-ሐሳብ ግንዛቤ እንዲያስጨብጣቸው ምንም ጥርጣሬ የለኝም። ይህም ፅንሰ-ሐሳብ ከመንፈሳዊ ትርጓሜው አንጻር ብቻ ሳይሆን ነጻነታቸውን በማወቅ ሰዎች በመጀመሪያ የተፈጠሩበትንና የተወለዱበትን የተስፋ ምድርንና ብልፅግና መውረስ እንዲጀምሩ የሚያደርግ ነው።

- ቢሾፕ ቻርልተን ዲፒርሰን የአሰዛ ኢንተር
ዲኖሚኔሽናል ፌሎውሺፕ የበላይ ጠባቂ፣ የሀየር
ዳይሜንሽንስ ፋሚሊ ቸርች ተቀዳሚ ፓስተር

ቱልሳ አክላውማ

ዶ/ር ማይልስ ሙንሮ ነጻነትና ኃላፊነት በተሰኘው መፅሐፋቸው ነጻነት የሕግና የስራ አስመኖር ወይም ከስልጣን ስር አለመሆን ማለት ሳይሆን እንዲያውም እውነተኛ ነጻነት ከባርነት በላቀ ሁኔታ በስርዓት ራስን መግዛትን ስለሚጠይቅ ከባርነት በበለጠ ብዙ ሕግና ስራ እንዲያውቁን በብቃት ተንትነውታል።

እውነተኛ አስተዳደር ራስንና አካባቢን ከማስተዳደር ይጀምራል። ይህ ደግሞ እግዚአብሔር ሰውን የፈጠረበት ዋነኛ

አላማው ነው። ፀሐፊው ወደዚህ የማስተዳደር ጥሪያችን የምንመለስበት ሀላፊነት ነፃነት እንደሆነ ያሳዩናል።

አንባቢን በሚገዳደር መልኩ በምድር ላይ አካባቢውን በተከፈተ ልብና በተሰጠው ስጣታ እንዲገዛ ያበረታታሉ። በዚህም በተስፋው ምድር ወይም ወተትና ማር በምታፈሰው ምድር የሚጠብቀውን ነጻነት እንደሚያጣጥም ይናገራሉ።

- ዶ/ር ፋቺላ ቲ. ፒኬት

ደራሲና ተናጋሪ

ይህ በታዋቂው ጸሐፊ በዶ/ር ማይልስ ሙንሮ የተጻፈ ሌላ ተግዳሮትን የሚፈጥርብን መፅሐፍ ነው። እውነተኛ ነጻነት ምን እንደሆነ ለመረዳትና ለማወቅ የሚፈልጉ ሁሉ ይህንን መፅሐፍ ማንበብ አለባቸው። ብዙ ሰዎች ነጻነት ያለምን ገደብ፣ ወሰን፣ ተጠያቂነት ወይም ኃላፊነት ያሻቸውን ለማድረግ ፈቃድ የሚሰጣቸው ይመስላቸዋል። ዶ/ር ሙንሮ በዚህ መፅሐፋቸው ነጻነት የሚያስከፍለው ዋጋ እንዳለና ነጻነት የተሳሳተ ነገርን ለማድረግ የሚያስችል መብት ተደርጎ መቆጠር እንደሌለበት ያስገነዝቡናል (ገላ. 5:1)። ፀሐፊው ነጻነትን በተጨባጭ እውን ለማድረግ ለምን ከባድ እንደሆነ በብቃት መልስ ይስጡናል።

ይህንን መፅሐፍ እውነተኛ ነጻነትን ለሚፈልጉና ያገኙትን ነጻነት ይህንን መረዳት ካለማግኘታቸው የተነሳ ከተለያዩ የባርነት ቀንበር ስር ያሉት ተስፋና መረዳት እንዲያገኙ ለማድረግ ለሚጠቀሙበት እንዲያነቡት እመክራለሁ።

- ዶ/ር ኬኔት ሚሾኔ የፓርላማ አባል

በደቡብ አፍሪካ መንግስት የደቡብ አፍሪካ የአፍሪካዊያን

ክርስቲያን ዲሞክራቲክ ፓርቲ ፕሬዝዳንት

ኮሚኒዝምና ካፒታሊዝም ነጻነትን በተመለከተ ቁልፍ ስለሚሉት ነገር ግራ የተጋባችሁበት ጊዜ አለ?

በአንዳንድ አካባቢዎች ሰዎች ነጻነትን በመፈለግ የዘር ማፅዳት የሚሰው ቃል ወይም በሌሎች አካባቢዎች ይህን ተመሳሳይ ክስተት የጉላዎች ግጥም የሚባለውን ቃል ሲጠቀሙ በመስማታችሁ ተደንቃችኋል?

ምናልባት የዚህ ነገር ምክንያቱ ስለ ነጻነት ግልፅና የጠራ ግንዛቤ ስለሌለን ይሆናል። ምናልባት ነጻነት ሰብአዊነትና መቻቻልን እንደሚጠይቅ ከእይታችን ስለተሰወረብን ይሆናል።

ምክንያቱ ምንም ይሁን ነገር ግን በዚህ መፅሐፍ ዶ/ር ማይልስ ሙኑሮ ነጻነት ርካሽ የሆነ ነገር ሳይሆን ዋጋ የሚከፈልበት እንደሆነና መስዋዕትነትን ፤ በሰነርዓት መምራትንና መግዛትን እንደሚጠይቅ ያስረዳናል። ነጻነት እንዳሻን ለመኖር የሚሰጠን ፈቃድ ሳይሆን ኃላፊነት ያለበት እንደሆነ ግልፅ በሆነ ሁኔታ ተቀምጧል።

ዶ/ር ሙኑሮ ይህንን የመሰለ ጥልቅ እይታና ስለ ነጻነትና ኃላፊነት ትንተና የያዘ መፅሐፍ በመጻፋቸው እንኳን ደስ አሉት ልላቸው እንዲሁም ላመሰግናቸው እውዳሰሁ። በማንኛውም ስፍራ በጉ ፈቃድ ያላቸው ሰዎች ሁሉ እንዲያነቡት እመክራለሁ።

- ሰር ላይደን ፒንደሊንግ

የቀድሞ የቦህማስ የጋራ ብልፅግና ጠቅላይ ሚኒስትር

ዶ/ር ማይልስ ባለብዙ ፈርጅ ተስጥኦ ያላቸው ሰው ሲሆኑ የሰውን ልጅ ብቃት በማጉልበት ረገድ ልዩ እይታ አላቸው። እንዲሁም ሰዎች ባላቸው የእርስ በእርስ ግንኙነት መካከል መከባበርና መተማመን እንዲኖር ይጥራሉ። አሁንም በራዕያቸውና በአመራር ብቃታቸው የሰውን ልጆች በእነዚህ መልካም እሴቶች ማነሳሳታቸውን ቀጥለውበታል። ዶ/ር ሙኑሮ እምነታቸውና መሰረታዊ እሴቶቻቸው ላይ የማያመቻምቹ ድንቅ መሪ ናቸው።

ይህ የነጻነት እዳ የተሰኘው መፅሐፍ ስለ ጠንካራ እውነታዎች የሚናገር ነው። የዲሞክራሲያዊ አምባገነንነት ችግርን ይዳስሳል፤ ነገር ግን የእግዚአብሔር የነጻነት ዕቅድ ምን እንደሆነም ያብራራልናል። ይህ መፅሐፍ የተጻፈው በአለም ያሉ ሕዝቦች

ነጻነትን በመፈለግ አላማ፤ ብቃትና ተስፋ ያለውን ሕይወት ለመኖር በሚጣጣሩበት ወቅት ነው።

የባለ አንድ ፓርቲ አምባገነን መንግስታት መውደቃቸውንና ለጊዜው አሰም ከወታደራዊ ማስፈራራቶችና ክኒውክሰር ስጋት ማረፊያ እስደስቶናል። ነገር ግን ስለነጻነት ካለን የግንዛቤ እጥረት የተነሳ ራሳችንን ሌላ ችግር ውስጥ አግኝተነዋል።

ምስራቅ ጀርመን ነጻ ስለመውጣቷና ከምዕራብ ጀርመን ጋር ስለመዋሃዷ ፈጣን እውቅና ብንለጥም የዚህ ነጻነት ውጤት ምን እንደሆነና ለዚህ ነጻነት ዋጋ ከክፈለ በኋላ ወዲያው የተሰጠው ምላሽ ምን እንደሆነ ለማወቅ የፈለግን አይመስልም። ይህንን የወቅቱ ሁኔታ ከሕይወታችን ጋር አገናኝተን ነጻነት የአመለካከት ጉዳይ እንደሆነ አላወቅንም። መሰረታዊ በሆነ ደረጃ ይህ መፅሐፍ ራሳችንን በእውነት ነጻ የምናደርግበትና በመማር ተግባራዊ የምናደርገውን አማራጭ ስልት የሚያሳየን ነው።

በብዙ መንገዶች እንደ ሕዝብ ስለእምነታችን ግድ ይለናል። የምንኖረው ግለሰቦች ራሳቸውን እንዲገልጡ በሚያበረታታ፤ የመሰብሰብ፤ የመደሰት፤ ግለሰባዊ አላማዎችን የመፈፀም እንዲሁም የራሳቸውን የፖለቲካ መሪዎች የመምረጥ መብት እንዲኖራቸው በሚያበረታታ ፖለቲካዊ መዋቅር ውስጥ ነው። በዚህ ሂደት ውስጥ ላሉ ግጭቶችና ቅደም ተከተሎች ትልቅ ትኩረት እንሰጣለን።

ስርዓት አልበኝነት በተስፋፋበት እንዲሁም በፖለቲካና በጋይማኖት እምነታችን መካከል የሚዋሃዱ አቋሞችና እርስ በእርሳቸው የሚጋጩ ነገሮች እየተሰተዋሉ ባሉበት ወሳኝ ወቅት ውስጥ አለን። በከተማችን ወደሚገኙ ካቴድራሎች በምንሄድበት ጊዜ በዲሞክራሲያዊ መርሆች ያለንን እምነት እቤት አስቀምጠነው እንመጣለን። የእነዚህ ሕንጻዎች አዳራሾች የተገነቡትና ያጌጡት ከዲሞክራሲያዊ መርሆች በተለዩ እምነቶችና ጋይማኖታዊ ስርአቶች ነው።

በዚህ አለም ላይ ፖለቲካዊ ትክክለኝነት ወይም ዝምታ የመናገርን ነጻነት ተክቶታል፤ ከበላዮቻችን ጋር እስመስማማት ትችትና ማስፈራራትን ያስከትላል።

እንደ ግለሰብ የራሳችንን ደስታ፣ አላማ፣ ትርጉምና አሰራር እውን ለማድረግ ኃላፊነት መውሰድ መቻል አለብን። በልቀት፣ በጥራትና በእሴቶች ላይ የሚተሰሙ መርሃግብሮች የረዥም ጊዜ ዕቅድንና የአመራር ችሎታን ያጉለብታሉ።

ይህ መፅሐፍ ስር ነቀል የሆነ የአማራጭ ሐሳብ ያቀርብልናል። ቀድሞ እናደርጋቸው የነበሩትን ነገሮች በማሞገስ እነርሱን በማጠናከር እንድናደርጋቸው የሚያበረታታ አይደለም። ስለ አብዮት ነው የሚነግረን። በአመፅ ስለሚካሄድ አብዮት ሳይሆን በዲሞክራሲያዊ መርሆች መነፅር የታየውን ነጻነት በአዲስ መልኩ እንድናስበው የሚያደርግ አብዮት። ይህ መፅሐፍ የመንግስት የኢኮኖሚ መዋቅሮች አሰራር ላይ ጥያቄ የሚፈጥርና በማንኛውም አይነት ባርነት ውስጥ መፍትሄ ሊሆኑ የሚችሉ መፅሐፍ ቅዱሳዊ መርሆችን ይለግሳል።

ራሳችሁን ከባርነት ወደ ነጻነት እንዴት እንደምታሸጋግሩ ማወቅን የመሰለ ኃይለኛ ነገር የለም። ይህን መፅሐፍ አስፈላጊ የሚያደርገው በንግድና ኢንዱስትሪ ቦታዎች ሊተገበር የሚችል አዲስ ፅንሰ-ሐሳብ መያዙ ነው። ይህ መፅሐፍ በራስ ላይ ለሚጫን ባርነት አማራጭ መንገድ ማሳየቱ ብቻ ሳይሆን በአይነቱም ልዩ ነው።

- ሪቻርድ ሲ. ዲሜትሪ

የቀድሞ የዩናይትድ ኪንግደም ከፍተኛ ባለስልጣን፣ በጀርመን ሪፐብሊክ፣ በፈረንሳይ ሪፐብሊክ፣ በአውሮፓ ማህበረሰብና በቤልጂም መንግስት የቀድሞ ባለ ሙሉ ስልጣን አምባሳደር፣ እንዲሁም የቀድሞ የቦህማስ ጀነራል አዲተር

ለብዙ አመታት ከጭቆናና ከኢሰብአዊ ድርጊቶች ስር ለተቀበረውና እውነተኛ ብቃቱን ለመግለጥ ስለ ነጻነት ለሚጮኸው የሰው መንፈስ።

እስካሁን ድረስ ከኢንዱስትሪው አብዮት ምርትና አቅርቦት ገና ተጠቃሚ ላልሆኑት በሦስተኛው አለም ለሚገኙ በቢሊዮን ለሚቆጠሩ ሰዎች።

በቀድሞም ይሁን በአሁኑ ጊዜ ሰዎችን ከባርነት ለማውጣትና ለነጻነት የሚቻላቸውን እጅግ ከፍተኛ ዋጋ ለከፈሉ ታዋቂ ስለሆኑና ስላልታወቁ ባለድሎች።

እግዚአብሔር ለሰው ልጆች ያለውን አላማና ዕቅድ ከባርነት ከመውጣት ባሻገር ወደ እውነተኛ የነጻነት ምድር በመግባት ለማጣጣም ስተወለነው ትውልድ።

ነጻ ለወጣንበት እውነትና ወሰን በሌለው መስዋእትነቱ ነፃነቱን እውን ላደረገው።

ማውጪ

ደራሲው	78
መቅደም	9
መግቢያ	10
ምዕራፍ አንድ	15
የእውነተኛ ነጻነት ተስፋ	23
ምዕራፍ ሁለት	47
ከነጻነት ተስፋ መስተጓጉል	
ምዕራፍ ሦስት	
ኃላፊነት የጉደለው አካሄድ	
የነጻነት ደመኛ ጠላት	68
ምዕራፍ አራት	
ነጻነትን ለማስተዳደር መማር	86
ምዕራፍ አምስት	
የጭቆና መንፈስ	115
ምዕራፍ ስድስት	
የምድረበዳ ሰዎች	132
ምዕራፍ ሰባት	
ምድረበዳውን ከክርስቶስ ጋር መራመድ	164
ምዕራፍ ስምንት	
የኃላፊነት መርህ	188
ምዕራፍ ዘጠኝ	
የነጻነት ጥሪ ምላሽ መስጠት	214
ምዕራፍ አስር	
ለኃላፊነት ምላሽ መስጠት	230
ምዕራፍ አስራ አንድ	
በመጨረሻ ነጻ መውጣት	249

ደራሲው

ዶ/ር ማይልስ ሙኑሮ ይህንን ረጅም ዕሑፍ እስካሁን በሚገባ ግንዛቤ ያልተጨበጠበትን ነጻነት የሚለውን ቃል ግልፅ በሆነ ሁኔታ እንድንረዳው ተጠቅመውበታል። ነጻነት ያለ ኃላፊነትና ያለ ተጠያቂነት ተግባራዊ ሊሆን ይችላል የሚለውን ሐሳብ በዚህ ጽሑፋቸው ይገዳደሩታል። ምንም እንኳን በብዙዎች ነጻነት ቀለል ባለ ሁኔታ የሚጠራ ቢሆንም ዶ/ር ሙኑሮ ግን ለነጻነት ከፍተኛ ያለና የከበረ ትርጉም በመስጠት ያብራሩታል።

ዶ/ር ሙኑሮ እጅግ ፈጣን ከሆነው ከቴክኖሎጂ ዘመንና ከኢኮኖሚክስ (ኤሌክትሮኒክ ኮኤርስ - በኢንተርኔት የታገዘ የንግድ እንቅስቃሴ) ጋር ተያይዘው ስለሚነሱ ነጻነትን ስለተመለከቱ ጉዳዮች ምላሽ ይሰጣሉ። በአንድ አቅጣጫ እንዲህ አይነቱ ነገር ማህበረሰቡ ነጻነት ያለዋጋ እንደማይገኝ እንዲያውቅ ያደርጋል።

ነጻነት ለዶ/ር ሙኑሮ በክርስትና ውስጥ ያለ ማዕከላዊ ግብና እሴት ነው። ስለዚህ ተግዳሮትን በሚፈጥርብን አኳኋን ነጻነትን እንድንፈልግ ያነሳሉናል። ይህንንም ስናደርግ እሴቶቻችንን በመጠበቅ እንዲሁም በጥበብና በበላል ባህሪ እንዲሆን ይመክሩናል። በከፍተኛ ደረጃ ትኩረት ሰጥተው ከባርነት ወደ ነጻነት የሚደረገው ጉዞ አስቸጋሪና ፈታኝ እንደሆነ እጅግም አስፈላጊ እንደሆነ ይነግሩናል። ነገር ግን ይህን ጉዞ ስናደርግ እውነተኛ በሆነ ምንገድ ነጻ ሆነን እንድንኖር የሚያስችሉን መርሆችና ልምምዶችን መተው የሰብንም። በዚህ ሁሉ የሚሰመርበት መንፈሳዊ እውነት «ጌታ ነጻ ያወጣቸው በእርግጥ ነጻ ናቸው» የሚል ነው።

- የተከበሩ ሬቨረንድ ፍሎይድ ኤች. ፍሌክ

ፓስተር

የቀድሞ የዩ.ኤስ ኮንግረስ ማን

መቅደም

ዛሬ በምዕራቡ አለም ነጻነት የማያጠያይቅ እጅግ አስፈላጊ ግብና እሴት መሆኑን ማንም አይክድም። ምሁራንና ፈላስፎች ነጻነትን በተመለከተ ሰፊ ጥናት ከማድረግ በተጨማሪ የማያቋርጥ ክርክር እያደረጉ ነው። ነጻነት የብዙ ፖለቲከኞችን ቀልብ የሚስብ ቃል ሆኖአል፤ የባህላዊ እንቅስቃሴዎች ሁሉ መሰረትና በነጻ ገበያ የኢኮኖሚ ስርአት ውስጥ የሚደለኮር ወንጌል ሆኖአል። ለብዙ ሰዎች ነጻነት በሕይወታቸው ውስጥ የላቀ ዋጋ ስላለው ሁል ጊዜ በቃልም ይሁን በተግባር ሊሞቱለት ተዘጋጅተዋል። በቀዝቃዛው ጦርነት ጊዜ የምዕራቡ አለም መሪዎች አለምን ነጻው አለምና ነጻ ያልሆነው አለም በማለት ለሁለት ክፍለው ያስቀምጡት ነበር። ለዚህም የራሳቸውን ነገር ለመከላከል የኒውክሌር ጦርነት እስከማድረግ ድረስ ዝግጁነት ነበራቸው።

ከረጅም ጊዜያት ጀምሮ ለብዙ ድርጅቶች የኮንፈረንስ ተናጋሪ፣ የሴሚናር አስተማሪ፣ የዩኒቨርሲቲ መምህር፣ የመንግሥት አማካሪ፣ የእረኝነት አማካሪ፣ አነቃቂ ተናጋሪና አሰልጣኝ በመሆን በመላው አለም ተዘዋውረዋል። በአፍሪካም ይሁን፣ በደቡብ አሜሪካና በእስያ ወይም በሰሜን አሜሪካና በካሪቢያን ሰዎች ሁሉ እንደ አይነት መሆናቸውን ማየት መገረም ይፈጥራል። በደሃው የብራዚል መንደር ወይም የናጠጡ ህብታሞች በሚገኙበት አካባቢ የሰዎች ሁሉ ልብ ፍላጎታቸውንና ሕልማቸውን ለማሟላት የሚያስችላቸውን ዕድል ለማግኘት ይጣጣራል። ሁሉም የሰው ልጆች እንደ አይነት መሻት አላቸው፤ በልባቸው ውስጥ ያለውን ራዕይና ሕልም ለማሳካት ነጻ መሆን ይፈልጋሉ።

ነገር ግን በአለማችን ላይ ለሚገኙ ስድስት ቢሊዮን ሰዎች ይህ ሕልም የሴሊት ቅኝት ሲሆን ይታያል። እንዲህ የሚሆንበት ምክንያት ደግሞ ሕልማቸው እውን እንዲሆን ያላቸው ፍላጎትና ፈቃደኝነት አንሶ ሳይሆን በውስጣቸው ያለውን ብቃት እንዳያሳድጉና እንዳይጠቀሙ የሚያደርጋቸው የተለያዩ ሰው ሰራሽ ሁኔታዎችና ራሳቸውን የሚወስኑባቸው ጉታች ነገሮች ስላሉ ነው። የሰው መንፈስ አላማን በነጻነት እንዲፈልግና ያንን አላማ ለማሳካት ደግሞ

ብቃቱን እንዲያሳድግ ከፈጣሪው የተቸረው ነገር ነው። ነጻነት የሰው መንፈስ ፍላጎት ነው።

ነጻነት የሚለው ቃል ፍቅር እንደሚለው ቃል የተለመደና ለብዙ ጊዜ ጥቅም ላይ የዋለ ከመሆኑ የተነሳና በደንብም ግንዛቤ ስላልተጨበጠበት ሰዎች አለአግባብ ሊጠቀሙበት ይስተዋላል። ብዙ ጊዜ ነጻነት ብለን የምንጠራው ያለሕግና ያለተጠያቂነት ብልሹ ፍላጎታችንን ለማድረግ ሕጋዊ ፈቃድ ማግኘታችንን ነው። ብዙ ግለሰቦች፣ ትውልዶች፣ ማህበረሰቦችና አገሮች በላያቸው ላይ የሚጫነውን ቀንበርና ጭቆና ለማስወገድ መፈለጋቸው እንዲሁም የሚያሰሙት የነጻነት ጩኸት በታሪክ ሁሉ ውስጥ እያስተጋባ የኖረ ድምጻቸው ነው።

በታሪክ ሁሉ እንደምናየው ግለሰቦችና አገሮች ለነጻነት መዋጋታቸው እንዲሁም የመጨረሻውን ከፍተኛ ዋጋ መክፈላቸው ይህ ነገር በሰዎች ታሪክ ውስጥ ምን ያህል ዋጋ እንዳለው ያረጋግጥልናል። ነጻነትን ለማግኘት ብዙዎች በጦርነት ሞተዋል፣ ሕዝባዊ ንቅናቄዎችን፣ አመጾችንና ትግሎችን ተካሂደዋል። ከማንኛውም ነገር ይልቅ ለነጻነት በተደረጉ ትግሎች ብዙ የሰው ሕይወት መሥዋዕት ሆኖአል። የፈረንሳይ አብዮት የዘውዳዊውን ጨቋኝ ቀንበር ለማስወገድ ከነበረ ፍላጎት የተወለደ ነበር። የሩሲያ አብዮትም የተቀጣጠለው በተመሳሳይ ፍላጎት ነበር። የዩናይትድ ስቴትስ ሪፑብሊክ የተመሰረተበት ተስፋ ነጻነት የሚለው ሐሳብ ነበር። የእንድን ሕዝብ ፍጻሜ ወላኝ ወደሆነ ምዕራፍ ለማድረስ ነጻነት አስፈላጊ ስለሆነ ለዚህም የቅኝ ገዥዎች ቀንበር መወገድ እንዳለበት በማመን ታላቋን ሕንድ ለማየት እንደ ማህተመ ጋንዲ ያሉ ታዋቂ ሰዎች እስከሞት የሚደርስ መስዋዕትነትን ከፍለዋል። በትውልዳችን ለታላላቅ የሰብአዊ መብት እንቅስቃሴዎች መወለድ ምክንያት የሆኑት እንደ ማርቲን ሉተር ኪንግ ጄኔሮር ያሉት ሰዎች ለነጻነት በነበረ ጥማት ማህፀን ውስጥ የተፀነሱ ናቸው።

አሁን በሃያ አንደኛው ክፍለ ዘመን እንኳን ግለሰቦች፣ ማህበረሰቦችና አገሮች ለነጻነት የሚያደርጉት ትግል እንደቀጠለ ነው። ወደተረጋጋ የነጻነት ምዕራፍ ለመድረስ ሰው ለብዙ ሺ አመታት ቢጥርም አሁንም ግን አብዛኛው የሰው ልጅ ግለሰባዊና ብሔራዊ ሕልሞች እውን እንዳይሆኑ በሚያደርጉ እስራትና ባርነት

ውስጥ ራሱን አግኝቶታል። በአስራ ዘጠኝ ስልሳዎቹ ከሕብረተሰቡ ወጣ ባለ ሁኔታ ነጻነታችንን እንፈልጋለን ብለው የወጡ ወጣቶች (ሂፒስ፣ ቤቢ ቡመርስ) የአደንዛዥ ዕፅና የቁሳአካላዊነት እስረኛ ሆነዋል። እነዚህ የወለዱት ልጆችም በሕይወታቸው ያለውን አላማ መፈፀም በማይችሉበት በጣም ክፉና ሰይጣናዊ በሆነ የአደንዛዥ ዕፅ መረብ የተጠመዱ ሆነዋል።

በአሁኑ ወቅት ወደ ኮምፒውተር ቴክኖሎጂ ዘመን እየገባን ነው። የኮምፒውተር ቴክኖሎጂ በብዙዎች ሲታይ የግንኙነት ነጻነት፣ የመረጃ መጉልበት፣ የምርታማነት ማደግና በኢንተርኔት አማካኝነት በስፍራ የማይገደብን ጉዞ ለማድረግ ተስፋ ያለው ይመስላል። ይህ የቴክኖሎጂ ምጥቀትና እድገት የሃያ አንደኛውን ክፍለ ዘመን የቴክኖሎጂ ባለሙያ በመረጃ ብዛት በተጥለቀለቀ አለም ውስጥ ግራ በመጋባትና በሽክም ብዛት ተጥወልውሎ በአለም አቀፍ መረብ ውስጥ የሚንፈራገጥ አስመስሎታል። በእርግጥ ነፃነት ያስፈልጋል።

ነጻነትን ለማግኘት አስቸጋሪ የሆነው ለምንድነው? ለምንድነው ያለፈው ታሪካችን በአለም አቀፍ ደረጃ ያለውን የሰላም ጥማት በሚገባ መመለስ ያልቻለው? በአለማችን ላይ የምናየው የሳይንስ እድገትና የቴክኖሎጂ ምጥቀት ለምንድነው ከነጻነት ይልቅ እስራትን እያመጣ ያለው? ለምንድነው የፈጠራችንና የምርቶቻችን እስረኛ የሆንነው? የነጻነትን መርህ በሚገባ ስላልተረዳነው ይሆን? ነጻነትን ከሌላ ነገር ጋር ስላምታታነው ይሆን?

ከእርባ አመት በላይ ለሚሆን ጊዜ ውስብስብ የሆነውን የሰውን ልጅ ስብዕና በማዳበር በኩል ሰፊ ጥናትና ምርምር በማድረግ እንዲሁም በሺዎች የሚቆጠሩ ሰዎች ሕይወታቸውን የሚያሻሽሉበትን መርህ በማስተማር አሳልፌአለሁ፤ ከዚህም የተነሳ በሰው ልጅ ልብ ውስጥ ያለው ከፍተኛ ጥማት ነጻነት ነው ወደሚል ድምዳሜ ደርሻለሁ። የሰው ልብ ትርጉም ያለውን አላማ በመናፈቅ ላይ ቢሆንም ይህን ነገር በተጨማሪ መዳሰስ የቻሉ ግን ጥቂቶች ናቸው።

ሁሉም ሰው ነጻ ለመሆን ከመናፈቅ የተነሳ የሚያስማው የሰቆቃ ጩኸት አለ። ነገር ግን የሰላም ጥማት ያለን ብዙዎቻችን ነጻነት ምን ማለት እንደሆነና የእርነት ምንነት ገና አልገባንም። የእውነተኛ ነጻነትን ምንነት በሚገባ አለመረዳታችን አላዛዥ እውነታ

ነው። እውነተኛ ነጻነት ኃላፊነትን፣ ተጠያቂነትን፣ የማስተዳደርን አደራ፣ ብስለትን፣ ጥበብንና ጥሩ ባህሪን ይጠይቃል።

በዚህ መፅሐፍ ውስጥ ነጻነት በሰው ልጅ ሕይወት ውስጥ ለምን ከፍተኛ ዋጋ እንደተሰጠውና ይህንን የነጻነት ጥማት ለማርካት ከፍ ያለን ዋጋ እስከመክፈል ድረስ ፈቃደኛ የሆነበት ምክንያት ተዳሶበታል። ነጻነት ለብዙ ሰዎች መንፈስ እንግዳ የሆነ፣ ነገር ግን ተፈጥሮአዊ የሆነ ፅንሰ ሐሳብ ነው። በአብዛኛው በሰው ልጅ ታሪክ ውስጥና ከምዕራቡ አለም ውጭ ባሉ ክፍሎች ተፈላጊ ግብ ሆኖ ካስመቆጠሩ ባሻገር የሚገባውን ዋጋ አልተሰጠውም። ከነጻነት ይልቅ እንደ ኃይል፣ ክብር፣ ዝና፣ ብሄርተኝነት፣ ዘውዳዊ ልዕልና፣ ወታደራዊ አቅም፣ ከፍተኛ የጦር ጀብዱ፣ ፌሽታን እንደ አላማ መያዝ፣ ቀዳሚ ብልፅግና፣ ስላሴሎች መብት ታጋይ መሆንና ሌሎች ብዙነገሮችም አሁንም ድረስ ከፍተኛ ዋጋ እንደተሰጣቸው ነው። ከእነዚህ ባህሎች በአብዛኞቹ ውስጥ ነፃነት እንደ እሴት አልተካተተም።

በእርግጥ ነፃነት የሚለው ቃል ፅንሰ ሐሳብ ከምዕራባዊያን አገሮች ጋር ግንኙነት ከመፈጠሩ በፊት በአብዛኛው የሰው ልጅ ቋንቋ ውስጥ አይቃወምም። ጃፓን አይነተኛ ምሳሌ ናት። በአሁኑ ጊዜ በጃፓን ነፃነት የተባለው ቃል ጥቅም ላይ መዋል የጀመረው በአስራ ዘጠነኛው ክፍለ ዘመን አገሪቱ ለምዕራባዊያን በሯን ክፍት ማድረግ ከጀመረችበት ጊዜ ጀምሮ ነው።

በክርስትና ውስጥ ነጻነት ማዕከላዊ የሆነ ግብና እሴት አለው። ከኃጢአት፣ ከእስራት፣ ከፍርሃት መዋጀትና ነጻ መውጣት የክርስትና ግብ ነው።

በዚህ መፅሐፍ ውስጥ የምንዳስሰውና የምናስቀምጠው ነገር ነጻነት የሚወለደው ከባርነት ታሪክ ውስጥ እንደሆነ ነው። ይህ ሁሉንም አይነት ባርነትና ጥቆና ያጠቃልላል። ነጻነት በሰው ልጅ ታሪክ ውስጥ ዋነኛ የሆነ ተፈላጊ የጋራ ራዕይ ከመሆኑም አልፎ የሰው ልጅ የባርነት ታሪክ ውጤትና ለዚያ ታሪክ የሚሰጥ ምላሽ እየሆነ ነው። በእርግጥ ባርነት ነጻነትን ማስገኘት አይቻልም፤ ነገር ግን ይህን ያንቀላፋ የሰው ባህሪ ይቀሰቅሰዋል።

በዚህ መፅሐፍ የመነሻ ሐሳብ ከእኛ የሚጠይቀው ብዙ ነገር ስላለ ከባርነት ይልቅ ነጻነት ከባድ ነገር የመሆኑ ጉዳይ ነው። የነጻነትን ትርጉምና የተለጠውን የተሳሳተ ግንዛቤ በማየት የጭቆናን ምንነትና ውጤትንም እንገልጻለን። ነጻነት በግለሰብ፣ በማኅበረሰብ፣ በክልልና በአገር ደረጃ ያለውን ተፅእኖ እናያለን። በዚህ ርዕስ ውስጥ እንደ መፅሐፍ ቅዱሳዊ ሞዴል አድርገን የምናያቸው በሙሴና በኢያሱ መሪነት የዕብራውያንን ዘፀአት ማለትም እስራኤላውያን ነጻ የሆነች ሉአላዊ አገር ለመመስረት ከባርነት ያደረጉትን የሽግግር እድገት ነው። በዚህም የነጻነትን ያክል ኃላፊነት ያለበትና የአርነትን ያክል ክብደት ያለው ነገር እንደሌለ እንረዳለን። ብሄራዊ የሆነ ነጻነትን ለማግኘት ለምን ከባድ እንደሆነና ከዚህ ይልቅ ወደ ጭቆና የመሳብ ምክንያቱ ምን እንደሆነ እንመለከታለን። ነጻነትን እንደ ፍቅርና እንደ ውበት ከመተርጎም ይልቅ ተግባራዊ ማድረጉ የተሻለ ነው ወደሚል ድምዳሜ እንመጣለን። በነጻነት ጉዞ ውስጥ አብራችሁኝ ተራመዱ።

መግቢያ

ከፍ ያለውን ነገር መመልከት የማይችል ሰው አሁን ያለው ጊዜያዊ ነገር ባሪያ ይሆናል።

የነጻነትን ያክል ኃላፊነትን የሚጠይቅና የአርነትን ያህል የሚከብድ ነገር የለም። ይህ አረፍተ ነገር እርስ በእርሱ የሚቀረን ቢመስልም የነጻነት ፅንሰ ሐሳብ ምን ያህል ውስብስብ እንደሆነ ያስረዳናል። ለፍቅርና ሰውበት ትርጉም መስጠት አስቸጋሪ እንደሆነ ሁሉ፤ ነጻነቱንም በግልጽ ልንተረጉመው አዳጋች ነው። እየተለማመድነው በሄድን መጠን ግን እንረዳለን። ወደ ሃያ አንደኛው ክፍለ ዘመን ጥልቅ ማዕበል እየገሰገሰን ባለበት በዚህ ወቅት እንዳሁም አዲሱን ምዕተ አመት መልክ ለማስያዝ ኃላፊነት እንደተቀበለ ሰው ነገሮችን ስናጤን የሰው ልጅ በሃያኛው ክፍለ ዘመን ካደረገው ትግል የተነሳ ግለሰቦች፣ ማኅበረሰቦች፣ ባህሎችና አገሮች ለነጻነት ያላቸው ጩኸት በእጅጉ የሚያስተጋባ ሆኖ እናገኘዋለን።

ከስድስት ቢሊዩን በላይ የሚሆን ሕዝብ፤ የሚኖርባትን አለም እንደ ቤቱ ይቆጥራታል። እያንዳንዱ ሰው ነጻነት ምን ማለት እንደሆነ በሚገባ ትርጉሙን እንኳን ሳይረዳ ነጻ እንደሆነ ግን ያውጃል። ነጻነት በሰው ልጅ ታሪክ ውስጥ የተሳሳተ ግንዛቤ የተያዘበትና እምብዛም ተግባራዊ ሲሆን ያልታየ ነገር ነው። ሰው የተፈጠረበት ምክንያትና አላማ ነጻነት ቢሆንም አብዛኛው ሰው እውነተኛውን የነጻነት ጣዕም ተቋድሶ የማያውቅ ነው።

ምንም እንኳን ሰው ለነጻነት ትክክለኛ ግንዛቤ ባይኖረውም ነጻነት ሰው በእጅጉ የሚፈልገው ነገር ነው። ዛሬ ስለ ነጻነት ያለው ሐሳባዊ ተስፋ እጅግ በኖኸበት ጊዜ ውስጥ እንገኛለን። በሃያኛው ክፍለ ዘመን ማገባደጃ አካባቢ በምስራቅ እውሮፓ የታየው ማህበራዊ፣ ፓለቲካዊና ምጣኔ ኃብታዊ እድገት በአለም ዙሪያ የሚገኙ ሰዎች ሁሉ ለነጻነት እጅግ የላቀ ናፍቆት እንዲኖራቸው አድርጓል። ከሁለተኛው የአለም ጦርነት ጀምሮ በሦስተኛው አለምና በሩቅ ምስራቅ የሚገኙ አገሮች ለነጻነት በሚደረግ ትግል ውስጥ በመግባት እንዲሁም የነጻነትን እሴቶች አጥብቀው በመያዝ እንዳንደቹም ሊኖሩበት ታይተዋል። በአገሮች ውስጥ ያሉ መሪዎች

ምንም እንኳን ጥርጣሬ ቢኖራቸውም በሐሳባዊ ሁኔታ ወዳስቀመጡት ወደ ነጻነት ግብ እየገለገሉ እንዳሉ ከመናገር ተቆጥበው ያውቃሉ ሰማሶት ያስቸግራል። የነጻነት ፅንሰ ሐሳብ በሰው የተፈጠረ ሳይሆን ፅንሰ ሐሳቡን መረዳቱ ለሰው ጥቅም የሚሰጥ መሆኑን መገንዘብ አስፈላጊ ነው። ነጻነት የምዕራባዊያንም ሆነ የምስራቃዊያን ሐሳብ አይደለም። ለሰው ልጅ ሕልውና ጠቃሚ ስለሆነ በራሱ በእግዚአብሔር የተገለጠ መፅሐፍ ቅዱሳዊ ፅንሰ ሐሳብ ነው። ስለዚህ የሰው ልጅ እርካታን እንዲያገኝና ምን ያህል ዋጋ ያለው ፍጡር መሆኑን እንዲገነዘብ ነጻነት መሰረታዊ ነገር ነው። የነጻነት መንፈስና የሰው መንፈስ ከሰው ልጅ ተፈጥሮ ጋር የተቆራኙ እጅግ ተመሳሳይና ተቀራራቢ ነገሮች ናቸው። ለዚህም ነው ለሰው ልጅ ነጻነትን መሻት፣ መፈለግና መጠማት ተፈጥሮአዊ ነገር የሆነው።

ጫናና ጭቆና ወይም የተለያዩ የባርነት ገፅታዎች እንዲሁም የሰውን መንፈስ አድገትና እንቅስቃሴ የሚገድቡ ነገሮች ነጻነት የተባለውን የተኛውን ግዙፍ ዝሆን ይቀስቅሱታል። ከዚህም የተነሳ ነው ማንኛውም በእስገዳጅ ኃይል፣ በርዕዮተ አለም፣ በፖለቲካ ስልጣን፣ በኢኮኖሚ ጫና፣ በአገር ውስጥ በሚደረግ በደል በመንፈሳዊና ኃይማኖታዊ ጫናዎች በኩል የሚፈፀም ባርነት በሰው መንፈስ ላይ የሚሰራ ከፍተኛው ኃይልነት የሆነው።

ዴቪድ ብራዩን ዳቪስና የዬል ዩኒቨርሲቲ ጓዳቸው ኤድመንድ ሞርጋን «በምዕራቡ አለም ባህል ውስጥ ያለው ባርነት ችግር» በተሰኘው መጽሐፋቸው አሁን ባሰገበት ጊዜ ማህበራዊና ምሁራዊ በሆነ ሁኔታ ስለነጻነት ያለንን ግንዛቤ ባርነት ምን ያህል እንዳቀናጀውና እንዳቀነባበረው ያትታሉ። ዳቪስ በምዕራቡ አለም ታሪክ ውስጥ ባርነት ገና ከጅማሬው እንደቀላል እንዲታይና ከአጭር ጊዜ በኋላም በአስራ ስምንተኛው ክፍለ ዘመን መጨረሻ አካባቢ ለምን መወገድ እንዳለበት የሞራል፣ የማህበራዊና የምጣኔ ሃብት መቅሰፍት ተደርጎ እንደተቆጠረ ለማብራራት ሞክረዋል። በድምዳሜያቸውም ግለሰባዊ የሆነውን መብት ማስጠበቅ ለሰው ልጅ አስፈላጊ የሆነ መሠረታዊ ነገር ነው በማለት አስምረውበታል። በመሰረቱ ባርነት የነጻነትን አስፈላጊነትና ዋጋ ያገዝፈዋል እንጂ ነጻነትን ሊያጠፋው አይችልም። አሁንም ድረስ ጥያቄው ነጻነት ምንድነው? የሚለው ነው።

በአሜሪካ ውስጥ ደም አፋላሽ የሆነው የእርስ በእርስ ጦርነት በተጀመረበት ወቅት አብርሃም ሊንከን ስለ ነጻነት ጥሩ የሆነን ትርጓሜ ባለማወቁ ያገረመርም ነበር። ዛሬም ቢሆን ብዙ ስለ ነጻነት የተጻፉ ነገሮች ቢኖሩም ሁኔታው ከቀድሞ የተለየ አይደለም። በሌላ አባባል ከአድካሚ ትግል በኋላ በነጻነት ዋጋና አስፈላጊነት ላይ ከስምምነት ቢደረስም ... ነጻነት ምን እንደሆነ በመገንዘብ በኩል ትልቅ አለመግባባት አለ። ለዚህ ነው አሻሚ በሆነው የነጻነት ትርጉም «ተመሳሳይ» በሆነው በዚህ ሐሳብ ዙሪያ የፖለቲካ ፓርቲዎች እርስ በእርሳቸው ያመረረ ተቃውሞ ውስጥ የሚገቡት።

የግሪክ ፈላስፎች፣ የዘመናችን ፈላስፎችና ሌሎች ብዙ ምሁራን በዚህ ውስብስብ ርዕስ ዙሪያ ብዙ ስራዎችን ሰርተዋል። ነጻነት ሦስትዮሽ በሆነ መንገድ ትርጉም ሊሰጠው ይችላል። ኦርናልዶ ፓተርሰን «በምዕራባዊያን ባህል ግንባታ ውስጥ ነጻነት ያለው ድርሻ» በሚለው መፅሐፋቸው የሚከተለውን ማጠቃለያ አስፍረዋል። «ነጻነት ሦስትዮሽ መንገድ ጥቅም አለው። ነጻነት ታሪካዊ፣ ማህበረሰባዊና ፅንሰ-ሐሳባዊ ተዛምዶ አለው። በመጀመሪያ ደረጃ ሊታይ የሚገባው ግለሰባዊ ነጻነት ነው። ግለሰባዊ ነጻነት ማንም ሰው የፈለገውን በሚያደርግበት ጊዜ በማንም ተፅዕኖና አስገዳጅነት መሆን የለበትም፤ እርሱም ሌሎችን ሰዎች ታላቢ ማድረግ እንዳለበት ያስምርበታል።

በሁለተኛ ደረጃ ያለው የነጻነት ፅንሰ ሐሳብ ሉአላዊ ነጻነት ይባላል። ይህ በቀላሉ አንድ ሰው ከግለሰባዊ ነጻነት በተለየ ሁኔታ የሌሎችን ፍላጎት ታላቢ ሳያደርግ የፈለገውን ነገር የማድረግን መብት ያሳያል። አንድ ሰው እስከ ቻለው ድረስ የፈለገውን እንዲያደርግ ፈቃድ ይሰጠዋል።

ሦስተኛው የነጻነት አይነት ደግሞ ሕዝባዊ ነጻነት የተባለው ነው። ይህ አይነቱ ነጻነት በማኅበረሰቡ ውስጥ ያሉት ጉልማሶች በማኅበረሰቡ ሕይወት አስተዳደር ውስጥ ድርሻ እንዳላቸው ያሳያል። በዚህም አማካኝነት በማኅበረሰቡ ውስጥ በመወለዱና በውስጡም እውቅና ስለተሰጠው እንዲሁም በማኅበረሰቡ አስተዳደር መሰረት አንዳች ስፍራ ስለሚኖረው ግለሰቡ ነጻነት ይሰማዋል። የሕዝባዊ ነጻነት መኖር በተወሰነ ደረጃም ቢሆን ፖለቲካዊ ጠቋሚነት አለው።

የእያንዳንዱን ዋጋ፤ መብትና ግዴታ ምን እንደሆነ ያስቀምጣል። እንዲህ አይነቱ ነጻነት ገዳቢ የሚሆንበት ብዙ ጊዜ አለ። በሮማውያን ባህል በማንበረሰቡ ውስጥ ተሳታፊ የሚሆነው ወንዱ ብቻ ነበር። በቅርብ ጊዜ ታሪክ ውስጥም በፖለቲካ ሂደት በምርጫ ሴቶችና ጥቁሮች ተሳታፊ የሆኑት በቅርብ ጊዜ ነው።

እነዚህ ሦስት የምዕራባዊያን የነፃነት ፅንሰ ሐሳብ የተቃኘ ብቸው ነጥቦች ናቸው።

በዚህ መፅሐፍ ግን ከግሪኮች፣ ከሮማውያኖች ወይም ከምዕራባዊያን ተመራማሪዎች ሳይሆን የሰው ልጅ ሁሉ ፈጣሪ ከሆነው ከእግዚአብሔር በመፅሐፍ ቅዱስ ላይ ከሚገኘው ከቃሉ የፈለቀ ሌላ አራተኛ የነጻነት ፅንሰ ሐሳብ እናያለን።

ይህንን ፅንሰ ሐሳብ ተፈጥሮአዊ ነጻነት እንለዋለን። ይህ ነጻነት ከፍጥረት መጀመሪያ ጀምሮ እግዚአብሔር ሰሰው የሰጠው መብትና ኃላፊነት ሲሆን ከሰው ማንነት ጋርም የተቆራኘ ሆኖ እናገኘዋለን። ይህ ነፃነት በእግዚአብሔር የተሰጠ ሰብአዊ መብት ሲሆን ሙሴ መጀመሪያ በጻፈው መፅሐፍ ላይ በዘፍጥረት 1:26 ላይ ይገኛል።

«እግዚአብሔርም አለ:- ሰውን በመልካችን እንደ ምሳሌአችን እንፍጠር፤ የባህር አሦችንና የሰማይ ወፎችን እንሰሳትንና ምድርን ሁሉ በምድር ላይ የሚንቀሳቀሱትን ሁሉ ይግዙ።»

በዚህ አዋጅ ውስጥ የእውነተኛ ነጻነት ምንጭና መሰረት ምን እንደሆነ እናያለን... እንዲሁም የቃሉን የትርጉም ምንጭ እናገኛለን፤ ነፃነት ማለት በእርነት መግዛት (Freedom= free-dominion) ሆኖ እናገኘዋለን። ስለዚህ ነጻነት ማለት «አንድ ሰው ባለው ልዩ ስጦታና ተሰጥኦ የእግዚአብሔርን አላማ እያከናወነ በነጻነት ምድርን መግዛቱን ያመለክታል»። በሌላ አባባል እያንዳንዱ ሰው እግዚአብሔር ሰሕይወቱ ያለውን አላማ በመፈለግና በማከናወን እንዲሁም በዚህ አላማ ሌሎችን በማገልገል በውስጡ ያለው ብቃትና

ተሰጥኦ በመጠቀም አካባቢውን እንዲገዛ ነው የተፈጠረው። ነጻነት ማለት አንድ ሰው እግዚአብሔር የሰጠውን አላማ ይህን አላማ እንዲያከናውንበት በተሰጠው ስጦታ ያለምንም ጉታችና ገዳቢ ነገር በእርነት ሲፈፀመውና እናንተንም ሲያገለግላችሁ ማለት ነው።

እግዚአብሔር በሰጠው ትዕዛዝ ውስጥ እግዚአብሔር ግዙ ያላቸውንና ግዙ ያላላቸውን ነገሮች ለይቶ ማወቅ አስፈላጊ ነው። ከእነዚህ ነገሮች መካከል ከአንዳንድ አይነተኛ ነገሮች ጋር ሰው ሲተላለፍ ይታያል። እውነተኛ ነጻነት አላማን ማግኘትና ያንን አላማ የእግዚአብሔርን ሕግጋትና መርሆች በተከተለ መንገድ እንዲሁም ሌሎች ሰዎች አላማቸውን በሚያከናውኑበት ጊዜ እነርሱን ሳይገድቡ መፈፀም ነው። በዚህ አተረጓጎም ውስጥ በጣም አስፈላጊው ፍሬ ነገር ግላዊ ኃላፊነት የተባለው ነገር ነው።

በዚህ ትርጉም መሰረት የሌላውን ሰው መንፈስ ለመግዛት መሞከር የእግዚአብሔርን ተፈጥሮአዊ ሕግ የሚጸረር ድርጊት ነው። ይህ በዚህ መፅሐፍ የምንጠቀምበት የነጻነት ትርጉም ነው። በማንኛውም ትውልድ ውስጥ አንድ ሰው በሕይወት ውስጥ ነጻ መሆኑ እጅግ የላቀ ዋጋ ያለው መሆኑን ለመጀመሪያ ጊዜ የተረዱት እነማን ናቸው? መልሱን በአንድ ቃል ለመናገር ከተፈለገ ባሪያዎች ናቸው። ነጻነት በአብዛኛው እውን የሚሆነው ባሪያ ለሆኑትም ሆነ ላልሆኑት ሰዎች ጠቃሚ ባልሆነ የሰብአዊ መብት ረገጣን ያማከለ ማህበራዊ እሴት በሚንፀባረቅበት ሁኔታ ውስጥ ለባሪያዎቹ እጅግ የሚናፈቅ አጀንዳ በመሆን ነው። የዚህ ምክንያቱ ነጻነት ለተገፉና ለተጣሉ ሰዎች የሚቸር አዲስ ማህበራዊ እርከን ሳይሆን ሰው ሆኖ የመኖርን ምንነት በመፈለግ ሂደት ውስጥ የሚመጣ ተሐድሶ ስለሆነ ነው።

ነጻነትን በሚገባ ለመረዳት ባርነት ስለተባለው ሁኔታ የተሻለ ግንዛቤን መጨበጥ አለብን። እርናልዶ ፓተርሰን እንዳለው:-

«ባርነት ቋሚና ዘላቂ በሆነ ሁኔታ በሰዎች ላይ ከመወሰዳቸው ጀምሮ የሚፈጸምባቸው ጥላቻ፣ አመፅና የማጥላላት አባዜ ነው። መጀመሪያ የሚኖረው ገፅታ የሌለው ተገዥ መሆን ነው። አንድ ሰው የሌለው አካል ወይም የሌላ አካል

ተወካይ በሆነው ማዕከል ኃይል ቁጥጥሮ ስር ሲሆን ነጻነትን ማጣት ነው። በተግባር እንዲህ አይነቱ ነገር በባሪያው ላይ የሰለጠነው አካል በባሪያው ላይ የመግደልና በሕይወት የማቆየት ስልጣን ይሰጠዋል። በሁለተኛ ደረጃ ባሪያ ሁልጊዜ የተገለለ ሰው ነው። በማንኛውም መንገድ በማህበረሰቡ ውስጥ የሞራል፣ የሕጋዊና ማህበራዊ ተሳትፎ አይኖረውም። በራሱ ማህበራዊ ሕልውና እንዲኖረው አይፈቀድለትም። በተፈጥሮ የተጠላ ስለሆነ በጌታውና ለጌታው ብቻ እንዲኖር ይደረጋል። በሦስተኛ ደረጃ ባሪያ በዘላቂነት ሰብአዊ ክብሩ ተገፎ፣ ተንቆ ይኖራል። ከዚህ በከፋ ሁኔታ ደግሞ ባሪያውን ይበልጥ በማዋረድ በእርሱ ላይ እንደ ጥገኛ በመሆን ጌታውና ከእርሱ ጋር ያሉት ክብርን ለማግኘት ይሞክራሉ።»

ስለ ነጻነት የሚደረገው ውይይት ባርነት ምን ማለት እንደሆነ በሚገባ ካልተረዳን ሙሉ ሲሆን አይችለም። እንዲህ አይነቱ የነጻነት ገፅታ አካላዊ በሆነው ባርነት ብቻ ሳይሆን ስነልቦናዊና መንፈሳዊ በሆነውም ባርነትና ጭቆና ዙሪያ የጉላ እውነታ ሆኖ እናገኘዋለን። መፅሐፍ ቅዱሳዊው ፅንሰ-ሐሳብ የሰው ልጆች አባት የሆነው አዳም ከማመፁና ካለመታዘዙ የተነሳ ከጨለማው አለም ገዥ ቀንበር በታች እንደወደቀ ይነግረናል። ባርነት አካላዊ፣ አዕምሮአዊ፣ መንፈሳዊ ወይም ግለሰባዊ፣ ባህላዊ፣ ማህበረሰባዊ ወይም አገራዊ ቢሆን ያለው ተፅዕኖ ግን ተመሳሳይ ነው። በአንድ ሰው ሕይወት ውስጥ ያለውን የእግዚአብሔርን ፈቃድና አላማ ያ ሰው ለማከናወን የሚያደርገውን ሂደት ለማጨናገፍ፣ ለመገደብ፣ ለመጉተት የሚደረግ ሙከራ ሁሉ በእግዚአብሔር ላይ ማመፅ ነው። ይህ ከፋት ይባላል። አመፅ የሌላውን ሰው ፈቃድና መንፈስ ለመቆጣጠር የሚደረግ ሙከራ ስለሆነ እንደምዋርተኛ ኃጢአት ይቆጠራል። በማንኛውም አይነት ጭቆና ውስጥ ለነጻነት የሚደረግ ሲቃ የላቀ ድርሻ አለው።

ባርነት ቁሳዊና አካላዊ ጉዳት ብቻ ሳይሆን በከፋ ሁኔታ አዕምሮአዊ ጉዳትን ያስከትላል። በመንፈስም ሆነ በሥጋ ይህ የባርነት አሳዛኝ ገፅታ ነው። በእርግጥ የጨቋኞች ግብ አዕምሮን ባሪያ ማድረግ ነው። ይህ የመንፈስ ስብራት ነው። ከጭቆናዎች ሁሉ የከፋው በዚህ መንገድ የሰው መንፈስ ያለውን ተስፋ ሁሉ አራግፎ በሚጥልበት ጊዜ ነው።

ባርነት አዕምሮአዊ ጭቆናንም በሚያስከትልበት ጊዜ አካላዊ የሆነ ነጻነት ብቻውን በቂ አይደለም። ይህ መፅሐፍ የሚዳስሰው ይህንን አስፈላጊ መርህ ነው። አዕምሮ በሕይወት ውስጥ አስፈላጊ ነገር ነው። «ሰው በልቡ እንዳለበ እንዲሁ ነው» (ምሳሌ 23፣7)። ስለዚህ አካላዊ ከሆነው ሁኔታችሁ ይበልጥ ሕዕምሮአዊ የሆነው ሁኔታችሁ እጅግ ስለፈላጊ ነው። ሕዕምሮአዊ ሕርነት ካሳገኘ በስተቀር ነጻ ስይደሳችሁም። ነጻነትን በአካላዊ ትርጓሜ ደረጃ ከመገንዘባችን በፊት ሕዕምሮአዊ ሁኔታ እንደሆነ መገንዘብ ስለብን። የሰው ልጆች ሁሉ የበላይ የሆነው፣ የሰላም አለቃና የእውነተኛ ሰላም ምንጭ የሆነው ኢየሱስ ክርስቶስ ስለ ነጻነት የተናገረውን ደቀመዛሙርት በዩሐ. 8፡3 ላይ እንደዘገቡልን «እውነትን ታውቃላችሁ እውነትም አርነት ያወጣችኋል» በማለት የነጻነትን ምንነት አስምሮበታል። ኢየሱስ በተናገረው መሰረት አዕምሮአዊ ነጻነትን ለመጉናፀፍ አስፈላጊው ነገር እውነትን ማወቅ ወይም መረጃን ማግኘት እንጂ የህግና የድንጋጌ መውጣት ወይም የእስር ካቴና ቁልፍ አይደለም። ሰው እንደሚያስበው ከሆነ በነጻነት ማሰብ እስካልቻለ ድረስ ነጻ አይደለም ማለት ነው።

ስለዚህ ከባርነት ወጥቶ ነጻ አለመሆን ይቻላል። ከባርነት መውጣት (መላቀቅ) የሚለው ነገር የሚያሳየን አካላዊ ከሆነው ገደብ አካላዊ አርነትን ማግኘትን ነው። ከባርነት መውጣት ማለትም የተጨቋኙን ከጨቋኙ አካባቢና ሁኔታ መወገድን የሚያሳይ ነው። በሰው ልጅ ታሪክ ውስጥ ተስፋ መቁረጥንና ግራ መጋባትን ካስከተሉት ነገሮች አንዱ በተለይ በታሪካዊ ሂደት ውስጥ በጭቆና ውስጥ ያለፉት ሕዝቦች ከባርነት መውጣታቸውንና ነፃነታቸውን ማምታታቸው ነው። ከባርነት መውጣት ነጻነት አይደለም። ከባርነት መውጣት ለነጻነት ያዘጋጃችኋል እንጂ በራሱ ነጻነት አይደለም።

ብዙ አገሮች ከቅኝ ግዛትና ከባርነት የጭቆና አመድ ላይ ከተነሱ በኋላ ለብዙ አመታት እውነተኛውን ነጻነት ለመቀዳጀት በትግል ላይ ናቸው። አንዳንዶች ከባርነት መውጣትን ከነጻነት ጋር በማምታታቸው በአዕምሮአዊ ባርነት ውስጥ እስካሁን ድረስ ለመዳከር ምክንያት ሆኖአቸዋል። አንዳንዶቹ ወደሚቀጥለው ትውልድ ይህ አይነቱ የባርነት አስተሳሰብ እንዲሻገር አድርገዋል። ከዚህ የአዕምሮ ጭቆና በግሰሰብ፣ በማህበረሰብና በአገር ደረጃ ነጻ መውጣት የሚቻለው እንዴት ነው?

ይህንን ጥያቄ ለመመለስ ፈጣሪ በሆነው እግዚአብሔር እንደምሳሌ ተደርገው የተቀመጡልን በግብፅ በፈርአን ጨቋኝ አገዛዝ ስር የነበሩትና በኋላም ወደ ተስፋ ምድራቸው ለመድረስ በምድረበዳ ሂደት ያለፉት እንዲሁም በመጨረሻ አገር /ሕዝብ/ በመሆን የተመለረቁትን የእስራኤላዊያንን ታሪክ በማጥናት ነው። ጥሩ ምሳሌ የሚሆኑን የእነዚህን ሕዝቦች ታሪክ መመልከት ለግለሰቦችና ለማህበረሰቦች ብሎም ሰአገሮች እንዲሁም ለእኛ ለራሳችን ከባርነት እስከ ነጻነት ያለውን መርህ በማሳየት የእግዚአብሔርን አላማ በሙላት መፈፀም የምንችልበትን ሁኔታ ያስገነዝበናል።

ነጻነት ማለት የሕግ ወይም የስራ አለመኖር ሳይሆን ኃላፊነትን መቀበል መሆኑን ማመን አለብን። እውነተኛ ነጻነት ከባርነት በላይ የሰነምግባር ድንጋጌዎች ያሉት፣ ብዙ ስራ፣ ራስን መግዛትንና ስነ ሥርዓትን የሚጠይቅ ነው። የእውነተኛ ነጻነት መሠረት ማኔጅመንት (የማስተዳደር ብቃት) ነው። ራሳችንንና አካባቢያችንን በሚገባ ማስተዳደርን ይጠይቃል። ይህ እግዚአብሔር ሰሰው ልጆች ያሰው የመጀመሪያና ከፍተኛ አላማ ነው። በባርነት ትተዳደራችሁ እንጂ አታስተዳድሩም። ስለዚህ ነጻነት ወደ ማስተዳደር ኃላፊነት መመለስ ነው። እግዚአብሔር ሰሰው ያዘዘው የመጀመሪያው ትዕዛዝ ሰው መሬትን እንዲያስተዳድር ነበር። ሰው ምድርን ለማስተዳደር ኮንትራት የተሰጠው ሊሆን ነጻነቱንም ማግኘት የሚችለው በዚህ የመግዛት ተልዕኮ ውስጥ ነው። ወተትና ማር በምታፈሰውና ኃላፊነት ባለባት የተሰፋ ምድር ውስጥ ያለውን ነጻነት ለመለማመድ የሚቀጥሉትን ገጾች በትኩረትና በተከፈተ ልብ እንድታነቡት እጠይቃችኋለሁ።

ለታላቅነት የሚከፈለው ዋጋ ኃላፊነት ነው።

(ዊኒስተን ቸርችል)

አንድ

የእውነተኛ ነጻነት ተስፋ

ሕይወትን የሰጠን እግዚአብሔር ነጻነትንም አብሮ ሰጥቶናል።

- ቶማስ ጆፈርሰን

ነጻነት የበለለ ሰው ብቻ ሊሸከመው የሚችለው ኃላፊነት ነው። ነጻነትን ልናገኝ የምንችለው ወደፊት መራመድ እንዳለብን ግንዛቤ ስንጨብጥና ከጨቋኝ አስተሳሰብ የመላቀቅን አስፈላጊነት ግንዛቤ ስናገኝ ነው። ሐሳባችሁ ሳይሰወጥ ሌላ የሚሰወጥ ነገር ስለሌለ ወደፊት መራመድ የማይፈልጉ ሁሉ በምድረበዳ አዙሪት ውስጥ ይገባሉ።

በአንድ የሳይንስ ጋዜጣ ላይ አንድ ሳይንቲስት አንድ ነገር የመልመድን ኃይል በተመለከተ ያስቀመጠውን ሪፖርት አንብቤያለሁ። የሳይንቲስቶቹ ቡድን ውሻውን በአንድ ችካል ሰይ በሰንሰለት አሰሩት። በመቀጠልም ሊደርስበት በማይችልበት ቦታ ላይ ምግብ አስቀመጡለት። ውሻው ወደ ምግቡ ለመድረስ ሲሞክር ማሰሪያው ስለሚወጥረው የሚሰማው ሕመም አለ። ወደ ምግቡ ለመድረስ በሞክረ ቁጥር ሕመም ይለማል።

በአራተኛው ሳምንት ላይ ይህ አስቃቂ ሙከራ ሲታይ ውሻው እንቅስቃሴ ማድረጉን ትቶ የታሰረበት ችካል አጠገብ መቀመጡ ታየ። በዚህ ጊዜ ምግቡን ለማግኘት የሚያደርገው ምንም አይነት ጥረት አልነበረም። በአምስተኛው ሳምንት ሰንሰለቱን ፈትተውለት ምግቡን ቀረብ አድርገው አስቀመጡት። ነገር ግን ውሻው አሁንም የተቀመጠው ችካሉ አጠገብ ነበር። እንሰሳው ወደ ምግቡ ለመቅረብ አልፈለገም። ምንም እንኳን የተፈታ ቢሆንም ምግብን ለማግኘት መጣሩ ከፈጠረበት ሕመም የተነሳ ምግቡን መብላት እንደማይችል አምኗል።

ውሻው ላለፉት ሰባት ሳምንታት ምግብ ስላልቀመለ ከሞት አፋፍ ላይ ደርሶ ነበር። ምግቡ ሊደረስበት የሚችል ቢሆንም ከታሰረበት ቦታ ላይ ግን አልተንቀሳቀሰም። በእርግጥ ሳይንቲስቶቹ

ውሻው ወደቀደመው ተፈጥራዊ ሁኔታው እንዲመለስ አንስተው ቀስ እያሉ ወደ ምግቡ አስጠግተውታል።

ይህ መክራ ምንም እንኳን አለቃቂ ቢሆንም የእንስሳት አዕምሮ በአንድ ነገር ክለሰጠነ ነጻ ቢወጣም በዚያው ወለንና ገደብ የመኖሩን ሁኔታ ያሳያል። እግዚአብሔርም ከእስራኤል ልጆች ጋር የነበረው ችግር ተመሳሳይ ነው። በፈርኦን የባርነት ሰንሰለት ለአራት መቶ ሰላሳ አመታት ታስረው የቆዩ ባሪያዎች ነበሩ። አንድ ቀን ግን እግዚአብሔር ሙሴ የተባለ ሰው ላከላቸውና የታሰሩበትን ሰንሰለት አስወግዶ ነጻ አወጣቸው። ይህ ሰው ከሚጨቁኗቸው እጅ ነጻ አወጣቸው። ነገር ግን ከጭቆና አስተሳሰብ ነጻ መውጣቱን ሌላ የተለየ ጉዳይ ሆኖ እናየዋለን።

ከግብፅ መውጣታቸውን ተከትሎ እግዚአብሔር እስራኤላውያንን በቀጥታ ወደ ከነዝን ያላስገባበት ምክንያት፤ ከነበረባቸው የባርነት አስተሳሰብ ገና ሰላልተላቀቁ ነበር። አካላቸው ከባርነት ቢወጣም እግዚአብሔር ግን በአስቲሳሰባቸው ላይ የሚሰራው ስራ ነበረው። ይህ ሁኔታ በግለሰብ፣ በማህበረሰብና በአገር ደረጃ ጠቀሜታ ያለውን አንድ መርህ ያሳያል፤ የለመድነው (የሰለጠንበት) ነገር በውጫዊ ኃይል እስካልተቀለበሰ ድረስ ባህሪያችንን ይወስነዋል።

በቅዱሳንና በክርስቲያን ማህበረሰቦች ዘንድ የታጣው እጅግ አስፈላጊ ነገር የማኔጅመንት (የአመራር) እውቀት ነው። እነዚህን ጽሑፎች የምፅፍበት ምክንያት እንዲህ አይነቱን ነገር ለመለወጥ ነው። ከአዳም የተላለፈልን ኃላፊነትን ያለመወጣት ልንም ምን ያህል ተፅዕኖ እንዳሳደረብን አላወቅነውም። ከዚህም የተነሳ ምድርን ለመግዛት የተሰጠንን ጥሪ ሳንረዳና በሚገባ ሳንይዘው እንታያለን። ለብዙዎቻችን ትልቁ ግባችን ለማይ ነው፤ ባርነቱ ያለው ግን አስተሳሰባችን ውስጥ ነው። ልክ እንደ ጥንቶቹ ዕብራውያን በምድር ላይ ያለውን መልካም ሕይወት ባለማወቅ አዙሪት ውስጥ እንገኛለን። አዎን በልሳን መናገር እንችላለን፤ የባንክ ቤቱን ባለቤት ግን ማነጋገር አልቻልንም። «በመንፈስ» እንዘላለን፤ እንደንሳለን ነገር ግን የራሳችንን ሕይወት በሚገባ ማስተዳደር አልቻልንም።

አንዳንድ ክርስቲያኖች የተሳካላቸው ተብለው በተለያዩ ካምፓኒዎች ውስጥ የላቀ ስፍራና ማዕረግ ተሰጥቶአቸዋል፤ ነገር

ግን የራሳቸውን ቤተሰብ መምራትና ማስተዳደር አይችሉም። የአመታዊ ገቢያቸው እስከ ስድስት መቶ ሺ ዶላር ሊደርስ ይችላል፤ ነገር ግን ሚስታቸውን ወደ መውደድ ነገር ስንመጣ በምድረበዳ ውስጥ ግራ እንደተጋባ ሰው ሆነው እናገኛቸዋለን። ገንዘብ እንዴት እንደሚገኝና እንዴት እንደሚያዝ ያውቃሉ፤ የራሳቸውን ቤት ማስተዳደር ግን አልቻሉም። መዝ (127)፡1 «እግዚአብሔር ቤትን ካልሰራ ሰራተኞች በከንቱ ይደክማሉ» ይላል። በዚህ መፅሐፍ ሁሉንም ነገር የተሟላ ስለሚያደርገው በእግዚአብሔር መንገድ ስላለው ማኔጅመንት /አስተዳደር/ የምለው ነገር አለ።

የማብራራውን ነገር ይበልጥ ግልፅ ለማድረግ አንዳንድ የማኔጅመንት ነጥቦች ላይ በንግዱ አለም ውስጥ ያሉ ማብራሪያዎችን እጠቀማለሁ። አወንታዊውን ነገር ይበልጥ ለማጉላት ከአሉታዊ ነገሮች «ማድረግ የሌለብንን» መማር እንድንችል የምንወያይባቸው ነጥቦች ይኖራሉ። የእስራኤላውያን ታሪካዊ ዘፀአት ጥሩ የመማሪያ ነጥብ እንዲሆኑን እናነሳቸዋለን። የመጨረሻው ውጤት ያደረጋችሁት የክርስቲያን አክሊል ላይ የምትደርቡት የማኔጅመንት መጉናፀፊያ እንደሚሆን ተስፋ አደርጋለሁ።

ለነጻነት መፈጠር

የዚህ መፅሐፍ አላማ አዳም በመጀመሪያ የነበረውን የግንኙነት መርህ በማወቅ፤ ነጻነት ምን እንደሆነና ምን እንዳልሆነ መገንዘብ ነው። በዘፍጥረት ላይ እግዚአብሔር ሰውን ፈጥሮ በገነት አስቀመጠውና «ነጻ ነህ» አለው።

«እግዚአብሔር አምላክም ሰውን እንዲህ ብሎ አዘዘው፡- ከገነት ዛፍ ሁሉ ትበላለህ፤ ነገር ግን መልካምንና ክፉውን ከሚያስታውቀው ዛፍ አትብላ፤ ከእርሱ በበላህ ቀን ሞትን ትሞታለህና።» (ዘፍጥረት 2:16-17)

እግዚአብሔር ሰው ነጻ እንደሆነ ተናገረና ስራ ሰጠው። ነጻነት እግዚአብሔር ለሰው ያለው መሰረታዊ ፈቃዱ ነው። አዳም

እግዚአብሔር የሰጠውን የማባዛት፣ የማምረት፣ የማስራጨትና የማስፋፋት ነጻነት ነበረው፤ ነገር ግን የእግዚአብሔርን ሕግ የመጣስ መብት አልነበረውም። እግዚአብሔር የሰጠውን የመታዘዝ ድርሻ ለማስጠበቅ በኤደን ገነት መልካምና ክፉን የምታስታውቀውን ዛፍ አስቀምጦ ነበር። እግዚአብሔር የፈጠራቸውን በሚሊዮን የሚቆጠሩ ዛፎችን አስቡ፤ እግዚአብሔር በየትኞቹም ላይ አዳምን የሚከሰክል «ገደብ» አላስቀመጠም ነበር። የዚህ ነገር ጠቀሜታ በመምረጥ መብት አማካኝነት ሰው የራሱን ፈቃድ መጠቀም የሚችል ለማድረግ ነበር።

ከባርነት መውጣት ነጻነት አይደለም

በሲና በረሃ ትንሽ መኖሪያ ገንብታችሁ ሊሆን ይችላል። ደግሞም በጭቆና ውስጥ ሆናችሁ ምችት ተሰምቷችሁ ሊሆን ይችላል፤ ነገር ግን እግዚአብሔር ለእናንተ ያስቀመጠውና ያዘጋጀው ሌላ ብዙ ነገር አለው። ተአምራቶችን ማየት ስላቆማችሁ ተአምራቶች ከእንግዲህ በኋላ የሉም ብላችሁ ተስፋ ቆርጣችሁ ይሆናል። በሕይወታችሁ ያሉትን መካሪዎች መስማትና ስእግዚአብሔር ቃል ያላችሁን ታማኝነት ትታችሁ ይሆናል። እንዲህ ከሆነ ከባርነት ወጥታችኋል በነጻነት ግን እየኖራችሁ አይደለም። ከሕይወት የሚጠበቅ ገና ብዙ ነገር እንዳለ ታውቃላችሁ። ለዚህም ነው እኔ ይህን ጽሑፍ እየጻፍኩ ያለሁት።

በትከሻችን ኃላፊነትን ሳንሸከም ወደ ነጻነት ገብተን የምንራመድበት መንገድ አይኖርም። በስራችሁ ወደዋና ሥራ አስኪያጅነት ማዕረግ ማደግ ከፈለጋችሁ የዚያን የስራ ድርሻ ኃላፊነት መፈለግ አለባችሁ። ኃላፊነት የበለጠ ጊዜን፣ ተስጥእን፣ ተነሳሽነትንና ብዙ ፍሬ ነገሮችን ይጠይቃል። ምናልባት በዚህ የስራ ዕድገት ውስጥ ማዕረጉና ክፍያው ጥሩ ሊሆን ይችላል፤ ነገር ግን ከዚህ ሁሉ በላይ የስራው ጫና ሰባት እጥፍ ይልቃል። በዚህ የስራ ድርሻ ላይ ስትሆኑ ከሁሉም ቀድሞችሁ መግባት፤ እንዲሁም ከሁሉም ዘግይታችሁ መውጣት ይጠበቅባችኋል። በስራ ቦታ ላይ ችግር ቢያጋጥም ማታም ይሁን ጠዋት ይደወልላችኋል። ከሌሊቱ ዘጠኝ ለአት ላይ የውሃ ሷሸ ሲፈነዳ ስልክ እንደሚደወልላችሁ ማወቅ አለባችሁ። ስራ አስኪያጅ ስለሆናችሁ እንደሌላው የስራ

ጊዜያችሁ ከጠዋቱ ሦስት ሰአት እስከ ምሽቱ አስራአንድ ሰአት ብቻ አይሆንም፤ በሁሉም ሰአት ትስራላችሁ።

የፅዳት ስራተኛ መሆን ቀላል ነው ምክንያቱም ልክ እስራ አንድ ሰአት ላይ መውጣት ትችላላችሁ። ፀሐፊ ከሆናችሁም ሁለት ሰአት ሙሉ ስምሳ ልታሳልፉ ትችላላችሁ፤ ያን ያህል ለእናንተ ግድ የሚለው አይኖርም። እድገትን ከፈለጋችሁ ግን ነጻ መሆን የሚጠይቀው ዋጋ ስላለ ነጻነት በሚጠይቀው ኃላፊነት ማደግ አለባችሁ።

ከጨቋኙ መላቀቅ ከጭቆና የመላቀቅ ዋስትና አይደለም፤ ኃላፊነት ግን ከጨቋኙ ብቻ ሳይሆን ከጭቆናም ያላቅቀናል። ኃላፊነት ጠዋት እንድንነሳና እስከ ማታም ድረስ ቢሆን አምሽተን ስራን እንድንሰራ በማድረግ የጠንካራ ስራተኛ ባህሪ እንዲኖረን ያደርጋል። እውነተኛ ነጻነትን የምንፈልግ ሰዎች ከሆንን ነጻነት እንዲህ አይነት ስራዎችን እንድንሰራ ያደርገናል።

በሩ አጠገብ ተቀምጣችኋል?

ኢየሱስ አገልግሎቱን ሲጀምር በናዝሬት በሚገኘው ምክራብ ቆሞ የኢሳያስን መፅሐፍ አነበበ፡- «የጌታ መንፈስ በእኔ ላይ ነው፤ ሰድሆች ወንጌልን እስብክ ዘንድ ቀብቶኛልና ለታሰሩትም መፈታትን ሰዕውሮችም ማየትን እስብክ ዘንድ የተጠቁትንም ነጻ አወጣ ዘንድ የተወደደችውንም የጌታን አመት እስብክ ዘንድ ልኮኛል» (ሉቃስ 4:18-19)።

እዚህ ክፍል ላይ የተቀመጡት ቃላቶች አንድ ሰው እስር ቤቶችን ሁሉ እየጉበኝ በሮቻቸው ክፍት ሆነው ነገር ግን እስረኞቹ በዚያው በእስር ቤት ተቀምጠው ያሉበትን አይነት ሁኔታ ይስልልናል። የእስር ቤቱ በሮች ተክፍተዋል፤ እስረኞቹ ግን አሁን ድረስ በእስር ቤቱ ውስጥ አሉ። ልክ ዛሬ እንዳሉት እንደ ብዙዎቹ ግለሰቦችና አገሮች ከባርነት የመውጣት በር ስለተከፈተ ደስተኞች ናቸው። ነገር ግን እስካሁን ድረስ ያሉት በእስር ቤቱ ክፍሎች ውስጥ ነው። ስምን? ምክንያቱም እስር ቤቶች ምግብ በነጻ ይሰጣሉ። በእስር ቤት ስትሆኑ ስምትሰብሉት ልብስ ይከፈልላችኋል። መታጠቢያ ውሃ እንዲሁም ቁጭ ብላችሁ በተለያዩ

ጣቢያዎች የአለምን እንቅስቃሴ የምትከታተሉበት ቴሌቪዥን ይዘጋጃላችኋል።

እንዲህ የሚሉ ወጣቶች ያጋጥሙኛል፡- «በእስር ቤት እያለሁ የተሻለ ኑሮ ነበረኝ። ቢያንስ ቢያንስ በቀን ሦስቱ እንኳን እመገብ ነበር። በእስር ቤት ውስጥም ስራ ነበረኝ። በእስር ቤት ውስጥ እያለሁ ማን እንደሆነኩ አውቅ ነበር፤ እስረኛ ነኝ። አሁን ግን ማን እንደሆነኩ አላውቅም።» እንዴት ያሳዝናል።

ዛሬ እጅግ በጣም ብዙ ሰዎች ጊዜያቸውን የሚያባክኑት በራሳቸው ጠባብ የእስር ቤት ክፍል ውስጥ እስረኛ በመሆን ነው። ምናልባት ነጻ የሚያወጣው የክርስቶስ ቃል በመኖሪያ ቤታቸው ግርግጻ ላይ ተሰቅሎ ይሆናል። ነገር ግን ብዙዎች የእስር ቤቱ በር ቢከፈትም ከባርነት ከመውጣታቸው በፊት ገድቧቸው በነበረው የጭቆና መንፈስ ሰለባ ሆነዋል።

ወንጌል ማለት «የምስራች፣ መልካም ዜና፣ መልካም ዘገባ ወይም ጥሩ መረጃ» ማለት ነው። መልካሙ ዜና ሲዩሱስ ከባርነት መውጣታችንን ወደ ነጻነት መስመጠኑ ነው። አንድ ሰው ዳግም በሚወለድበት ጊዜ እግዚአብሔር ውስጠኛውን ሰው እንደገና ይፈጥረውና የራሱ መኖሪያ ያደርገዋል። ነገር ግን አዕምሮአችንና ድርጊቶቻችን ማግኘት የሚገባቸውን ነጻነት እንዲያገኙ የማድረጉ ኃላፊነት የእኛ ነው። በክርስቶስ ወንጌል መሰረት ማንም ሰው ቅፅበታዊ በሆነ መንገድ ነጻ ስለማይወጣ በታሰርንበት እስር ቤት ውስጥ ሆነን ለመቆየትም ሆነ ከዚያ እስር ቤት ነጻ የመውጣት መብት አለን። በእስር እያላችሁ ተቀምጣችሁ ቴሌቪዥን ማየትን ምርጫችሁ ልታደርጉ ትችላላችሁ። ቪ.ሲ.አር አምጥታችሁ አሁን አዲሱ ቤተክርስቲያናችሁ የቪዲዮ ካሌት ማጠራቀሚያ መጋዘን ሆኖአል።

ታላቁ አይሁዳዊ ሐዋርያ ጳውሎስ ሲፅፍ «በነጻነት ልንኖር ክርስቶስ ነጻነት አወጣን እንግዲህ ፀንታችሁ ቁሙ እንደገናም በባርነት ቀንበር አትያዙ» (ገላ 5:1) ብሏል።

ዛሬ እንደ ቤተክርስቲያን፣ እንደ አገርና እንደ ግለሰብ ወደ ኃላፊነት ጉዳዩ እየተራመድን ባለበት ጊዜ ላይ ብዙዎቻችን ያለፈው ጭቆና ባላደረብን ተፅዕኖ ቅኝት ውስጥ እንደምንገኝ መገንዘብ

አለብን። ቀደም ብለን በምሳሌ እንዳየነው ሙከራ እንደተደረገበት ውሻ በእግዚአብሔር ነገር ወደ ፊት እንዳንራመድ በሚያደርጉ ማህበራዊ፣ ኢኮኖሚያዊና ኃይማኖታዊ ቅኝቶች እማካኝነት በማይታይ ችካል ላይ ታስረናል። የእስር ቤቱ በር ተከፍቷል፤ ነገር ግን ተጨቁነንና ተገድበን ተቀምጠናል። ስዚህ ነው ጳውሎስ ከአሮጌው አስተሳሰብ አመለካከታችን እንዲታደስ ጸንተን መቆም እንዳለብን የሚነግረን።

እሮጌውን አመለካከት ማስወገድ

በሕጻንነቴ እንኖር የነበረው በኢኮኖሚ አቅሚ በተጉሳቆለች የባህማስ መንደር ነበር። በጊዜው ሰው ሁሉ ለመኖር በሚፈልግበት ናሳሁ በተባለ አካባቢ ላይ ቤት ስርተን ገባን።

ከዚያ በፊት ግን እናትና አባቴ እንዲሁም ሌሎች አስራ አንድ ልጆች በአጠቃላይ አስራ ሦስታችን አራት ጠባብ ክፍል ባላት ቤት ውስጥ እንኖር ነበር። በዚያን ወቅት ብዙ ግራ የሚያጋቡ ነገሮች ነበሩ፤ እኔና ወንድሜ አንዳችን የሌላችንን ካልሲ እናደርግ ነበር። ወደ ተስፋይቱ ምድር ማለትም ወደ አዲሱ ቤታችን ለመሄድ በተዘጋጀንበት ወቅት እናቴ ያሳችንን ነገር አስታውሳለሁ « ዚህ እንደምትሆኑት እዚያ ልትሆኑ አትችሉም»። ይህ ቀላል አባባል ሊመስል ይችላል፤ ነገር ግን ታላቅ መገሰጥን የሚያስተላልፍ ነገር ነበር። «ተመልከቱ ወደ አዲሱ ቤታችን ልንሄድ ነው ስለዚህ አዲስ ልጆች ያስፈልጉናል።» እሮጌው ቤታችን በየጠዋቱ ገና ቀኑን ስንጀምር፤ በዕለቱ የምንጠቀምበትን ውሃ ከጉድጓድ ለጭግውጣት መዘውሩን በእጆቻችን ማሽከርከር ይጠበቅብናል። ይህ አስቸጋሪ ስራ ነበር። ይህንን የውሃ መዘውር ማሽከርከር በጣም የሚያስጠላኝ ስራ ነበር። ቁርስ ስበላ ወይም ትንሽ እረፍት በምወስድበት ሰአት እጄ ስለሚዝል ሕመም ይሰማኝ ነበር።

ገላችንን በምንታጠብበት ጊዜ መዘውሩን በማሽከርከር ውሃ ወደ ባልዲ ገልብጠን በገላ መታጠቢያ ሳፋ ላይ በማፍሰስ እንታጠባለን። እያንዳንዳችን ወደዚያ ሳፋ ገብተን እንቆምና እናታችን ታጥበናለች። ጳጳሪያንዳንዷ ቀን ውሃውን በዚህ መልኩ በመቅዳት እላያችን ላይ በማንቆርቆር በቅዝቃዜው እየተንቀጠቀጥን እንታጠባለን።

ወደ ተስፋ ምድራችን በገባንበት ጊዜ ግን መዘውር የማሽከርከሩና ውሃ የማንቆርቆሩ ጉዳይ ያለፈ ታሪክ ሆነ። አሁን በቤታችን ውስጥ በደንቧ የሚመጣ ውሃ ኖረን። ነገር ግን አሁንም ድረስ የዚያ የድሮው የምድረበዳ «የሳፋ» አመለካከት አልለቀቀንም። አዲስ የሆነ ሽወር መውሰድ የምንችልበት ገንዳ ቢኖርም እንዴት እንደምንጠቀምበት ግን አናውቅም ነበር። ድሮ እንደለመድነው ወደ ገንዳ ውስጥ ገብተን እንቆም ነበር፤ ገንዳ ውስጥ ተኝተን መታጠብ እንዳለብን ለማወቅ አመታት ወስደብናል።

ምናልባት ከላይ የቀረበው ገለጻ አስቂኝ ሊሆን ይችላል፤ ነገር ግን ቅኝታችን እንደዚያ ውሻ ሆኖ ነበር። ያለነው በአዲስ ምድር ላይ ቢሆንም አስተሳሰባችን ግን በድሮው ስፍራ ላይ ያለን አስተሳሰብ ነበር። ስፍራ መሰወጥ በበፊቱ ስፍራ የነበረንን ባህሪ ወይም ስመስካክት የመሰወጥ ዋስትና ስይደሰም።

በአሮጌው ቤታችን ውስጥ የበላንበትን ለሃን መታጠቢያ ቤት ውስጥ ማጠብ ለምደናል። አስቡት የአስራ አንድ ልጆችና የወላጆቻችን በአጠቃላይ አስራ ሦስት ለሃን ሊሆን፤ አስራ ሦስት ሹካ፤ አስራ ሦስት ቢላዋ፤ አስራ ሦስት ብርጭቆ፤ በቃ ሁሉም ነገር አስራ ሦስት ነው። ሆኖም ነበር የሚመስለው። ለሃኖቹን ሁሉ እንቆልልና እናጥባቸው ነበር። በመቀጠልም ለሃኖቹ እንዲደርቁ አንድ ሰፋ ያለ ጉርጓዳ ፕላስቲክ ውስጥ እናስቀምጣቸዋለን።

ወደ ተስፋ ምድራችን ለንገባ ዘመናዊ የሰሃን ማጠቢያና ማድረቂያ ቢኖርም እኛ ግን እንደድሮው ለሃኖቹን ለማድረቅ በፕላስቲክ ውስጥ እናስቀምጣቸው ነበር። ዘመናዊ የሰሃን ማጠቢያ መኖሩንና ጥቅሙ ምን እንደሆነ ለመገንዘብ ጊዜ ወስደብናል። ስለዚህ «አዲስ» ነገር የሰውጥ (የመሰወጥ) ዋስትና ስይደሰም።

ግብጽ ደህና ሰንብች!

ዋናው ነጥብ ያለው እዚህ ላይ ነው። ብዙዎች ከግብፅ ሲወጡ አብረው አሮጌው ቅኝታቸውን ይዘው ይወጣሉ። ወደ ከነዚህ ሊገቡም የድሮ ማጠቢያ ፕላስቲካቸውን ይዘው ስለሚወጡ ዘመናዊ በሆነው የኤሌትሪክ ማጠቢያ መሳሪያ ውስጥ እንኳን ፕላስቲኩን ከተው ሊያጥቡበት ይፈልጋሉ። የኤሌትሪክ መሳሪያው

በሚያደርጉት ነገር ይደነቅ ይሆናል፤ እነርሱ ግን በአሮጌው ቅኝት ውስጥ ከመሆናቸው የተነሳ አዲሱ ነገር ምን እንደሆነ ጥያቄ እንኳን ሳይፈጥርባቸው ይችላል።

እንዲህ አይነቱ ሁኔታ ከባርነት መውጣት ነገር ግን ነጻ አለመሆን ምን ማለት እንደሆነ ያስረዳናል። ልብስን የሚያፀዳ ማሽን ፈጣን በሆነ ሁኔታ ልብስን ማፅዳት ይችላል። ለዚህ አይነቱ ነገር ልብሶችን በጣት መፈተግና እጅን ማዛል ድሮ የቀረ ሁኔታ ነው። ነገር ግን የድሮው ነገር አሁን ያለው ነገር ላይ ተፅዕኖ ካላደረ በድሮውና በአሁኑ መካከል ምንም ልዩነት አይኖርም። እቤታችሁ ያለውን የላውንደሪ ማሽን ልክ ድሮ ወንዝ ወርዳችሁ ልብስ ስታጥቡ እንደምታደርጉት ልትጠቀሙበት ትፈልጋላችሁ። ይህ እግዚአብሔር ከእኛ ሊያስወግደው የሚፈልገው የባርነት አመለካከት ነው። በአርግጥ ያለ አስተሳሰብ ለውጥ እንዲህ አይነቱን ነገር መለወጥ አስቸጋሪ ነው። ያለ አስተሳሰብ ለውጥ «ለውጥ»ን ለማምጣት የምናደርገው እርምጃ በአዲሱ ስፍራ ላይ ድሮ እናደርጋቸው የነበሩ ነገሮችን በማድረግ እንድንቀጥል ሊያደርገን ይችላል።

አልፈው የመጡት የህይወት ልምምዳቸው በአሁኑ ጊዜያቸውም ላይ ተፅዕኖ ስላሳደረ ከችካሉ ጋር የተጣበቁ ወይም በላውንደሪ ውስጥ እንደ ሳፋ ዘፍዝፈው ለማጠብ የሚሞክሩ ዛሬም በሚሊዮን የሚቆጠሩ ሰዎች አሉ። ብዙዎች «እኔ ቅዱስ መሆን አልችልም፤ መንግስተ ሰማያትን ተስፋ የማደርግ ትል ነኝ። በምድር ላይ ጻድቅ መሆን አልቻልኩም ለማይ ሰሄድ ግን ጻድቅ እንደምሆን ተስፋ አደርጋለሁ። ዛሬ በእስር ቤቱ ካፍቴሪያ ውስጥ የምንበላው እራት ምንድነው? እኔ ራሴን መሆን፤ ከባርነት መውጣት፤ መፈወስ፤ መፈታት፤ ነጻ መውጣት የማልችል ሰው ነኝ» ይላሉ። እግዚአብሔር ነጻ እንደሆኑ ቢነግራቸውም እስረኛ እንደሆኑ የተነገራቸውን ውሸት በማመን እግዚአብሔር የሚናገረው እውነት አይመስላቸውም። እስር ቤት ውስጥ ቁጭ ብለው የወንጌልን መልካም ዜና ይለፍፋሉ፤ ነገር ግን አያምኑትም።

ሚሊዮኖች ያለፈው ዘመናቸው እስረኞች ናቸው። እጃቸው ላይ ያለው ሰንሰለት ቢወገድም ነጻ ሆነው የተሰፋቸውን ፍጻሜ ማጣጣም እንደማይችሉ በግብፅ በተነገራቸው ውሸት እስር ቤት ውስጥ ተከርቶመዋል። ሌሎች የእነርሱን ሕይወት መቆጣጠራቸው ምችት

ስለሰጣቸው በችካሉ ሕጠገብ ሆነው በረዣብ ያጣጥራሉ። ምቹትን ከሰጣቸው አስር ቤት ውጭ ምን እንዳለ ለማወቅና ለመማር አዕምሮአቸውን ለማሰብ አያስለጥኑትም።

የሃያ አንደኛው ክፍለ ዘመን የፈጣሪ መልዕክት እንዲህ ይላል፡- ከታሰርንበት አስር ቤት ሰመውጣት መታዘዝ የሚጠይቀው ኃላፊነት ስለ። የምትፈልገውን ነገር ለማግኘት ጥራው፣ ታገኘዋለህ (name it claim it) በሚለው አስተሳሰብ ብዙ ጊዜ በምድረበዳ ተንከራተናል። ዋጋ ሳንከፍል የምናገኛቸው ነገሮች ሁሉ አሁን አብቅተዋል፤ ይህ የሰራ ጊዜ ነው።

አስተሳሰባችሁን አድሱ

በጣም የሚያስገርመው ነገር እግዚአብሔር ለእስራኤላዊያን በምድረበዳ አስተሳሰባቸውን አልለወጠላቸውም። የእናንተንም አስተሳሰብ እንደማይለውጥላችሁ እርግጠኛ መሆን አለባችሁ። እግዚአብሔርን ለመምሰል ባላችሁ ፍላጎት እገዛ ያደርግላችኋል እንጂ አይለውጣችሁም። ራሳችሁን መስወጥ የምትችሉት ራሳችሁ ብቻ ናችሁ። ለዚህ ነው ጳውሎስ በሮም ለምትገኘው የክርስቲያኖች ቤተክርስቲያን መልዕክት ሲፅፍ «በልባችሁ መታደስ ተለወጡ እንጂ ይህን ዓለም አትምሰሱ» (ሮሜ 12:2) ያለው።

እናቱ ወደ ዘመናዊ ሕይወት ሽግግር ባደረግንበት ወቅት የተናገረችንን አስታውሱ፡- «መለወጥ አለባችሁ»። ጳውሎስ እዚህ ቦታ ላይ መታደስ በሚል የተጠቀመው ቃል በሮማውያን «መለወጥ» ማለት ነው። ይህ ጉዳይ ግን ከመንፈሳችን ጋር የሚገናኝ አይደለም። መንፈሳዊ ለውጥን ያገኘው ዳግም በተወለድን ጊዜ ነው። ከነበርንበት መንግሥት ወጥተን ወደ ሌላ መንግሥት ስንሸጋገር መንፈሳችን ታድሷል። ዳግም በተወለድን ጊዜ ከአንድ መንግስት ወደ ሌላ መንግሥት ያደረግነውን ሽግግር፤ ቤተሰባችን ከአራት ክፍል ጠባብ ቤት በምስራቃዊ የደሴታችን ክፍል አካባቢ ወደሚገኘው የጠራ ዘመናዊ ቤት ካደረግነው ለውጥ ጋር አነጻፅራ አየዋለሁ።

«እርሱ ከጨለማ ስልጣን አዳነን ቤዛነቱንም እርሱንም የኃጢአትን ስርየት ወዳገኘንበት ወደ ፍቅሩ ልጅ መንግሥት አፈለሰን።»

(ቆላሲያስ 1:13)

ወደ አዲሱ ነገር ስንሸጋገር አሮጌው ነገር አልፏል ሁሉም አዲስ ሆኖአል። ነገር ግን አዲሱ ቦታ ላይ ብንደርስም አስተሳሰባችን ግን አልተለወጠም። የእስራኤል ሰንሰለት ከሳያችን ላይ ከመውደቁ በፊት መሰወጥ ያለበት አመለካከታችን ነው።

ችግሩ በመንፈሳችን ዳግም ብንወለድም በእጃችን ግን የድሮውን የማጠቢያ ዕቃ መያዛችን ነው። ይህንን ሁሉ ሽክም አሁንም ድረስ ተሸክመናል። አሮጌውን የአስተሳሰብ ስርአት እንደያዝን ነው፤ ስለዚህ አዕምሮአችን መታደስ ያስፈልገዋል።

የድሮ ቤታችን እንደ አዲሱ ቤት ጥሩ የሳር መስክ አልነበረውም፤ አፈር ብቻ ነበር። ሳር ከአፈር የሚሻል አይመስላችሁም? ነገር ግን በመጀመሪያው ሳምንት በዚህ አዲስ የሳር መስክ ላይ ብይ መጫወት አለመቻሌ እንዴት እንዳናደደኝ አልረሳውም። ብይ ለመጫወት አፈራማ አካባቢ ያስፈልጋል፤ ከአሮጌው ቤት የባርነት አስተሳሰብ የተነሳ ለብይ መጫወቻ ሌላ ቦታ ከመፈለግ ይልቅ ሳሩ እጅግ አስከፋኝ። የተከፋሁት በአዲሱ ቦታ ላይ የለመድኩትን የድሮ ጨዋታ መጫወት ባለመቻሌ ነው።

በካነስን የድሮውን የምድረበዳ ጪዋታ መጫወት አትችሉም። በካነስን እንደዚህ አይነቱ ነገር አይሰራም፤ አሁንም ድረስ የምድረበዳውን ጨዋታ ትጫወታላችሁ? እንዲህ ከሆናችሁ በነፍሳችሁ ውስጥ የሚያስፈልጋችሁ ለውጥ አለ።

ነፍስ ከአዕምሮ፣ ከፈቃድና ከስሜት የተሰራች ናት። ነፍሳችን እስካልተሰወጠች ድረስ ለሳ የሚሰወጥ ነገር አይኖርም። ነፍስን መለወጥ የሚችለው የእግዚአብሔር ሕግ ማለትም ሕያው የሆነው የተጻፈው እውነት ነው። «ሰው የሚበላውን ይመስላል» የሚለውን አባባል ስምታችሁ አታውቁም? «የነፍስ ምግብ» የሚለውን ቃል እንዴት ታዩታላችሁ? እነዚህ ሁለቱም ሀረጎች ለለውጥና ለነፃነት የሚረዱ

ቁልፍ ሐሳቦችን ተሸክመዋል። ነፍሳችሁን የምትመግቧት ነገር የሕይወታችሁን ጥራትና የነፃነታችሁን ስቀት ይወስነዋል።

«የእግዚአብሔር ሕግ ፍጹም ነው ነፍስን ይመልሳል።» (መዝ 19:17)

የዕብራዊያን መፅሐፍ «የእግዚአብሔር ቃል ሕያው ነውና የሚሠራም ሁለትም አፍ ካለው ሰይፍ ሁሉ ይልቅ የተሳለ ነው፤ ነፍስንና መንፈስን ጅማትንና ቅልጥምን እስኪለያይ ድረስ ይወጋል» (ዕብ 4:12) ብሎ ይነግረናል። ነፍስ በዳግም ልደት ጊዜ እንደገና ከተፈጠረው መንፈሳችን የተለየች ነች። በግሪክ መፅሐፍ ቅዱስ ነፍስ «ሳይክ» ትባላለች፤ «የሰሜት፣ የፍላጎት፣ የጥላቻ መቀመጫ ስፍራ» እንደሆነች ያመለክታል

ሐዋርያው ያዕቆብ «ስለዚህ ርኩሰትን ሁሉ አስወግዳችሁ ነፍሳችሁን ማዳን የሚችለውን በውስጣችሁም የተተክለውን ቃል በየዋህነት ተቀበሉ» (ያዕቆብ 1: 21) ብሎ ዕጵል።

አንድ ሰው ዳግም ከተወለደ በኋላ ሰውጥ የሚመጣው አስተሳሰባችንን አዲስ ቅኝት በሚያስይዝ መልኩ ነው። ስለዚህ መንፈሱ ዳግም ከተወለደ በኋላ ነፍሱን ማዳን የእንደገና ያለው የኃላፊነት ድርሻ ነው። ነፍሳችሁን ለማዳን የራሳችሁን ድርሻ ካልተወጣችሁ በስጋዊ አመለካከታችሁ ቅኝት በአሮጌው እስር ቤት ውስጥ ለመተኛትና ችካሉ ጋር ለመጋደም ትጋለጣላችሁ። እያንዳንዳችን አዕምሮአችንን ለነጻነት ማሰልጠንና ማደስ መቻል አለብን።

«ለውጥን እፈልጋለሁ» የሚለውን አባባል ለምታችሁ ታውቃላችሁ? ብዙዎች ለውጥን ለማግኘት በሚል ተስፋ በአለም አቀፍ ደረጃ እንኳን ሳይቀር አካላዊና መልክአምድራዊ እንቅስቃሴ (ሰውጥ) ያደርጋሉ፤ የትዳር ጓደኛና ስራ ያለውጣሉ ነገር ግን በዚህ ሁሉ ውስጥ ለውጥን ሲያጡ ተስፋ ይቆርጣሉ። ለምን? ምክንያቱም ለውጥ የሚመጣው በቀየርነው ቦታ አማካኝነት ሳይሆን በምናውቀው እውቀት አማካኝነት ነው። ለውጥ የሚጀምረው ከመረጃ ነው። በእርግጥ ለውጥ የምትፈልጉ ከሆነ የምታነቧቸውን

መፅሐፎች፣ ጓደኞቻችሁንና እናንተ ላይ ተፅዕኖ የሚያሳድሩትን ልትሰውጡአቸው ይገባል።

ከባርነት የወጣ መንፈስ በተጨቆነ አዕምሮ ሥር

አንድ ሰው ስለራሱ ያለው አመለካከት ስለሌሎች ለሚያስበው ሐሳብና ስለ ሕይወት ለሚኖረው አመለካከት ቁልፍ ጉዳይ ነው። የሆኑ ሰዎች ከቤታችሁ አጠገብ ጎረቤታችሁ ሆነው ይገባሉ እንበል፤ እነዚህ ሰዎች የአካባቢውን ንብረት ዋጋ ሊያራክሱ የሚችሉበት ሁኔታ አለ። ለምሳሌ አንድ ሚሊዬን ብር የሚያወጣውን ቤታቸውን ሁለት መቶ ሺህ ብር እንደሚያወጣ ቤት ቢይዙት፤ በዚያው ቅጽበት የእናንተ ቤት ዋጋ ማሽቆልቆል ይጀምራል።

ቤታችሁን እንዲያስማማላችሁ የተነጋገራችሁት ደላላ በቤታችሁ አጠገብ መኪና እየነዳ ሲያልፍ፤ የጎረቤታችሁ ደጃፍ በቆሻሻ ተሞልቶ ይመለከትና የማይረባ አስተሳሰብ ካለው ከጎረቤታችሁ የተነሳ ዋጋችሁን ያራከስባችኋል። «ከእናንተ ቤት ቀጥሎ ያለው መስህብ የሌለውን ሁኔታ በገዢው ላይ ተፅዕኖ ስለሚያሳድርበት ከዋጋችሁ ላይ ስልሳ ሺ ብር መቀነስ አለባችሁ» ይላችኋል።

በአለም ላይ ቁጥር አንድ የሆነው ለእግዚአብሔር ችግር የሆነበት ነገር ምን እንደሆነ ታውቃላችሁ? ከባርነት የወጣ መንፈስ ያላቸው ነገር ግን ገና በድሮው የጭቆና አስተሳሰብ ስር ያሉ ሰዎች ናቸው። እግዚአብሔር የማይረባውን የድሮ አስተሳሰብ በአዲሱና በተቀደሰው መንግሥቱ አስተሳሰብ ሊተካው ይፈልጋል፤ እኛ ለራሳችንና ለሌሎች ያለን ያልተስተካከለ አመለካከት የእግዚአብሔርን ነገር ያራከሰዋል።

እግዚአብሔር እስራኤላዊያን ከነአንን ወደ ግብፅ እንደሚለውጡአት ስለሚያውቅ እነርሱን በሙሴ ከባርነት ካወጣቸው በኋላ በቀጥታ ወደ ነጻነት ማስገባት እንደማይችል ያውቃል። ስለዚህ አስተሳሰባቸው ላይ ስራውን ለመስራት ጊዜ ወሰደ። አስተሳሰባቸውን መለወጥ ያልቻሉትን በኋላ ላይ በምድረበዳ እንደቀበራቸው እናያለን።

በዚህ በአዲሱ ምዕተ አመት ፍሬያማ ሊሆኑ የሚችሉት ሰዎች በላል እንዲሁም ከፊታቸው ላለው ነገር ውጊያን ለማድረግና ኃላፊነትን ለመሸከም ፈቃደኛ የሚሆኑ ሰዎች ናቸው። ከፊታችን ያለውን ታላቅ ኃላፊነት ለመሸከም ዝግጁ ያልሆኑ ሰዎች ስላሉ አንዳንዶቹን በምድረበዳ እንደምንቀብራቸው አምናለሁ። እስካሁን ድረስ ዝም ብለው ተቀምጠው ጥራው፣ ታገኘዋለህ (name it claim it) በሚል አባዜ ተጠምደው ላሉት እግዚአብሔር ይህን የሕጻንነት ፀሎታቸውን ለማይመልስላቸው የተዋቸው ይመስላቸዋል። ስለዚህ እንደ እስራኤላዊያን እያታረመረሙ በምድረበዳ ይሞታሉ። እግዚአብሔር እንዲህ አይነቶቹን ሰዎች ለማንቃት እየቀሰቀሰ ነው። ነገር ግን አንዳንዶቹ ጆሮአቸው ስለደነቆረ አይሰሙም።

ኢያሪኮን ለመግጠም ነጻ አዕምሮና በወኔ የተሞላ ስብዕና ያስፈልጋል። የእሞራውያንን ነገስታት እይቶ «እናሽንፋችኋለን» ለማለት ፀንቶ የሚቆም ደንደስ ያስፈልጋችኋል። ኢያሱን «እንችላለን ምድሪቱን እንውረስ» ለማለት ከፍተኛ ውስጣዊ ብርታትና ፅናት ይጠይቃል። በነጻነት ከመኖር ይልቅ በባርነት መኖር ቀላል ነው። ከዚህ የተነሳ ነው ብዙ ግለሰቦች፣ ማህበረሰቦችና አገሮች ከባርነት በመውጣታቸው ከፈነጠዙ በኋላ ብዙም ሳይቆዩ ከፊት ለፊታቸው የኃላፊነት ሽክም ሲጋረጥ እርስ በእርስ ወደ መካሰስና መናቆር ያመሩት።

ነጻ አዕምሮዎች

ሐዋርያው ጳውሎስ የግሪክ ትልቅ ከተማ ወደሆነችው ቆሮንቶስ በጻፈው ጽሑፍ ነጻ ለመሆን በሚደረገው ትግል ውስጥ ያሉትን አንዳንድ ሁኔታዎች ዘግቦአቸዋል።

ጳውሎስ በነበረበት ዘመን ላይ አንዳንድ ክርስቲያኖች ቤተክርስቲያን ስለተሰጣት ተስፋ እስራኤላዊያን በምድረበዳ እንደነበራቸው የግብፅ አይነት አመለካከት ነበራቸው። ብዙዎቹ የግሪክ ክርስቲያኖች ወደ ጌታ ከመምጣታቸው በፊት ጣኦት አምላኪዎች ነበሩ። ከዳኑ በኋላ ያለው እንደ እግዚአብሔር እንደሆነ ቢረዱም ችግር ግን ነበር። ቀድሞ የነበራቸው የጣኦት አምላኪነት

እስተሳሰብ በአዲሱ የክርስትና ሕይወት አካሄዳቸው ላይ ያሳደረው ተፅዕኖ ነበር። ስለዚህ ጳውሎስ የሚከተሉትን ቃላት ጻፈላቸው፡-

«እንግዲህ ለጣኦት የተሰዋውን ስጋ ስለመብላት ጣኦት ሁሉ በእለም ከንቱ እንደሆነ ከአንዱም በቀር ማንም አምላክ እንደሌለ እናውቃለን። መቼም ብዙ አማልክትና ብዙ ጌቶች የተባሉ ቢኖሩ ለእኛስ ነገር ሁሉ ከእርሱ የሆነ እኛም ለእርሱ የሆንን አንድ አምላክ አብ አለን፤ ነገር ሁሉም በእርሱ በኩል የሆነ እኛም በእርሱ በኩል የሆንን አንድ ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ አለን። ነገር ግን ይህ አውቀት በሁሉ ዘንድ አይገኝም፤ ለአንዳንዶች ግን ጣኦትን እስከ አሁን ድረስ ስለለመዱ ለጣኦት የተሰዋ ነው ብለው ይበላሉና ሕሊናቸው ደካማ ስለሆነ ይረክሳል።» (1ኛቆሮ. 8 : 4-7)

ጳውሎስ የጣኦት ስጋ የሚለዋላቸው «አማልክት» ሕልውና ስለሌላቸው ለእነርሱ የሚለዋው ነገር ምንም ማለት እንዳልሆነ ይገልጻል። ነገር ግን አንዳንድ የቆሮንቶስ እዲስ ክርስቲያኖች በቀድሞ ቅኝታቸው ውስጥ ስለነበሩ በባህላቸው ረቂቅ ለሆኑ ጣኦታት ተብሎ የሚለዋውን ስጋ ለመብላት ይፈሩ ነበር። የቀድሞ የጭቆና ተፅዕኖ የአሁን ጊዜያቸው ላይም ጥላ እንዲያጠላበት ስላደረገ ያገኙትን እዲስ ነጻነት እንኳን እንዳይለማመዱ አግዷቸው ነበር።

ሌሎች የቆሮንቶስ ክርስቲያኖች ግን እግዚአብሔር ወደ ነፍሳቸው የላከውን እውነት በመቀበል በአመለካከታቸው ስላደጉ በእሕዛብ ለጣኦት ተብሎ የተለዋውን በመብላት ረገድ ችግር አልነበረባቸውም። የባርነትና የጭቆና እስተሳሰብ የእግዚአብሔርን ሕዝቦች በምድረበዳ ሊገድላቸው ስለሚችል ስለ አደገኛነቱ ጳውሎስ እያስጠነቀቀ ፅፎላቸዋል።

«ዳሩ ግን መብታችሁ ለደካሞች እንቅፋት እንዳይሆንባቸው ተጠንቀቁ። እንተ እውቀት ያለህ በጣኦት ቤት በማዕድ ስትቀመጥ እንደ ሰው ቢያይህ

ደካማ ሰው ቢሆን ሰጣኦት የተሰዋውን ለመብላት ሕሊናው አይታነጽበትምን? በእንተ እውቀትም ይህ ደካማ ይጠፋል እርሱም ክርስቶስ የሞተሰት ወንድም ነው። እንግዲህ ወንድሞችን እየበደላችሁ ደካማም የሆነውን ሕሊናቸውን እያቆሰላችሁ ክርስቶስን ትበድላላችሁ። ስለዚህ መብል ወንድሜን የሚያሰናክለው ከሆነ ወንድሜን እንዳላሰናክለው ለዘላለም ከቶ ሥጋ አልበላም።» (1ኛ ቆሮ. 8:9-13)

ጳውሎስ ሰጣኦት የታረደ ስጋን በመብላት አማካኝነት የተሰናከሉትን «ወንድሞች» ይላቸዋል፤ ምክንያቱም ዳግም የተወሰዱና የዳኑ ናቸው። በውስጣቸው መንፈስ ቅዱስ አለ። ችግሩ ቀድሞ የነበራቸው የአረማዊነት ዘይቤ አሁንም ጭቆናውን በእነርሱ ላይ መቀጠሉ ነው። ስለዚህ ቀድሞ ሰጣኦት ይሰውት የነበረውን ስጋ ሊያዩ አሁንም ስጋውን የሚያዩት ከጣኦት ጋር አያይዘው ነበር። ከቀድሞ ባህልና የሕይወት ዘይቤ ወጥተዋል ነገር ግን በእስተሳሰባቸው መንፈሳዊ በሆነ ሁኔታ እንዲያድጉ ግን ነጻ አልነበሩም።

ዛሬ ያሉት የእኛ ጣኦቶች እንደዳርው በእንጨትና በድንጋይ ተጠርበው የተሰሩ ላይሆኑ ይችላሉ። ምናልባት የእናንተ ጣኦት ለእግዚአብሔር ብዙ ጊዜያችሁን እንዳትሰጡ ያደረጋችሁ የቀድሞ ልማዳችሁ (hobby) ሊሆን ይችላል። ወይም ደግሞ የተዋችሁት ልማድ ሆኖ አሁን ተመልሶ በእናንተ ዘንድ ስፍራ ለመያዝ የሚጣጣር ይሆናል። ከዳናችሁ በኋላ በእስተሳሰባችሁ ነጻ ካልወጣችሁ እመጋገባችሁ እንኳን እስራት ሊሆንባችሁ ይችላል። ነጻ ስትወጡ እስተሳሰባችሁም ከእናንተ ጋር ነጻ መውጣት ያስፈልገዋል።

ጳውሎስ በ1ኛቆሮንቶስ ላይ ስለራሱ ነጻነት የሚናገረው ነገር አለ። ነገር ግን ሌሎች ወደ ኃጢአት እንዳይገቡ የሚያደርግ ከሆነ መብቱን (ነጻነቱን) ከመጠቀም መቆጠብ እንዳለበት እውቋል። «ከሰው ሁሉ እርነት የወጣሁ ስሆን የሚበልጡትን እንድጠቅም እንደባሪያ ራሴን ለሁሉ አስገዛለሁ» (9:19)። ጳውሎስ በነጻነቱ ውስጥ ከፍላጎቶቹ ይልቅ ክብደት የሰጠው ሌሎችን ለማገልገል

ነው። በጭቆና የሚገኙ ሰዎች ወዳሉበት ደረጃ ዝቅ እያለ በሚያስተምራቸው ትምህርት አማካኝነት ነጻነትን እንዲቀዳጁ ያደርጋቸው ነበር። ያለ ኃላፊነት እውነተኛ ነጻነት የሚባል ነገር የለም።

የቀድሞ ነገር ይለፍ

እግዚአብሔር እስራኤላዊያንን ከግብፅ ሲያወጣቸው ነጻ የመሆንን ዕድልና አጋጣሚ ሰጥቷቸው ነበር። ነገር ግን ይህንን እድልና አጋጣሚ አልተጠቀሙበትም። ከዚህም የተነሳ እነርሱን በበረሃ ቀበራቸውና ምድሪቱን ለመውረስ የተጠቀመባቸው በግብፅ ያልተወሰዱትን ልጆቻቸውን ነው።

ከባርነት መውጣት ነጻነትን ለመቀዳጀት ዕድልን ይከፍትልናል እንጂ በራሱ የነጻነት መላት አይደለም። የእስር ቤቱ በር ሲከፈት ተራምዶ መውጣት የእናንተ ምርጫ ነው። በምድረበዳ በምታልፉበት ጊዜ ጓደኝነታችሁ ከማን ጋር እንደሆነ ጥንቃቄ ልትወስዱበት የሚገባ ጉዳይ ነው። የግብፅ እስተሳሰብ ካላቸው ሰዎች ጋር በጓደኝነት የምታሳልፉ ከሆነ ይበክሉአችኋል። ከዚህ የተነሳ ነው እግዚአብሔር ወላጆቻቸው እንዳይገርዙአቸው ያደረገው። እግዚአብሔር ይህ አዲስ ትውልድ የባርነት እመሰክህት ባላቸው በአባቶቻቸው የተደረገባቸው ምንም እይነት ምልክት እንዳይኖር አድርጓል። የቀድሞውን የባርነት ጊዜ የሚያስታውላቸው ምንም እይነት ነገር እንዲኖር አልፈለገም።

«እግዚአብሔርም ወተትና ማር የምታፈሰውን ምድር ለእኛ ይሰጠን ዘንድ ለአባቶቻቸው የማለላቸውን ምድር እንዳያሳያቸው የማለላቸው ከግብፅ የወጡ የእግዚአብሔርን ቃል ያልሰሙ እነዚያ ሰልፈኞች ሁሉ እስኪጠፉ ድረስ የእስራኤል ልጆች እርባ እመት በምድረበዳ ይሄዱ ነበር። ልጆቻቸውን በእነርሱ ፈንታ አስነሳ! እነዚህንም ኢየሱ ገረዛቸው በመንገድ ሳሉ ስላልገረዙአቸው ሽላፈታሞች ነበሩና።» (ኢ.ያ. 5:6-7)

አንዳንድ ጊዜ ዕድሜያቸው ከገፋ ካረጁ ሰዎች ጋር ቁጭ ብዬ አወራለሁ፤ ነገር ግን በምናወራው ነገር ላይ በጣም ጥንቃቄ አደርጋለሁ። አንዳንዶቹ ሁል ጊዜ የሚያወሩት ምን ያህል ጭቆና እንዳለባቸው ነው። አንዳንዶቹ ይህንን ለሰላምታታቸው ያወሩታል። እዚያ ተቀምጣችሁ ብቻ ስሟቸው፤ የማታውቋቸው ቢሆንም ጥላቻ ያሳድሩባችኋል። ስለዚህ የሴቶች የቀድሞ የባርነት አስተሳሰብ መንፈሳችሁን ሲበክሰውና አውነተኛ ነጻነታችሁን እንዳታገኙ ሲያደርጋችሁ ለሰሚችል ተጠንቀቁ።

አንዳንድ በዕድሜያቸው የገፋ ሰዎች «ልጄ ስላለህ ነገር በጣም እደንቅሃለሁ፤ ምክንያቱም እንዲህ እይነቱ ነገር በእኛ ዘመን አልነበረም» ለሚሉት እባባል እጭተኛ አክብሮት አለኝ። ለእኔ ይህ ታላቅነት ነው። እግዚአብሔር በሕይወታችሁ እያደረገ ላለው ነገር የሚሰጣችሁ ማበረታቻ ነው።

ነገር ግን «እነዚያ ወርቦች ጋር በአንድ ሆኑል ተቀምጠን መብላት የማንችልበት ጊዜ ትዝ ይለኛል። ወደ የትም ቦታ መሄድ አንችልም ነበር። እነርሱ ስለነገሩን ስፍራችንን እናውቅ ነበር» እያሉ የሚያወሩትን በጣም እጠነቀቃቸዋለሁ። እነዚህ ካንሰር የሚሆንባችሁን ጥላቻ ወደ እናንተ ያስተላልፋሉ።

የአሁኑንና የወደፊት ጊዜያችንን እስኪያበላሽብን ድረስ በቀድሞ እውነታ ውስጥ ልንዘፈቅ እንችላለን። አንዳንድ ሰዎች መጪውን ዘመን ስመኖር ጊዜ እስከማይኖራቸው ድረስ በቀድሞ ነገር የተዘፈቁ ናቸው። ጳውሎስ የቀድሞን ነገር ረስተን «... በፊቴ ያለውን ለመያዝ እዘረጋለሁ በክርስቶስ ኢየሱስ ከፍ ከፍ ያለውን የእግዚአብሔርን መጥራት ዋጋ እንዳገኝ ምልክትን እፈጥናለሁ» (ፊሊ 3፤13-14) እንድንል ይመክረናል።

ከዚህም በተጨማሪ እግዚአብሔር በኢሳያስ 43 ላይ «የፊተኛ ውን ነገር አታስተውሉ የጥንቱንም ነገር አታስቡ። እነሆ አዲስን ነገር አደርጋለሁ» (ቁ 18-19) ይላል። ይህ ማለት ያለፈው ጊዜ እንደሌለ ያክል እናስመስላለን ማለት አይደለም። በእጭሩ የቀድሞው ጊዜ የወደፊት ጊዜያችንን እንዲያጨልምና እንዲቆጣጠር አንፈቅድለትም ማለት ነው።

ይህ ለሃያ አንደኛዋ ክፍለ ዘመን ቤተክርስቲያን ጠንካራ መልዕክት ያለው ቃል ነው። አሁን ለቤተክርስቲያን አዲስ

ወደሆነው ዘመን እየዘለቅን ነው። ወደዚህ ዘመን በእግዚአብሔር ምሪት ለመግባት ሕይወታችንን በማጤን «የፊተኛውን (የቀድሞውን) ነገር አታስተውሉ» እንደተባለ ኃላፊነት የተሞላበትን ውሳኔ ማድረግ ይጠበቅብናል። ትርፉ ምሪት ብቻ ስለሆነ በቀድሞ ጊዜ የሆነብንና የተደረገብንን በማስብ መዘፈቅ የለብንም። ባለፈው ዘመን የተፈፀመብን ነገር የቸልተኞች ድርጊት እንደሆነ በማወቅ እነርሱን ይቅር ብለን ወደፊት መራመድ አለብን። የቀድሞ ዘመን ኃይል የሚያገኘው በፈቀዳችሁበት መጠን ብቻ ነው። ለእስራኤላዊያን ከወተትና ከማሩ ይልቅ የቀይና የነጭ ሽንኩርቱ ጠረን ጠንካራ ነበር።

ይህ ጉዳይ መንፈሳዊ ደህንነትን በተመለከተ መሰረታዊ ጉዳይ ነው። ለመዳን ለነበራችሁበት ስፍራና አብራችሁ ለነበራችኋቸው ሰዎች ጀርባችሁን በመስጠት በተለወጠ አቅጣጫ መጓዝ አለባችሁ። ወደ ምድረበዳውም ሆነ ወደ ግብፅ ዘወር ብላችሁ መመልከት የለባችሁም። እነዚያ የካሪዝማቲክ እንቅስቃሴ የተለምዱት ጊዜዎች አልፈዋል። የምንጮኸው፣ የምንፈነጥዘው፣ የምንዘለው፣ የምንደንሰውና የምንወድቀው ልማድ ሆኖብን ነው እንጂ ቅባቱ አልፏል። እግዚአብሔር ግን አላለፈም። እርሱ አዲስን ነገር ማድረግ ስለሚፈልግ ወደ ኋላ አትመልከቱ። ኢየሱስ «ማንም ዕርፍ በእጁ ይዞ ወደ ኋላ የሚመለከት ለእግዚአብሔር መንግሥት የተገባ አይደለም» (ሉቃ 9፤62) ብሎ ተናግሯል። እግዚአብሔር ለሕይወታችሁ ከፍ ያለ የኃላፊነት እርከን አለው። ነገር ግን በጥሪያችሁ ለመገስገስ ከኋላችሁ ያለውን መርሳት አለባችሁ። አሮጌውን ሳትጥሉ አዲሱን መያዝ አትችሉም።

ከባርነት ወጥቶ ነጻ አለመሆን

ኢየሱስ ሲጠራችሁ ሊያድናችሁ ብቻ አልጠራችሁም። የጠራችሁ ነጻ እንድትሆኑ ነው። ጳውሎስ «ወንድሞች ሆይ ለእርሳት ተጠርታችኋልና» (ገላ 5፤13) አለ። እዚህ ቦታ ላይ ጳውሎስ እየተናገራቸው ያሉ ቅዱሳን ድነው ነገር ግን ነጻ ስላልወጡ ነው። ዳግም ከታወለድንም በኋላ የሚገድበንና የሚይዘን የጭቆና መንፈስ እንዳለ በማወቅ ለነጻነት ጥሪ ምላሽ መስጠት አለብን።

ማደግ የሚገባን ጊዜ ስለሆነ ይህ ለቤተክርስቲያን የወቅቱ መልዕክት ነው። ዳግም ተወልደን ነገር ግን አስተሳሰባችን ገና ያልዳነ ሊሆን ይችላል። ስለዚህ ጳውሎስ በተጨማሪ እንዲህ ብሎ ጻፈልን፡- «አርነታችሁ ለሥጋ ምክንያትን አይስጥ፤ ነገር ግን በፍቅር እርስ በእርሳችሁ እንደባሪያዎች ሁኑ» (ገላ 5፡13)።

በሌላ አባባል ጳውሎስ «አርነታችሁን ልቅ ለሆነ የግብጻዊያን አይነት ኑሮ አትጠቀሙበት» እያለ ነው። ብዙዎቻችን ከጨቋኝ እጅ በመውጣታችን ደስ ብሎናል፤ ነገር ግን ከጭቆና ነጻ መውጣት አልፈንም። በመዳናችን እጅግ ፈንድቀናል፤ ነገር ግን ያልታደሰ የአመለካከት ክፍል እንዳለን እናውቃለን። «እግዚአብሔር ሆይ ስለዋጀኸኝ ደስ ብሎኛል፤ ነገር ግን ከሌሎቹ ነገሮች አትዋጀኝ። ከፈርክን ቡና ቤት ትንሽ ፋት ማድረግ የምፈልገው ነገር እንዳለ ታውቃለህ። በጣም ስራ እንደሚበዛብኝ ታውቃለህ፤ አሁንም ድረስ እዚያ መንገድ ላይ ከሚገኙ የድሮ ጓዶቼ ጋር መውጣትና መግባት ያስደስተኛል። እነዚህ ነጻነቶቹ ሁሉ እንዲመጡ የምፈልገው ወደ ሰማይ የምሄድበት ጊዜ ሲደርስ ነው»። ስለዚህ አንዳንዶች በምድረበዳ ባለው ቤት ተቀምጠው የተስፋ ምድራቸውን እያዩ ከድሮ ጓደኞቻቸው ጋር ጊዜያቸውን ያሳልፋሉ።

አዳምጡ፤ የእስራኤል ሰዎች እርግጠኛ በሆነ ሁኔታ ወደ ፈርክን ለመመለስ አይፈልጉም ነበር። መመለስ የሚፈልጉት ትተውት ወደ መጡት ምግብ ነበር። ፈርክንን ቢጠሉትም የሚያቀርብላቸውን ነጻ ምግብ፣ ነጻ ቤት፣ ነጻ ልብስ ይፈልጉት ነበር። ስለዚህ በሌላ አባባል እንዲህ ነው የሚሉት «ከባርነት አውጣን፤ ነገር ግን ከእነዚህ ነገሮች ነጻ አታውጣን»።

ክርፋቱን ማስወገድ

እግዚአብሔር እስራኤላዊያንን እንደጠራቸው ሁሉ እናንተንም ነጻ ትሆኑ ዘንድ ጠርቷችኋል። ይህን ለማደግ ወቅቱ ነው። የግብጻውያንን ጠረን የማስወገጃ ጊዜ ነው። እስር ቤት ትሰብሱ የነበረውን ልብስ አስወግዱና አሁንም ደግማችሁ በደመታጠቡ። በድብቅ የምትበሉትን መፃዛ ያለውን የግብፅ የሽንኩርት ሳንድዊች አስወግዳችሁ ትኩስ በሆነው የእግዚአብሔር ቃል እውነት

ታጠቡ። የነጭ ሽንኩርቱ ሽታ ከእናንተ ይወገድ። ከቻላችሁ በፍጥነት አስወግዱት። ሽንኩርቱ ከደማችሁ ውስጥ ይውጣ።

ወደ ቤተክርስቲያን በመኪና እየሄድሁ እያለ በናሳው ያለ አገልግሎታችንን የሚካፈል ወጣት ጭኚ ነበር። በመኪና የሚወስደው ፈልጎ እጁን አውለብልቦ ነበር፤ ነገር ግን መኪና ያቆምሁለት እኔ እንደሆንኩ ሲረዳ ደነገጠ።

«ምን እየሰራህ ነው ልጄ?» ብዬ ጠየኩት።

«ሰላም ፓስተር። አይ ጥሩ ነገር አይደለም።»

«ጥሩ ነገር አይደለም ስትል ምን ማለትህ ነው?»

«ማለቱ፤ አየህ፤ ታውቃለህ ... ወደ ቤተክርስቲያን አልመጣም ነበር እንዲሁ ስቅበዘበዝ ነበር» እያለ ንስሐ መግባት ጀመረ።

«ማድረግ የሌለብኝን እንደምስራ አውቃለሁ ...»

«ምንም አይደለም» አልኩት። «ባትነግረኝም አውቀዋለሁ የግብፅ ጠረን ነው ያለህ።»

ሊወርድ ሲል «እንፀልይ» አልኩት።

« ዚሁ? » ብሎ ጠየቀኝ።

«አዎ እዚሁ!» አልኩት። « ዚህ ሰው ሁሉ እያየን እንፀልይ። ልፀልይልህ እፈልጋለሁ።»

«ጌታ ሆይ ከባርነት አውጥተኸዋል፤ አሁን ደግሞ ነጻ አውጣው» ብዬ ፀለይኩለት። በሕይወቱ እግዚአብሔር የሚሰጠውን ነጻነት ለመፈለግ መወሰን እንዳለበት ነገርኩት። ለዚህ ሰው መመስከር አይጠቅምም፤ ምክንያቱም መልካም የሆነውን የእግዚአብሔር ቃል ያውቃል፤ ከመንፈሱም ጠጥቷል። ከባርነት ወጥቷል ነገር ግን በነጻነቱ ውስጥ በኃላፊነት ለመኖር ውሳኔ ማድረግ ያስፈልገው ነበር። ለመጨረሻ ጊዜው ኃላፊነት የሚወስደው እርሱ ራሱ ስለነበር ምርጫ ማድረግ ነበረበት።

በአሁኑ ጊዜ በአለም አቀፍ ደረጃ የምትገኘው ቤተክርስቲያን በምድረበዳው ዳርቻ ላይ ነው የምትገኘው። በከረብቶቹ ላይ

የዮርዳኖስ ውሃ ሲፈስ መስማት እንችላለን። በትውልዳችን ፍጻሜ ላይና ወደ ተስፋይቱ ምድር በመግባት ላይ እንገኛለን። ስለዚህ በነጻነት መመለስ ምን ማለት እንደሆነ መማር አለብን። ጨዋታችንን ማቆምና ከችካሉ ጋር ያስረንን ስንሰለት መበጠስ አለብን። ስለነጻነት የበለጠ ወደምንማርበት ክፍል እንሂድ።

በአንድ ቦታ ላይ ያለ ኢ-ፍትሃዊነት

በሁሉ ቦታ ላለ ፍትሃዊነት ስጋት ነው።

ማርቲን ሉተር ኪንግ ጃኒየር

የነጻነት መርሆዎች

የምዕራፍ 1 ማጠቃለያ

የእውነተኛ ነጻነት ተስፋ

1. ውጫዊ ኃይል ጣልቃ ካልገባ በስተቀር ፀባይን የሚወስኑት የአካባቢ ሁኔታዎች ናቸው።
2. ኃላፊነትን ከመሸከም ውጭ ወደ ነጻነት የምንደርስበት ሌላ መንገድ የለም።
3. ከጨቋኝ መሳቀቅ ከጭቆና የመላቀቅ ዋስትና አይደለም። ከጭቆና የመላቀቅ ዋስትና ኃላፊነት ነው።
4. መልካም የሆነው ዜና ኢየሱስ ከባርነት መውጣታችንን ወደ ነጻነት የመስወጡ ጉዳይ ነው።
5. አንድን ስፍራ መያዝ ከሌላው ስፍራ የመልቀቅ ዋስትና አይደለም።
6. «አዲስ» ነገርም የሰውጥ ዋስትና አይደለም።
7. ከአስተሳሰብ ሰውጥ ውጭ «ሰመሰወጥ» የምናደርጋቸው ነገሮች በሙሉ፤ በአዲሱ ስፍራችን አሮጌውን ነገር እያደረግን ከመቀጠል ውጭ ሌላ የሚፈይደው ነገር የለም።
8. ሰብዙዎች፤ ሌሎች ሕይወታቸውን እንዲቆጣጠሩት በማድረግ የሚያገኙት ምችት በጣም ያስደስታቸዋል ነው።
9. ከእስር ቤቱ በር ሰመውጣት መታዘዛችን ኃላፊነት ያለበት ሊሆን ይገባል።
10. ራሳችሁን መስወጥ የምትችሉት ራሳችሁ ብቻ ናችሁ።
11. የጭቆና ስንሰለቶች ተራግፈውልን መኖር እንድንችል አስፈላጊው ነገር የአዕምሮ መታደስ ነው።
12. በከነዝን የድሮውን የምድረበዳ ጨዋታ መጫወት አትችሉም።
13. ነፍስ አስከትለወጥ ድረስ ሌላ ምንም ነገር አይለወጥም።

14. ነፍሳችሁን የምትመግቧት ነገር የሕይወታችሁን ጥራትና የነጻነታችሁን ልቀት ይወስነዋል።
15. ሁላችንም እመለካከታችን እንዲታደስና ለነጻነት እንዲለለጥን ማድረግ አለብን።
16. በአዲሱ ምዕተአመት ለእግዚአብሔር ፍሬን ማፍራት የሚችሉት በሳል የሆኑ፣ መዋጋት የሚችሉና ለመጨው ዘመን የሚሆንን ኃላፊነት ለመሸከም ፈቃደኛ የሆኑ ሰዎች ናቸው።
17. ከባርነት መውጣት በነጻነት ከመኖር ይልቅ ከባድ ነው።
18. ነጻ ስትሆኑ አስተሳሰባችሁም ከእናንተ ጋር ነጻ መሆን አለበት።
19. ሌሎች ቀድሞ በጭቆና ያሳለፉት ጊዜ መንፈሳችሁን ሊበክለውና እውነተኛ ነጻነታችሁን ሊያጨናግፈው ይችላል። ተጠንቀቁ!
20. አንዳንድ ሰዎች ወደቀድሞ ነገራቸው ለመመለስ እየተጣደፉ ስለሆነ መጨውን ዘመን ለመኖር ጊዜ የላቸውም።
21. የቀድሞው ዘመን ኃይል የሚያገኘው እናንተ በፈቀዳችሁለት ልክ ብቻ ነው።
22. አንዳንዶቻችን ከጨቋኙ በመውጣታችን ፈንድቀናል! ነገር ግን ከጭቆና ነጻ ለመውጣት አልፈለግንም።

ሁለት

ከነጻነት ተስፋ መስተጓጉል

በተራራ እየኖረ የሽለቆ እመለካከት ያለው ሰው እጅግ አደገኛ ነው። (ኢንበር ፎንት)

ከባለቤቴ ከሩት ጋር ወደ ግብፅ በተጓዝን ጊዜ ከእስራኤል ግብፅ ያለው ርቀት ቅርብ መሆኑ እጅግ አስገርሞናል። እውሮፕላኑ ወደ ላይ የተነሳበትና ተመልሶ ያረፈበት ጊዜ እጅግ ቅፅበታዊ ስለነበር በመካከል ባለ ቦታ ላይ ያረፍን መስሎን ነበር። ነገር ግን በካይሮ እየሮ ማረፊያ ካረፍን በኋላ በተመሳሳይ ጊዜ ወደታች ያየሁት እስራኤልንና የሲና በረሃን እንደነበረ ስንገነዘብ፣ ቆይ እስኪ... ስርባ ስመት? ከዚች እዚች ስመግባት ነው እስራኤል ስርባ ስመት የፈጀችባቸው? ብያለሁ።

ያን የጥንት እስራኤላዊ ነጻነትን ፍለጋ የሄዱበትን ሞቃታማ የምድረበዳ በረሃ በእግር ተጉዞ ወደ እስራኤል ለመድረስ የሚፈጀው ጉዞ ለላሳ አምስት ቀን ብቻ እንደሆነ እንረዳለን። እስራኤላዊያን ከባርነት ወጥተው የራሱ ግዛት ያለው ሉአላዊ ሕዝብ ለመሆን የሚፈጅባቸው አንድ ወር ብቻ ነበር።

በጥንታዊው አለም ከነበረው ነገር ፈርኦን ያስተዳድረው የነበረው የናይል አካባቢ ላይ የሚታየው እዚህ ግባ የማይባል ለውጥ መሆኑን እኔና ሩት በማየታችን ተገርመናል። ድብቅ ለው የተባለውን የግብጽውያን ሐውልት ለመገንባት በድሮው ጊዜ መወጣጫውን ለመስራት ጥቅም ላይ እንደሚለው አይነት ሁኔታ አሁንም ድረስ ጡቦች የሚለሩት ከገለባና ከጭቃ ነው።

እነዚህ ሴማዊ ሰደተኞች መጓዝ የነበረባቸው ርቀት በጣም አጭር መሆኑ በጉዞዬ ውስጥ ሁሉ ስገልፀው የነበረው ነገር ነው። ይህ አይነቱ ነገር እንጭጭ የነበረችው አገር ያደረገችው አመፅ ከፍተኛነት እንድንገነዘብ ያስችለናል። እስቲ ወደኋላ መለስ ብለን ታሪኩን በመከለስ እንመልከተው።

የዕብራዊያን አባት ከሆነው ከያዕቆብ የተገኙ አስራ ሁለት ነገዶች ነጻ እንደሆኑ ወንዶችና ሴቶች ልጆች ነጻነት የሚያስገኘውን ሐብትና ብልፅግና ማጣጣም ጀምረው ነበር። በአለም አቀፍ ደረጃ ከተከለተው ረሃብ ለመዳን በግብፅ መኖር ጀምረው ነበር። በግብፅ በፈርኦን ቤተመንግስት ጠቅላይ ሚኒስትር እስከ መሆን ድርሰ በነበረው በያዕቆብ ልጅ በዮሴፍ አመራር ስር ሆነው ነበር። ፈርኦንና ዮሴፍ ከሞቱ በኋላ በቀዳማዊ ራምሴ ዘመን ግን በምድሪቱ ይኖሩ የነበሩትን ስደተኞች ባሪያዎች አደረጋቸው። ዘፀአት 1:9-11 እንዲህ ይነግረናል፡-

«እርሱም ሕዝቡን፡- እነሆ የእስራኤል ልጆች ሕዝብ ከእኛ ይልቅ በዝተዋል፤ በርትተውማል፤ እንዳይበዙ ለልፍም በተነሳብን ጊዜ ጠላቶቻችንን አግዘው እንዳይወጉን ከምድሪቱም እንዳይወጡ ኑ እንጠበባቸው አለ። በብርቱ ያስጨንቋቸው ዘንድ ግብር አስገባሪዎችን ሾመባቸው ለፈርኦንም ፊቶምንና ራምሴን ጽኑ ከተሞች አድርገው ሠሩ።»

በተጨማሪም የዘፀአት መፅሐፍ ታዋቂ የዕብራዊያን ነጻ አውጭ ስለነበረው ስለ ሙሴም የሚነግረን ነገር አለ። በፈርኦን ልጅ አማካኝነት በናይል ወንዝ በሳጠራ ከተጣለበት ተነስቶ ግርማን ወደተላበሰ የቤተመንግስት ኑሮ ያሻቀበ ሰው ነው። ሙሴ ግድያ ፈፅሞ ወደ ምድያም በመሸሸ ለአርባ አመታት እረኛ በመሆን ለአመራር ከመሰልጠኑ በፊት ስላለው የሙሴ ታሪክ እምብዛም የምናውቀው ነገር የለም።

በሲና ተራራ በሚነድ ቁጥቋጦ እግዚአብሔር የተገለጠለትና እስራኤልን ነጻ ለማውጣት ለብዙ ጊዜ ሲጠበቅ የነበረው ሙሴ የተጠራው በጣም ከተወሳለበና ከአስቸጋሪ ሁኔታ ውስጥ ነው። ከመፅሐፍ ቅዱስ ታሪካዊ ዘገባዎች እንደምንረዳው እግዚአብሔር እነዚህን ቀድሞ ባሪያ የነበሩትን ሰዎች ወደሚናፍቁት የተስፋ ምድር (ክነአን) በአንድ ወር የእግር ጉዞ ለማድረስ እንቅስቃሴ ሲያስጀምራቸው የጊዜ ስሌቱ ፍጹም ትክክል ነበር። ነገር ግን ምን ያደርጋል እነዚህ ሰዎች የፈጀባቸው አርባ አመታትን ነው።

ወደ የትም ያልሆነ ረጅም ጉዞ

እስራኤላዊያን የያዙት ረጅም ጉዞ ቢሆንም የትም የማያደርስ ነበር። መፅሐፍ ቅዱስ እግዚአብሔር ከባርነት ሲያወጣቸው ሐሳባቸውን እንዳይለውጡ በፍልስጤማውያን ምድር ሳይሆን በረጅሙ መንገድ እንደመራቸው ይነግረናል።

«ፈርኦን ሕዝቡን በለቀቀ ጊዜ ምንም ቅርብ ቢሆን እግዚአብሔር በፍልስጤማውያን ምድር አልመራቸውም፤ ሕዝቡ ሰልፉን ባዩ ጊዜ እንዳይጸጽተው ወደ ግብፅም እንዳይመለስ ብሎአልና።»

ዘፀ. 13፣17

እዚህ ቦታ ላይ የአፅናፈ አለሙ ፈጣሪ የሆነው እግዚአብሔርን ያሳለበው ጉዳይ ምን እንደሆነ ተመልከቱ። እግዚአብሔር «እነዚህ ሰዎች ሐሳባቸውን ለውጠው ወደ ግብፅ ለመመለስ ይፈልጋሉ። ያላቸው የባርነት አስተሳሰብ ቃል የገባሁላቸውን ተስፋ ከቁብ እንዳይቆጥሩት ሲያደርግ ይችላል። ስለዚህ ለጦርነት አጋልጦ ለሚለጣቸው ሁኔታ አሳልፈን መስጠት የለብንም»። በእርግጥ ይህ ነገር እጅግ አስደማሚ ነው። እግዚአብሔር እነርሱን ከባርነት ለማውጣት በሚያስገርም ተአምርና በተለያዩ መለኮታዊ ጣልቃ ገብነቶች የተገለጠላቸው ቢሆንም ምድራዊ የሆነው አስተሳሰባቸው ከእርሱ የመቤሻሮት ዕቅድ እንዲያፈነግጡ ሲያደርጋቸው እንደሚችል ተረድቷል።

ከካሬቤያን እንደመጣ ሰው አንዳንድ ከጥንት እስራኤላዊያን ጋር ተዛማጅነት ያለውን አስተሳሰብ ላሳያችሁ እችላለሁ። እስራኤላዊያን ለ430 አመታት በግብጽ በባርነት ተገዝተው ነበር። በካሬቤያን የምትገኘው አገሬም ለ25 አመታት በብሪታንያ እገዛ ስር ነበረች። ስለዚህ ከውጭ ኃይል ቀንበር ስር መኖር ማለት ምን ማለት እንደሆነ እናውቃለን። በባርነት ከነበርንበት ሁኔታ የተነሳ በአንዳንድ የአገሬ ሰዎች አሁንም በዚያ የባርነት አመለካከት ቅሬታ ሲጠቁ አያለሁ።

እስራኤላዊያን በገዢዎቻቸው መዳፍ ስር በነበሩበት ጊዜ በራሳቸው በጨቋኞቻቸው ጥበቃ ይደረግላቸው ነበር። የእኔ አገር ሰዎች ይህ የምሰው ነገር ምን ማለት እንደሆነ ይገባችኋል። እስራኤላዊያን ተፋላሚ ሕዝቦች አልነበሩም። እኔም ተፋላሚ አይደለሁም። በባህማሽ የነበሩት ቅድመ አያቶቼ በካሬቤያን የሚገኘውን የብሪታንያ ምድር ለማቅናት ከምዕራብ አፍሪካ በባርነት የተወሰዱ ናቸው። እስራኤላዊያን ባሪያ እንዲሆኑ ተደርገው እንደተቃኙ እኛም እንደነበሩ ለባርነት ተቃኝተን ነበር። እ.ኤ.አ በ1827 ባርነት እስኪወገድ ድረስ ወደ ሸንኮራ አገዳ እርሻ በሰልፍ እንድንሄድና እንድንሰራ ይደረግ ነበር። ከዚያም በኋላ እ.ኤ.አ በ1973 ከቅኝ ግዛት የተላቀቅን ለአላዊ አገር እንደሆንን በገሃድ ከመፅደቁ በፊት እንደ ሁለተኛ ዜጋ እንታይ ነበር። አስታውሱ ወደ ሌላ አገር ከተማ ወይም አሁን መወሰዳችሁ ሁኔታችሁን ይለወጠው እንደሆነ ነው እንጂ እናንተን አይለወጣችሁም።

ባርነት ብሄራዊ ውርሳቸው እስኪመስል ድረስ ዕብራውያን ከግብጻዊያን መዳፍ ስር በመሆን በግድ የጉልበት ለራተኞች ሆነው ነበር። ሕይወታቸው ጥብቅ ቁጥጥር የሚደረግበት ከመሆኑም በላይ ጊዜያቸውን የሚያሳልፉት እፁብ ድንቅ የሆኑትን የግብጻውያንን ቤቶችና ፒራሚዶች በጡብ አማካኝነት በመስራት ነበር። በግብፅ በረሃ የሰንዴና የበቆሎ እርሻን ከማልማት በተጨማሪ ለመስኖ የሚሆኑ ግድቦችን ይሰሩ ነበር። ነገር ግን የትኛውም ነገር የእነርሱ አልነበረም። ለእራት መቶ አመታት ያክል በየቀኑ ምን መስራት እንዳለባቸው፣ የት መስራት እንዳለባቸውና መቼ መስራት እንዳለባቸው ሳይቀር ይነገራቸው ነበር። እግዚአብሔር እነርሱን የሚቤክበት ወቅት ከባርነት ከመውጣታቸው ወቅት ጋር ሲገጣጠም ከወቅቱ ሁኔታ ጋር አብረው መንዝ አልቻሉም። በመሆኑም ወደ ነጻነት ምዕራፍ ለመግባት አንድ ወር የሚፈጀው ጊዜ ወደ የትም በማያደርስ የእርባ አመት መንከራተት ተተካ።

ሰው በልቡ እንዳሰበ እንዲሁ ነው

እናንተ በየቀኑ የምታደርጉት የምርጫችሁና ውሳኔያችሁ ጠቅላላ ድምር ናችሁ። እስራኤላዊያን ከግብፅ ጨቋኞቻቸው መዳፍ ስር ሲወጡ ሲሉ እግዚአብሔር ለአላዊ ፈቃዱን ተግባራዊ

ለማድረግና የእነርሱን ዘፀአት (መውጣት) የተሟላ ለማድረግ እነርሱን ተክቶ ሲወስንላቸውና ተአምራትን ሲሰራላቸው ነበር። ነገር ግን የእስራኤላዊያን ፈቃድ የሚባለው ነገር የተለየ ርዕስ ነበር። እስራኤላዊያን ሌሎች ስለ እነርሱ እየወሰኑላቸው የሚኖሩ ሕዝቦች ነበሩ፤ ጊዜ በገፋ ቁጥር ደግሞ እንደተሰበረ የሸክላ መዚቃ ሲያገራመርሙ እናያለን፡- «በግብፅ ያለ ዋጋ እንበላው የነበረውን አሳ፣ ዱባውንም፣ በጢኹንም፣ ኩራቱንም፣ ቀዩንም ሽንኩርት እናስባለን» (ዘኁ 11:5)።

ከታለመ ግብ በታች ሆኖ በምድረ በዳ መንከራተት

ሙሴ በመሰከታዊ ሁኔታ የእስራኤላዊያን ነጻ እውጪ ከመደረጉ በፊት እግዚአብሔር በምድያም የእረኝነት ሜዳ ሰእርባ አመታት እንደገና ሲያስተምረውና ሲያስለጥነው ነበር። ሙሴ ብዙም ሳይቆይ ነው ነጻ የመውጣት ተስፋ ያላቸውን ሰዎች በመልሶ ግንባታ እንደገና ማሰልጠንና ማስተማር በአለም ላይ ከሚገኙ ስራዎች ሁሉ እጅግ አድካሚ ስራ መሆኑን የተረዳው። ንጉስ ሰለሞን በምሳሌ 23፣7 ላይ «ሰው በልቡ እንዳሰበ እንዲሁ ነው» ይሰናል። እግዚአብሔር መሰከታዊ በምብ ግብጻውያንን ያለምንም ቅድመ ሁኔታ ቢያጠፋቸው እንኳን ዕብራውያን በአዕምሮአቸው የማያስተውሉ ባሪያዎች ስለነበሩ የሚያዩትና የሚለማመዱት ነገር አንዳች ሰውጥ አያመጣባቸውም ነበር። አስተሳሰባቸው የተጠቃ ከመሆኑ የተነሳ ምንም እንኳን የተገለጠ ቢሆንም የእግዚአብሔርን ቃል አያምኑትም ነበር። ዛሬም በፉክክር በተሞላቸው አለማችን ውስጥ ያለሙት ግብ ላይ መድረስ አቅቷቸው በምድረበዳ የሚቅበዘበዙ ስላሉ ይህ እውነታ የጉላ ድርሻ አለው።

በበሀማ ውስጥ እንደሚገኝ አለም አቀፍ አምባሳደር፤ ብዙ ሰዎች በዚህ ስኬት በራቀው ክፉ በሽታ አልተጠቁም ብንል እንኳን የሕይወትን መሰላል ለመውጣት ሲፍጨረጨሩ አጋጥመውኛል። ይህ ሕመም ምን እንደሚመለስል ዘመናዊቱ ሩሲያ ከኮሚኒዝም ባርነት ስለመውጣቷና በምድረበዳ ስለመቅበዝበዟ ባጠናሁበት ወቅት አይቼዋለሁ። ከብረት መጋረጃ ጋር ያለውን የመደሻና የማጭድ እርማ ሲያወለበልቡ የአገሪቱ ዜጎች ለአገራቸው መቼና የት፣ እንዴትና ለምን እንደሚሰሩ የሚወስንላቸውና የሚያስገድዳቸው

ፖሊት ቢሮው ነበር። በምላሹ ደግሞ «የሶቪየት» ዜግነት ያላቸው ለኑሮ መሠረታዊ የሆነ ነገርና መጠለያ ይሟላላቸው ነበር። ነገር ግን ዛሬ ከኮሚኒዝም ከተላቀቁ ከብዙ አመት በኋላ ብዙዎች ወደ ቀድሞው «ግብፅ» ለመመለስ እየጮኹ ነው። የሩሲያ ፈርሰኞች በርዕዮተ አለማቸውና በተለያዩ ምርምራዊ አስተሳሰባቸው ዜጎቻቸውን በጥብቅ ቁጥጥር ስር በማድረግ የሰጡት ተስፋ አሳዛኝና ለጥቂት ጊዜ የቆየ ነው። ምናልባት ገና ይህንን ቀቢፀ-ተስፋቸውን አራግፈው ይጥሉታል። በስልጣን ቁንጮ ላይ የነበሩት አጋፋሪ መሪዎች ስር ሩሲያውያን ያሳለፉት ሰባ የባርነት አመታት ብቻ ነው። ነገር ግን ለአሁኑ ከእስራኤላውያን በላይ ሁኔታ እየተቅበዘበዘ ነው። በአንድም ይሁን በሌላ መንገድ የተራዘሙ የጭቆና ጊዜዎችን ያሳለፉ የአለማችን ሕዝቦች በተመሳሳይ ሁኔታ ውስጥ እያለፉ ነው። ይህ መርህ መንፈሳዊ ጭቆናንም ይመለከታል።

ትንሽ ቆም ብላችሁ አስቡ፤ አንድ ሰው ወደ እናንተ መጥቶ «ይኸውልህ ያ ሰው ከዛሬ አስር አመት በፊት በዚህ ስራ ላይ ነበር። እኔ ያለኝ አይነት መሳሪያ ተሰጥቶት ነበር፤ አሁንም ድረስ የግምጃ ቤት ሠራተኛ ነው» ብሎአችሁ ያውቃል? ዋናው ጥያቄ ግን እናንተንም በተመለከተ ሰዎች እንደዚህ ያስቡ ይሆን? የሚለው ነው።

መረጃ ለውጥን አያመጣም

እበበ ወይም በቀለ እዚያው የነበሩበት ቦታ ላይ እንዲሆኑ ያደረጋቸው ምክንያት ለውጥን የሚያመጣው መረጃ ሳይሆን መቀየር ስለሆነ ነው። ወደኋላ የሚገኙት ነገር የሆኑት ነገር ሳይሆን ያልሆኑትን ማሰባቸው ነው። ለውጥን የምታገኙት በሰሌዳ ላይ የተለጠፈን ማስታወቂያ በመጨረሱ ሳይሆን አዲስ እውቀትን ለማግኘት አዕምሮአችሁን ካሰለጠናችሁት ለውጥ የሚያስፈልገው ነጥብ ላይ ለውጥን በማካሄድ ወደ ላይ መገስገስ ትችላላችሁ። በራሳችሁ ከተማመናችሁና አደጋ ባንጥበበበት ሁኔታ ውስጥ ለማለፍ ፈቃደኛ ከሆናችሁ የሕይወትን ወጣ ገባ መሰላል ቋሚ በሆነ ሁኔታ ሽቅብ ልትወጡት ትችላላችሁ።

እንደ ክርስቲያን አማኝ ሆነን እስቲ ይህንን እውነታ እንመልከተው። ክርስቲያኖች የሚኖሩት በገሃዱ አለም ውስጥ ነው።

እየኖርን ያለነው በቅዠት አለም ውስጥ አይደለም። ቆም ብላችሁ የራሳችሁን ሕይወት ተመልከቱ። የስራችሁ ሁኔታ እግዚአብሔርን እያከበረ ነው?

ጉዞአችሁ ምን ያህል ውጤታማ ነው? እናንተ ለለውጥ ያላችሁ ፈቃደኝነት በአሁኑ ሕይወታችሁ ውስጥ የሰላሳ አምስቱ ቀን ጉዞ ወደ አርባ አመት እንዳይለወጥ የሚያደርግ ብቸኛ መሳሪያ እንደሆነ ተገንዝባችኋል? ዛሬ እግዚአብሔር በሰጣችሁ የስኬት ርስት ተስፋ እየኖራችሁ ነው? ወይስ ለዛ በሌለው ምድረበዳ ያለ ስኬታማ ራዕይ እየተቅበዘበዘችሁ ነው?

ያላችሁበትን ሁኔታ ሊለውጥ የሚችል መርህ በመስማማት እየሰማችሁ ወይም እያነበባችሁ ነገር ግን ተግባራዊ የማታደርጉበት ጊዜ ምን ያህል ነው? ምን ያህል ጊዜ «አዎ እውነት ነው። እግዚአብሔር ኃይል ነው፤ ከግብፅ ሊያወጣኝ ይፈልጋል ... ከብድር ዕዳዎቼ ባሻገር እግዚአብሔር ለእኔ የተሻለ የአያያዝና የአጠቃቀም ስርዓት አለው... ቴሌቪዥን በሕይወቴ ጣኦት እንደሆነ አውቃለሁ... ሚዛኔን እያጣሁ እንደሆነ አውቃለሁ የጠዋት ፀሎቴና ንባቤ ተጠናክሮ መቀጠል እንዳለበት አውቃለሁ» ብላችሁ! ነገር ግን ተግባራዊ ሳታደርጉት ቀርታችኋል? እግዚአብሔር በመፅሐፍ ቅዱስ ውስጥ ካስቀመጣቸው የስኬት መርሆች ጋር ትስማሙ ይሆናል፤ ነገር ግን በዚያ ውስጥ ያለውን ከፍ ያለ ዕቅድ ካልተረዳችሁ የትኛውም የመፅሐፍ ቅዱስ እውነትና የስኬታማነት ዕቅድ ሕይወታችሁን ሊለውጥ አይችልም።

ለሙሴ ወደ ተስፋይቱ ምድር በሚያደርገው ግስጋሴ ላይ ከባድ የሆነው ነገር እስራኤላውያን ከሚያደርጉት የወደፊት ጉዞ የሚያስናክላቸው አመለካከት ስለነበራቸው ነው። የምታዩትና የምትሰሙት ነገር ከምታስቡት ነገር ጋር ሲነጻጸር ስናላ ጉዳይ ነው። የዕቃ ግዥ ክፍል ሆኖ የተቀጠረችን ሴት ወይም የተቀጠረን ወንድ ከተቀጠሩ በአራት ወይም በአምስት አመት ውስጥ ወደከፍተኛ የአስተዳደር ክፍል ማሸጋገር የሚችለው የአስተሳሰብ ኃይል ነው። ይኸው የአስተሳሰብ ጉዳይ ሌላውንም ሰው ከተቀጠረ አስር አመት ቢሆነውም ከዚያው የዕቃ ግዥ ክፍል እንዳይንቀሳቀስ ያደርገዋል። እንደኛው ቁጭ ብሎ ያለምንም እንቅስቃሴ ወደስራ የሚገባበትንና የሚወጣበትን ሰኦት ይቆጥራል፤ ሌላው ግን ወደሚቀጥለው

የዕድገትና የልቀት ደረጃ አሻግሮ ያያል። አንደኛው ሰሚ ብቻ ሲሆን ሌላው ግን የሚያምንና የሚፀንስ ነው።

የሰው የአስተሳሰብ ሂደቱ የሚለወጠው እንደማሽን የሆነው አዕምሮው በአይኑ በኩልም ይሁን በጆሮው በኩል የሚቀበለውን እገዛ ማመንና መፀነስ ሲችል ነው። መፀነስ የሚከሰተው አንድ ጉልህ ለውጥ ከመታየቱ በፊት ነው። የተጋቡ ሰዎች ብዙ ጊዜ ወሲባዊ ግንኙነት ቢያደርጉም ሴቷ ካልፀነሰች ግን እርግዝና እንደማይከሰት ያውቃሉ። የትኛዋም እናት ፅንሰ ከተያዘ ለውጥ መከሰት እንደሚጀምር ልትነግራችሁ ትችላላችሁ። የሴቷ ስነልቦና ሁሉ ይለወጣል። ሆርሞኖቿ ይለወጣሉ። አመለካከቷና ስሜቷ ይለወጣሉ። መጪውን ዘመን የምታይበት እይታ ይለወጣል።

በበላይ ስራ አስፈጻሚዎቻቸው ስር ባሉ ሰዎች ላይም የሚሆነው ተመሳሳይ ነገር ነው። መሪዎቹ ለራተኛው ሊደርስበት የሚገባውን ስፍራ ሲነግሩ በሰራተኛው ልብ ውስጥ ፅንሰ ይያዝና ለውጥ ይጀመራል። ለራተኛው ይህንን የስኬት እውነታ ከፀነሰ በኋላ በሕይወት በመላቅና መሰላሉን በመውጣት መያዊ ክብርን ይጎናፀፋል።

ልክ እንደዚሁ የቤተክርስቲያን አባሎችም ፍጹም የሆነውን የእግዚአብሔርን ቃል እየሰሙ፤ የሰሙትን እውነት በልባቸው ይፀንሱታል። ለውጥ ይከሰታል። የፀነሰ አማኝ በሕይወቱ ለእግዚአብሔር ክብርን ያመጣል። ነገር ግን ሁልጊዜ የእግዚአብሔርን ቃል እየለማ የማይፀንስ በምድረ በዳ ቁጭ ብሎ እግዚአብሔር ይህን ዕድልና አጋጣሚ ሳይሰጠው በፊት በነበረው አመለካከትና ችግር ውስጥ ይኖራል። ለምን? ምክንያቱም ይህ ግለሰብ የፈቀደው ይህንን ነው።

የሰው ፈቃድ :-

በምድር ላይ ያለ ከፍተኛው ኃይል

የሰው ፈቃድ በምድር ላይ የሚገኝ በጣም ከፍተኛው ኃይል ነው። በምድረ በዳ እስራኤላዊያን ፈጣሪያቸው የሰውን ፈቃድ እንደማይጥስና አስተሳሰቡን እንደማይጭን አስተውለዋል። ዛሬ ነጻ

በሆነ ሕብረተሰብ ውስጥ ብትኖሩ የፈለጋችሁትን ነገር እያደረጋችሁ ትኖራላችሁ። እግዚአብሔር አስተሳሰባችንን ሲያጉብብት ይችላል ፈቃዳችንን ማጉጨት ያለብን ግን እኛ ነን።

የክርስቲያን ሕይወት የዕለት ዕለት ውሳኔ የሚጠይቅ ነገር ነው። አንዳንድ ጊዜ እንዲህ እናስባለን፤ ምናል አይሉስ ጠዋት ጠዋት መጥቶ ስንገቱን እቅፍ ስድርጌ በመያዝ ቀኑን ሙሉ እንድንከተላቸው ቢያደርገን? ጌታ አይሉስ ሆይ ለሕቴን ስንተ ተቆጣጠርልን፤ በሰራዊም ባለን ቀጠሮ ሚዛኔን እንዳልስትና ከሕንተ ጋር ያለንንም መንፈሳዊ ቀጠሮ እንዳልዘነጋው ተቆጣጠረን። እግዚአብሔር የሕክሜቱን ጥበብ በሕንድ ጊዜ ቢያሳየን ምናል? ምናል ቃልህ ሳሳነብና በየቀኑ ሳልፀልይ ሕይወትን ቀሰል ስድርጌ ብናራት?

ነገር ግን ሕይወት እንደዚህ አይደለችም። እንዲያውም ኢየሱስ በመፅሐፍ ቅዱስ ላይ የተናገረው «ማንም የሚፈልግ (የሚፈቅድ) ይምጣ» ብሎ ነው። የተስፋ ምድሩ በፊታችን አለ፤ እኛ ግን መምጣት አለብን።

ይህንን በሐሳባችን ውስጥ እናስቀምጥና በመፅሐፍ ቅዱስ ውስጥ እግዚአብሔር ያልተሳካለትን አንድ ቦታ ያገኘሁ ስለሚመስለን እርሱን ላሳያችሁ። ይህ እርስ በእርሱ የሚቃረን አረፍተ ነገር ይመስላል፤ ምክንያቱም ስንማረው እንደኖርነው እግዚአብሔር ሁሉን ማድረግ የሚችል ፍጹም ብቃት ያለው በመሆኑ ሊሳካለት የማይችል ነገር የለም። ይሁንና የሰው ሁሉ ልጆች ፈጣሪ እስራኤላውያንን ወደ ተስፋ ምድራቸው ለማስገባት በፈለገበት ጊዜ የሆነውን ሁኔታ ስትመለከቱ፤ ምን ማለቱ እንደሆነ እንደምትረዱ ተስፋ አሰኝ። እግዚአብሔር የእስራኤላዊያንን ዘፀአት በተፋጠነ ሁኔታ ሊፈፅመው አልቻለም። ለምን? ምክንያቱ ጎልማሳ የሆኑትን ዕብራውያን እመለካከት መለወጥ ስላልቻለ ነው።

እስራኤላዊያንን ከራሳቸው ሐሳብ ከማላቀቅ ይልቅ ከፈርአን ማላቀቁ ቀላል ነበር። የእግዚአብሔርን መቅሰፍቶች ማዥገድጉንና የፈርአንን ለራዊት በባህር ውስጥ ማስጠም ችግር አልነበረም። ችግሩ የተከሰተው እነዚህ እስራኤላዊያን ሙሴንም ሆነ እግዚአብሔርን በመከተል ሳይሆን በራሳቸው ሐሳብ ለመራመድ በወለኑ ጊዜ ነው።

ይህ ጉዳይ በተለየ ሁኔታ ያስገርመኛል፤ ምክንያቱም እግዚአብሔር ለየት ያሉ ተአምራቶችን በሕይወቴ ሊያከናውን ተመልክቻለሁ። ነገር ግን ባህር ተከፍሎ ውሃ እንደገርግዳ ቆሞ በዚያ ውስጥ ስራመድ አልተመለከተኩም። የማያረጅ ልብስ እንዲሁም በሌሊት እንዳይበርደኝ የሚያሞቀኝ መለኮታዊ እሳትና በቀን የበረሃው ሐሩር እንዳያቃጥለኝ የሚንቀሳቀስ የደመና አምድን አላየሁም። እነዚህ ሁሉ በአይን የሚታዩ ድንቆች ለዕብራዊያን ዙሪያ ነበሩ፤ ነገር ግን እነዚህ ዕብራዊያን ባሪያ እያሉ የነበራቸውን የአመለካከት ደርዘ መለወጥ አልቻሉም።

ከሰማይ የሆኑት እንዲህ አይነት ተአምራቶች የባሪያዎቹን አዕምሮ ካልለወጡ፤ የእግዚአብሔር ተአምር የእናንተንም የአስተሳሰብ ስርአት አይለውጥም። እነዚህን ተአምራት እጅግ አክብሮት ፈጥረውባችሁ እምነታችሁ ሊነሳሳና ሊነቃቃ ይችላል። ነገር ግን አመለካከታችሁን መለወጥ የምትችሉት እናንተ ብቻ ናችሁ። እግዚአብሔር ከምድረ በዳ ወጥተን ወደ ተስፋይቱ ምድር ገብተን አላማውን ማከናወን እንድንችል በቤተክርስቲያን የተለወጠ አስተሳሰብ ያላቸውን ሰዎች በመፈለግ ላይ ነው።

ለማስተዳደር መወለድ

መፅሐፍ ቅዱስን በእግዚአብሔር የአላማ መነፅር ስታዩት እግዚአብሔር «የሰራ» አምላክ እንደሆነ ትረዳላችሁ። ቢዝነስን በተመለከተ ስልጠና ስለወሰድኩኝ በመፅሐፍ ቅዱስ ገጾች ውስጥ ያሉትን እነዚህ መርሆች አውቃቸዋለሁ። አዎ! እግዚአብሔር የአላማ፣ የብቃት፣ የስጦታ፣ የመርህ፣ የፍቅርና የስልጣን አምላክ ነው። ነገር ግን እርሱ የማስተዳደርም አምላክ ነው። ይህም ማለት ከእግዚአብሔር ጋር ጉዳይ ካላችሁ ስለ ሥራ አመራር ማለብ መጀመር አለባችሁ ማለት ነው። ከእግዚአብሔር ጋር ስራ ልትለሩ ከሆነ አስተሳሰቦቻችሁንና ፅንሰ-ሐሳቦቻችሁን እንደገና ማዋቀር ይኖርባችኋል። ለምን? ምክንያቱም እግዚአብሔር የሚሰራው ማንኛውም አይነት ነገር ከእርሱ ሥራ አመራር አሰራር ጋር ይገናኛል። በማስተዳደር አመራርን መስጠት ሰው የተፈጠረበት ምክንያትና ለስኬታማነቱም ቁልፍ የሆነ ነገር ነው።

የመጀመሪያው ሰው የተፈጠረው ይህችን ፕላኔት ለማስተዳደር ነው። አዳም የምድር አቅርቦቶች ሁሉ ተለጥተውት፤ ምድርን እንዲያስተዳድራትና «እንዲሞላት» ተነግሮታል። ስለዚህ እስቲ አስቀድመን እንደ እግዚአብሔር በማለብ ለሥራ አመራር ምንነት ትርጉም እንሰጠው።

ሥራ አመራር ማለት ሌላው በአደራ የሰጠንን አቅርቦት ተጠያቂነትን ባካተተ ሁኔታ በብቃትና በጥራት መጠቀም ማለት ነው። መፅሐፍ ቅዱስ ይህንን መጋቢት ይለዋል። በዚህ መንገድ ማለብ ከቻላችሁ ጌታን ካወቃችሁበት ጊዜ ጀምሮ በሰራ ውስጥ እንዳላችሁ ትረዳላችሁ።

ማንኛውም ሰው በአደራ የተሰጠው አንዳች አይነት አቅርቦት ቁስ (resources) አለው። ከእነዚህ አቅርቦቶች ጥቂቶቹን ለመጥቀስ ልጆችን፣ ችሎታዎችን፣ የፈጠራ ክህሎትን፣ ገንዘቦችን፣ ንብረቶችን፣ ቤታችሁን እና ያላችሁን ጥቂት መሬት ይጨምራል። ስለዚህ ሁሉም ሰው የጥቂት ነገሮችም እንኳን ቢሆን አስተዳዳሪ ነው።

ከፍ ካለ መንፈሳዊ ግንዛቤ አንጻር መጋቢት ወይም ሥራ አመራር እግዚአብሔር በመለኮታዊ ችሮታ የሰጠንን አቅርቦት ስኬታማ በሆነ መንገድ አላማውን በምድር ላይ ለማከናወን መጠቀም ማለት ነው። በዚህ ስፍራ ላይ (ልክ መጀመሪያ በአዳም ዘንድ እንደነበረው ሞዴል) የሰው ተጠያቂነት ለእግዚአብሔር ነው። ማንኛውም አማኝ በባርነት ከተጠቃ አመለካከት ነጻ መሆን ከፈለገ ይህንን የተጠያቂነት ሞዴል ግንዛቤ መጨበጥ አለበት።

ነጻ ለመሆን ማስተዳደር

በሚቀጥሉት ገጾች እንደምንመለከተው በግብጽ መኖር ለእስራኤላውያን ቀላል ነበር። ምክንያቱም በሌሎች አስተዳደር ሥር ተዳዳሪዎች ነበሩ። አስቸጋሪው ነገር የተፈጠረው እንዲያስተዳድሩ እግዚአብሔር ሲጠራቸው ነው። ምክንያቱም ማስተዳደር የማያውቁት ተግባር ነበር። የመምረጥ ነፃነትና ምርጫው የሚተገበርበትን የአካባቢ ሁኔታዎች መፍጠር እግዚአብሔር ለሰው ልጆች ሁሉ የነበረው ቀ ዳሚ አላማ ነበር። በመሆኑም

በእግዚአብሔር ዘንድ እኔ ያለብኝ ዋነኛ ሀላፊነት ማስተዳደር ነው። የእርሶም ቀዳሚ ተግባር ይሄው ነው። ይህንን ግዳጅ የሰጠው ደግሞ ለእያንዳንዱ ሰው እንጂ ለእርሶ አለቃ ብቻ አይደለም።

እውነተኛ ነጻነት በግለሰብ ደረጃ የማስተዳደር ድርሻ አለው። ነገር ግን ሁሉም ሰው ይህንን በመስኮታዊ ችሮታ የተሰጠውን ኃላፊነት ገና አልተቀበለውም። የተሰጣቸውን አቅርቦት እንዲያስተዳድሩ የተማሩ ብዙ ሰዎች ይህን ለማድረግ ያልሰለጠነውን ሌላ ሰው ሲቀጥሩ ይስተዋላል። በቤተክርስቲያን ውስጥም ሆነ ከቤተክርስቲያን ውጭ አሰሪ መሆን የቻሉት የተሰጣቸውን ቁራጭ መሬት የምታክል ትንሽ ነገር ለማስተዳደር የወሰኑ ሰዎች ናቸው።

እስቲ የምትሰሩለትን ሰው አስቡት። በዚህ ሰው ወይም በዚህች ሴት ሕይወት ውስጥ አንድ የሆነ ቦታ ላይ በሌሎች ከመተዳደር ይልቅ ለማስተዳደር እንደወሰነ ትረዳላችሁ። የስፌት መኪና፣ ማተሚያ ቤት ወይም የምግብ ግርሰሪ ሊሆን ይችላል። የዚህ አሰሪያችሁ ንብረትና ስራ እየሰፋ ከአቅሙ በላይ ወደመሆን ሊያድግ ሌሎች የሚያግዙት ሰዎች ያስፈልጉታል። ለሰዚህ እናንተ መጣችሁ ማለት ነው።

እስቲ ስለራሳችሁ አስቡ። ከሃያ አመት በፊት እግዚአብሔር በአደራ የሰጣችሁ ነገር በሚገባ ብታስተዳድሩት ኖሮ ዛሬ የት ትደርሱ ነበር? ዛሬ የምታደርጉትን (የምትሰሩትን) ታደርጉ (ትሰሩ) ነበር? አስቡበት።

የመንግሥቱን ሕይወት ለመኖር እግዚአብሔር የሰጠን ተስፋ በማቴ. 5፤5 ላይ ይገኛል፤ የዋሆች (ትሁታን) ምድርን ይወርሳሉ ይላል። እግዚአብሔር ሕዝቡ በምድር ሁሉ በማስተዳደር ብቃቱ የላቀ እንዲሆን ይፈልጋል። አሁንም እግዚአብሔር ሕዝቡ የምድር አስተዳዳሪ እንዲሆን ነው የሚፈልገው። ለአዳም የተሰጠው የመግዛት ተልዕኮ አልተሰጠም። ኢየሱስ ቤተክርስቲያንን የምድር ተቀጣሪ ሰራተኛ ሳይሆን የምድር ቀጣሪ (አስተዳዳሪ) እንድትሆን ይፈልጋል። የእርሱን ማኔጅመንት ሞዴል ብንከተል ስኬታማ መሆን እንችላለን።

ለማስተዳደር ችሎታ የሚጠቅሙ ስድስት መሰረታዊ ባህሪያት በመመልከት ኃላፊነት የሚለማውን ኑሮ መኖር እንጀምር። እነዚህ ነጥቦች በቤትም ሆነ በስራ ቦታ ይጠቅሟችኋል።

የሥራ አመራር አላባዎች

1. ስልጣን

ከምድረበዳው ባሻገር ያለው ነጻነት በጥበብ ለማስተዳደር መዘጋጀትን የሚጠይቅ ነው። እዚያ ከመደረሱ በፊት በመጀመሪያ የሚያስፈልገው መሠረታዊ ነገር ከስልጣን ስር መሆን ነው። በማኔጅመንት ውስጥ ያሉ ማናቸውም ሰዎች አለቃቸው ማን እንደሆነ ማወቅ አለባቸው። በዚያ የሥልጣን ተዋረድ ያለው አሠራር ውስጥ ያላቸውን ወሰን ማወቅ ይጠበቅባቸዋል። ከበላያችሁ ያለው አመራር በሰጣችሁ አቅርቦት ማድረግ የምትችሉትና የማትችሉት ነገር ምንድነው?

2. የስልጣን አላማ

አቅርቦተ ቁስ (resources) የሰጣችሁ ማን መሆኑን ብቻ ሳይሆን ለምን እንደሰጣችሁም ማወቅ አለባችሁ። ያ አቅርቦት በፈጣሪያችሁ ወይም ደግሞ በአሰሪያችሁ ሐሳብ ውስጥ ያለው ነገር ምንድነው? ይህንን በምትረዱበት ጊዜ አላማ ነገሮችን የምትመዝንበት ቁልፍ ሚዛን ይሆናል።

አለቃችሁ አስር ሚሊየን ብር ሰጥቷችሁ በሚቀጥለው አመት የሃያ በመቶ ትርፍ ማግኘት እንደሚፈልግ ቢነግራችሁ፤ ይህንን የሚያህል ገንዘብ ለምን እንደሰጣችሁ ልትረዱ ይገባል። የሰጣችሁ አቅርቦትን ብቻ ሳይሆን ከአቅርቦቱ ጋር የሰጣችሁ አላማ አለ። ይህ መረጃ የቢዝነስ ኢንቨስትመንትን ለማድረግ እንድትወስኑ መመሪያ ይሰጣችኋል። የተሰጣችሁን ስልጣን አላማ ማወቅ ለስኬት ቁልፍ ጉዳይ ነው።

3. በአመራር ሥራ ሊውሉ የሚገባቸው አቅርቦት ቁሶች

ስኬታማ የሆነ የሥራ መሪ ለመሆን የምታደርጉት ጉዞ፤ እንድታስተዳድሩት ስልጣን የተሰጣችሁን ጥሪ ቁስ ወይም ሽቀጥ ምንነት በሚገባ ጠንቅቃችሁ ልትረዱ የግድ ነው። በዚህ ዓለም ላይ ያለንን ነገር በቅጡ እንዳለማወቅ ያለ አስከፊ ነገር የለም። በእጁ ያለውን ጥሪ ቁስ ምንነት ለመረዳት በአግባቡ ጊዜ ያልሰጠ ሰው፤ ቤቱን ከሠራበት መሬት በታች በቀን አምስት መቶ በርሜል ነዳጅ ሊወጣ እንደሚችል የሚረዳው ቤቱን ከሸጠ በኋላ ነው።

ተፈጥሯዊ በሆነ ሰው ላይም ነገሩ እንደዚሁ ነው። ያላችሁን ልዩ ክህሎትና ጥሪ ቁስ እሴት በሚገባ ካላወቃችሁ ሰዎች በርካሽ ሊገዟችሁ ይፈልጋሉ። ያውም «ባጣ ቆየኝ» አድርገው የሞተ ዋጋ ይሰጧችኋል። ይህ በስልጣን ተዋረድ ከላይ ወደታችም ይሠራል። ለተሾምከበት የስራ ክፍል ታማኝ ብትሆንና ነገር ግን በስርህ ያሉትን ሠራተኞች ክህሎት ጠንቅቀህ ባትረዳ ችሎታቸውን ሙሉ በሙሉ ልትጠቀምበት አታችልም። የራስህንና ከበታችህ ያሉትን ሠራተኞች እምቅ ችታ በአግባቡ ልትረዳ ግድ ነው።

4. የአቅርቦት ቁስ እሴት

አራተኛ የስኬታማ ሥራ አመራር መሰረታዊ አላባ የቀረቡልንን ጥሪ ቁሶች ሙሉ እሴት መረዳት ነው። ያላችሁን ጥሪ ቁስ ማወቅ እስከቻላችሁ ብቻ ነው ውጤታማ በሆነ መንገድ ልታስተዳድሩ የምትችሉት። በታሪክ ከታዩት ሁሉ ከፍተኛ አስተዳዳሪ የሆነው ኢየሱስ በጣም ጥቂቶች ብቻ ማስተዋል የሚችሉትን፤ የወፎችና የአበቦችን እሴትና ጠቀሜታ በመግለፅ አስረድቷል። እንዲህ ሊል፡-

«ወደ ሰማይ ወፎች ተመልከቱ አይዘሩም አያጭዱምም በጉተራም አይከቱም፤ የሰማይ አባታችሁ ይመግባቸዋል፤ እናንተ ከእነርሱ አትበልጡምን? . . . የሜዳ አበቦች እንዴት እንዲያድጉ ልብ አድርጋችሁ ተመልከቱ አይደክሙም አይፈትሉምም፤ ነገር ግን

እላችኋለሁ ሰሎሞን እንኳን በክብሩ ሁሉ ከእነዚህ እንደ አንዱ አልለበሰም።»

ማቴ. 6:26-28

በስጋ የተገለጠው፤ የምድርን ወፎችና አበቦችን የፈጠረው ፈጣሪ ኢየሱስ፤ ለተከታዮቹ ሳይናወጡና ሳይዋዥቁ በእግዚአብሔር ላይ መታመንና መደገፍ ያለውን ደመናፍሳዊ ዋጋ ለማስረዳት በምሳሌነት ተጠቀመባቸው። ምን ያህል ሰዎች ስለ ወፍ ለማሰብ ጊዜያቸውን ይሰጣሉ? በየጊዜው፤ በየቀኑ በየላምንታቱና በየወሩ ለአንድ ጊዜ እንኳን አበቦችን የማናስተውልበት ውክባ ውስጥ ነን። ቸል ብለናቸው በአጠገባቸው እናልፋለን። ለምን? ምክንያቱም ምን ያህል ትምህርት እንደሚሰጡን ስላላወቅን ዋጋ አልሰጠናቸውም።

ሕይወታችን በአካባቢያችን ያሉ ዋጋ ያላቸውን ነገሮች ማስተዋል እስከማይችል ድረስ የተዋከበና ዳፍንታም እንዲሆን መፍቀድ የሰብንም። በአጠቃላይ ሰዎች ለሌሎች ሰዎች የከበረ ዋጋ አይሰጡም። ኢየሱስ በትምህርቱ መካከል ልጆችን ለመባረክ፤ የሰውን ገረድ ለመፈወስ፤ የምኩራብ አለቃውን ልጅ ለማስነሳት ወይም ሕዝቡ ፀጥ ሊያሰኛቸው የፈለገውን ሁለት እውር ሰዎች ለማነጋገር ይቆም ነበር (ማቴ 8፡5-19፤ 20፡29-34፤ ማር 5፡35-43፤ 10፡13-16)። ኢየሱስ ክርስቶስ በዙሪያው ያሉትን ነገሮች ዋጋ ስላወቀ ከዚህ ግንዛቤው የተነሳ ነገሮችን ሁሉ በትክክል ሊያስተዳድር እናያለን።

5. የተሰጠን ግዳጅ የሚጠይቀው ሃላፊነት

በአምስተኛ ደረጃ የምናየው የስራ አመራር አላባ ከተሰጠን ከግጅ ጋር የሚመጣው ኃላፊነት ነው። ከእናንተ የሚጠበቀው ምን እንደሆነ ስታውቁና ለምን ጉዳይ ተጠያቂ እንደሆናችሁ ስትገነዘቡ ጥሩ አስተዳዳሪ ትሆናላችሁ። እስራኤልን በምሳሌነት እንመልከት ከእግዚአብሔር የተሰፋ አቅርቦትና ከኃይሉ የተነሳ እስራኤላዊያን በአንድ ወር ውስጥ ወደ ከነአን መግባት ይችሉ ነበር። ነገር ግን

ከግብፅ ከወጡት ውስጥ ከሙሴ፣ ከኢያሱና ከካሌብ በስተቀር የተሰጣቸውን ነገር በማባከናቸው በበረሃ አልቀዋል።

በማስተዳደር ድርሻችን ውስጥ ብዙ ጊዜ የማናስተውለውን ነገር ኢየሱስ በምሳሌው ጥቆማ ሰጥቶ አስተምሮበታል። ሉቃስ 16 ላይ «አመፀኛውን መጋቢ» እናያለን።

ኢየሱስ በምሳሌው የጠቀሰው አመፀኛ መጋቢ ሰነፍና ይሉኝታ ቢሰ ነበር። አሰራው የዚህን ሰው ራስ ወዳድነት በሚገነዘብበት ጊዜ ቢሮውን እንዲያፀዳ ሁለት ሳምንት ይሰጠዋል (ምሳሌያዊ አነጋገር ነው)። ይህ ኃላፊነት የጉደለው አስተዳዳሪ እንዲህ ብሎ ይመልሳል፡- «ከመጋቢነቱ ብሻር በቤታቸው እንዲቀበሉኝ የማደርገውን አውቃለሁ» (ሉቃስ 16:4)። ከዚያም በኋላ የተሰጠውን ኃላፊነት በመጠቀም ሌሎች ሰዎች የእርሱ አሰራር ላይ ያላቸውን ዕዳ እንደራሱ ምህረት በማስመሰል ዕዳቸውን ሻረላቸው። ይህ ሰው ምንም እንኳን ሰምን አይነት ጉዳይ ተጠያቂነት እንዳለበት ቢያውቅም ነገሮችን በእጅ አዙር ሰራሱ ጥቅም ብቻ በማዋሉ የተሰጠውን የማስተዳደር የስራ ኃላፊነት በብቃት አልተወጣም።

ኢየሱስ በቁጥር 8 ላይ እንዲህ ብሎ ማጠቃለያ ሰጥቷል «የዚህ አለም ልጆች ሰትውልዳቸው ከብርሃን ልጆች ይልቅ ልባሞች ናቸውና»።

የዚህ አለም ሰዎች ሕጋዊ ባልሆነ መንገድና ይሉኝታ ባጣ አካሄድ ገንዘብ እንዴት ማግኘት እንደሚችሉ ያውቃሉ። ይህ ታሪካዊ አውነት ነው። ነገር ግን ኢየሱስ በዚህ ምሳሌ ላይ ሊያሳይ የፈለገው «የብርሃን ልጆች» በሕይወት ጉዳዮች ላይ ያላቸውን ኃላፊነት በመወጣት በኩል ቸልተኞች እንደሆኑ ነው። በስራ አለም ውስጥና በማገበራዊ ተሳትፎ ውስጥ ከቸልተኝነታቸውና ኃላፊነት ከጉደለው ማንነታቸው የተነሳ ይህቺ አለም ጥላቸው እንድትሄድ ይፈቅዳሉ። ኢየሱስ ተከታዮቹ ከአለም እንዲሆኑ ሳይሆን በአለም እንዲሆኑ ነው የጠራቸው። ማለትም ቤተክርስቲያን የእግዚአብሔር መንግስት መርህ ግንዛቤ ካልጨበጡት ሰዎች በላቀ ሁኔታ ነገሮችን በብልጠት፣ በስፋትና በተሻለ መንገድ ማድረግ አለባት። ይህንን ለማድረግ ስርአት በያዘ መልኩ በዘመናችን ባለው ድርጅታዊ

እንቅስቃሴ ውስጥ በብልጠትና በጥበብ ለመንቀሳቀስ ራሳችንን በሚያስፈልገው ዲስፕሊን ማዘጋጀት አለብን።

6. የሚጠበቅብን የጥራትና የብቃት ደረጃ

ስድስተኛው የውጤታማ ስራ አመራር አላባ የሚጠበቅብንን የጥራትና የብቃት ደረጃ መገንዘብ ነው። በስራ አመራር ውስጥ የሚሰጡን ስራዎች ሁሉ ከእኛ የሚጠበቁት ውጤት አለ። የመምሪያ ኃላፊ እንድትሆኑ ያደረጋችሁ ሰው ከእናንተ የሚጠበቀው መልካም የሆነ የስራ ውጤት አለ። ለስራው የሚያስፈልገው ነገር ስለተሟላላችሁ በዚያ የስራ ክፍል ውስጥ እንዲከሰት የሚጠበቀው ውጤት አለ።

ከእግዚአብሔር ጋር ባለው ግንኙነትም ያለው ነገር እንዲሁ ነው። ምድርን የማስተዳደር ኃላፊነት ስለሰጠን ከእኛ የሚጠበቃቸው የብቃትና የጥራት ደረጃዎች አሉ። ከሌሎች ድርጅቶች በተለየ ሁኔታ እግዚአብሔር ከእኛ የሚጠበቀው አንድ የብቃት ልክ ሀቀኝነት ነው። በተለየዩ ገጠመኞች የሚያገኙን ሰዎች በእኛ አማካኝነት ሕያው ከሆነ አምላክ ጋር እንደተገናኙ እንዲሰማቸው ይፈልጋል። እርሱ የሰጠንን ነገር እርሱ በሚጠበቀው የብቃት ልክ ማስተዳደር ከቻልን ጥቂቶች ብቻ ሳይሆኑ ሁሉም ተጠቃሚ ይሆናሉ።

ቀዳሚው ነገር ስራ አመራር ነው

ስራ አመራር ከግል ሕይወታችን የሚጀምር ጉዳይ ስለሆነ ከላይ ያየናቸው ነጥቦች ሁሉ ተግባራዊ መሆን የሚጀምሩት ማንም በማያየን በቤታችን ውስጥ ነው። የማስተዳደር አመለካከት ከሌላችሁ እስራኤላዊያን በምድረበዳ እንዳደረጉት የተሰጣችሁን ነገር በአግባቡ የማታገብብቱበት ባህሪ እያዳበራችሁ ትሄዳላችሁ። ምሳ 23፣7 «ሰው በልቡ እንዳስበ እንደዚሁ ነው» ይላል። እነዚያ እስራኤላዊያን ዛሬ በአለም የሚገኙ ብዙ ሰዎች እንደሚያስቡት ባሪያዎች እንደሆኑ ነበር የሚያስቡት። ይህ አስተሳሰባቸው ለአባታቸው ለአብርሃም ወደ ተማለስት ምድር እንዳይገቡ አደረጋቸው። ማኔጅመንት ግላዊ፤

አዕምሮአዊና መንፈሳዊ በሆኑ ውሳኔዎቻችን ቀዳሚ መሆን አለበት። ማኔጅመንት ጅማራው ከአስተሳሰብ ነው።

ኢየሱስ ኃላፊነት ስለጉደለው መጋቢ በተናገረው ምሳሌ ውስጥ የመታመንን ችግር አስመልክቶ ያስመረበት ነገር አለ። «ከሁሉ በሚያንስ የታመነ በብዙ ደግሞ የታመነ ነው፤ ከሁሉ በሚያንስም የማያምፅ በብዙ ደግሞ አመፀኛ ነው» (ሉቃ 16:10)። የማስተዳደር ብቃታችን እግዚአብሔር ለእኛ ያለውን እንዲሰጠን ወይም እንዳይሰጠን ይወስናል። እግዚአብሔር የታመንን ሆነን ሊያገኘን የሚለጠን ለእኛ ያዘጋጃቸው ብዙ ነገሮች አሉ።

አመርቂ የሆነ የማስተዳደር ክንዋኔ እግዚአብሔር ብዙ ነገሮችን እንዲጨምርልን ያደርጋል። ወደ ተለያዩ የትምህርት ተቋማት የሚገቡትን ተማሪዎች፤ ወደ መፅሐፍ ቅዱስ ትምህርት ቤት የሚገቡትን እንኳን ስራ አመራርን ጭምር እንዲማሩ ምክራን አለግላለሁ። የሚያጠኑት ባዮሎጂ፣ ነርቪንግ፣ ምህንድስና ወይም ሌላ ነገር እንደሆነ ቢያወቁ እንኳን የአስተዳደር ኮርስ እንዲወስዱ አበረታታችኋለሁ። ለምን? ምክንያቱም አንድ ስራ መሪ የነጻነትን ኃላፊነት ስለሚረዳ ሰራተኞችን ማህበራዊ በሆኑ ጉዳዮች ላይ በትክክል ቀጥሮ ማሰራት ይችላል።

ለሁለተኛ ዲግሪ ወደ ትምህርት ቤት በሄድኩበት ጊዜ ስነመለኮት አጠናለሁ ብዬ ነበር፤ በዚህ ፈንታ ግን የንግድ ስራ አመራርን ነበር ያጠናሁት። ያ የንግድ ሥራ አመራር ዲግሪ ነበር በህይወቴ ውስጥ የማደርጋቸውን ግንኙነቶች፤ በንግድና በአገልግሎት መካከል ያለኝን አመለካከት የምወስንበትን ክህሎት የተለየ አቅጣጫ እንዲይዝ የረዳኝ። ይህ ትምህርት በማኔጅመንት፣ በአመራር፣ በግንኙነትና ለነገሮች በሚሰጠው ዋጋ ላይ ትክክለኛ ክህሎት እንዲኖረኝ አደረገ።

በሙሉ ጊዜ አገልግሎት ውስጥ እየተሳተፋችሁ ቢሆን ምናልባትም በአገልግሎታችሁ ደረጃ የሚጠበቅባችሁን ሀላፊነት እየተወጣችሁ ሊሆን ይችላል ነገር ግን ቤተሰባችሁን የመምራትን ሀላፊነት ቸል ብላችኋል። ከስማችሁ ጋር ተቀጥሎ የሚጠራው «ቁስ» ወይም «ዶክተር» የሚለው ማዕረግ ስለማረካችሁ በአገልግሎት ሀላፊነታችሁ ውስጥ ጭው ብላችሁ ጠፍታችኋል።

እግዚአብሔር ግን ስለእናንተ ማዕረግ ግድ አይለውም። የእርሱ ቀዳሚ ትኩረት በአስተዳደር ተግባራችሁ ላይ ነው።

«ልጆቼን በጭምትነት ሁሉ እየገዛ የራሱን ቤት በመልካም የሚያስተዳድር ሰው ግን የራሱን ቤት እንዲያስተዳድር ባያውቅ የእግዚአብሔርን ቤተክርስቲያን እንዴት ይጠብቃታል?»

1ኛጢሞ. 3:4-5

ስለዚህ ስራ አመራርን መቻል ለህይወት ቁልፍ ጉዳይ ነው ማለት ነው። ጳውሎስ አንድ ፓስተር የራሱን ልጆች ማስተዳደር ባያውቅ እንዴት አድርጎ የእግዚአብሔርን ልጆች ሊያስተዳድር ይችላል እያለ ነው። አንዳንድ ክርስቲያኖች በአለም አደባባይ ድልን ተጉናፅፈው በግል ሕይወታቸው ግን ሽንፈት ውስጥ ነው ያሉት። በሌላ አስተዳደራዊ አገላለፅ አንድ ክርስቲያን የራሱን በባንክ የተቀመጠ ገንዘብ ማስተዳደር ባይችል፤ እግዚአብሔር እንዴት አድርጎ ለሁለት ሚሊዮን ዶላር የድርጅት የባንክ ተቀማጭ ገንዘብ ሊያምነው ይችላል?

አሁን ባለችሁበት ሁኔታ፤ ለመለወጥ ያላችሁ ፈቃድ ማለት፤ ምድረበዳውን በሠላሣ አምስት ቀን ጉዞ በማቋረጥና አርባ አመት በዚያው ምድረበዳ በመቅበዝበዝ መካከል ያለው ርቀት ማለት ነው። እናስ የጉዟችሁ ስኬት እንዴት ነው? ዛሬ የምትኖሩት ስኬታማ በሆነችና ደህንነቷ በተጠበቀው የእግዚአብሔር የተስፋ ቃል ምድር ነው? ወይስ ገናም ምንም አይነት የስኬት ራዕይ በሌለበት ምድረበዳ ውስጥ ያለ አቅጣጫ እየተቀበዘበዛችሁ ነው? በምንም ነገር ይሁን ትክክለኛ የሥራ አመራር ከሌላችሁ የሚጠብቃችሁ ውድቀት ነው።

በአሁኑ ሁኔታችሁ ውስጥ እግዚአብሔር የሰጣችሁን የማስተዳደር ጥሪ መወጣት በሚያስችላችሁ ስፍራ ላይ ራሳችሁን ታደርጋላችሁ ብዬ አምናለሁ። በመቅበዝበዝ ላይ ካላችሁ እግዚአብሔር በዚህ መፅሐፍ በተቀመጡት መርሆች አማካኝነት ይረዳችኋል ብዬ አምናለሁ። በሚቀጥሉት ምዕራፎች እንደምንመለከተው እግዚአብሔር ለመጪው የሕይወታችሁ ጊዜ

ከዮርዳኖስ ማዶ ዕቅድ አለው። ወደየትም የማያደርስ ረጅም ጉዞ ከዚህ በኋላ የእናንተ ፍጻሜ አይሆንም። ኢየሱስ በእጃችሁ ያለው ጥሬ ቁስ ምን እንደሆነ እንድታውቁ ሊያደርጋችሁ ይፈልጋል። ስለዚህ በዚህ ምዕራፍ ወደተቀመጡት ስድስት የስራ አመራር አላባዎችና መርሆች ወደኋላ መለስ ብላችሁ በፍጥነት እንድትከልሱት እጠይቃችኋለሁ። እነዚህን ጠቃሚ እውቀቶች በበቂ ሁኔታ ካገኛችሁ ኃላፊነት ስለጎደለው አካሄድ ጥልቅ ጥናት ወደያዘው ክፍል እንድትሸጋገሩ እጋብዛችኋለሁ። ይህ መደበኛ የሆነ የሰው ባህሪ በአንድ ግለሰብ ሕይወት ውስጥ ተስተካክሎ ከተቀመጠ ኃላፊነት የሚሰማው ይሆናል።

አስታውሱ:-

1. ስልጣን
2. የስልጣን አላማ
3. በአመራር ስር ሊውሉ የሚገባቸው አቅርቦተ ቁሶች (resources)
4. የአቅርቦተ ቁስ (resources) እሴት
5. የተሰጠን ግዳጅ የሚጠይቀው ሃላፊነት
6. የሚጠበቅብን የጥራትና የብቃት ደረጃ

በህይወትም
ለውጥ ለማምጣት
እጅግ አስፈላጊው ሰው እርስዎ ራስዎ ነዎት

የነፃነት መርሆዎች

የ ምዕራፍ 2 ማጠቃለያ

ከነፃነት ተስፋ መስተጓጎል

1. እናንተ፤ በየዕለቱ የምታደርጉት ምርጫና ውሳኔ ድምር ውጤቶች ናችሁ።
2. ወደ ኋላ የሚጎትታችሁ የሆናችሁት ነገር ሳይሆን ያልሆናችሁትን ማስባችሁ ነው።
3. ከምታስቡት ጋር ሲነጻጸር የምታዩትና የምትስሙት እጅግ ኢምፓት የሆነ ነገር ነው።
4. እግዚአብሔር አስተሳሰባችንን ሊያጠናክረው ይችላል፤ ፈቃዳችንን ማጠናከር ያለብን ግን እኛ ነን።
5. እውነተኛ ነጻነት በግለሰብ ደረጃ አስተዳደር ያስፈልገዋል።
6. የተሰጣችሁን ስልጣን አላማ ማወቅ ለስኬት ወሳኝ የሆነ ነገር ነው።
7. በዚህ ዓለም ላይ ያለንን ነገር በቅጡ እንዳለማወቅ ያለ አስከፊ ነገር የለም።
8. የራሳችሁንና የበታዘቻችሁን እምቅ ብቃት መገንዘብ አለባችሁ።
9. ስራ አመራር የሚጀምረው ከአስተሳሰብ ነው።
10. ስራ አመራር ስሕይወት ቁልፍ ነገር ነው።

ሦስት

ኃላፊነት የጉደለው አካሄድ፤

የነጻነት ደመኛ ጠላት ነው

አሁን ካላችሁበት ቦታ ያላችሁት ባለማስተዋል በመረጣችሁት ምርጫ ነው።

በአንድ ማህበረሰብ ውስጥ ሀላፊነትን ቸል ማለትን የመሰለ አፍላሽ ነገር የለም። አዳም አትብላ የተባለውን ፍሬ ከሚሰቱ ጋር በመብላቱና ይህን ጥፋቱን ለመሸፋፈን ባደረገው ጥረት፤ የተሰጠውን ነገር በሚገባ አለማስተዳደሩ ከእርሱ በኋላ መጣው ትውልድ ሁሉ ላይ ያመጣው ተፅዕኖ አለ። ዛሬ፤ ስድስት ሺ አመት ካስቆጠረው የአዳም መተላለፍ የተነሳ፤ አለም ኃላፊነት በጉደለው መንፈስ ትኖራለች። በመሆኑም ራሷን በሚያጠፋት የማይሰወጥ የግጭት ሂደት ውስጥ ትገኛለች።

ዛሬ በአለም ላይ የምናየው የግጭትና የመዳከም ሁኔታ የመጣው አለም ኃላፊነት በጉደለው መንፈስ በተጠቁ ሰዎች ስለተሞላች ነው።

ኃላፊነት የጉደለው መንፈስ

ኃላፊነት የጉደለው የሚለው ቃል «ለሰልጣን ምላሽን የማይሰጥ» ማለት ነው። ይህ ነገር የተለመደ ነው? ዛሬ በአለም ላይ ያሉ ሰዎች ምን ማድረግ አንዳለባቸው ማንም እንዲነግራቸው አይፈልጉም። ማድረግ የሚፈልጉት የተሰማቸውን ነገር ነው። ሊያደርጉት የሚፈልጉትን አንድ ነገር የሚያደርጉትም ለስሜታቸው ተስማሚ እስከሆነ ድረስ ብቻ ነው።

እንደገናም ሃላፊነት የጎደለው ማለት «የተጠያቂነት ስሜት የሌለው ወይም ለሚደርሰው ጥፋት ሃላፊነት ወስዶ መልስ ለመስጠት ፈቃደኛ አለመሆን ማለት ነው»። ብዙ ሰዎች ማንም በሃላፊነት እንዲጠይቃቸው አይፈልጉም - በእግዚአብሔር ቤት

ጭምር ! ከምስባኩ ሃጢአትን የሚኮንን ሰብከት ሊለበክ የምንለማው ለእኛ ብለን ሃይሆን ከአጠገባችን ለተቀመጠው ሰው ነው። በሃሳባችን በመከላከያ ወረዳ ምሽጋችን ውስጥ ገብተን ፤ ይቅር እንዲለኝ አፀልያለሁ ደግሞ እርሱ ሁልጊዜ ይቅር ይለኛል አናም ባክህ አሁን ዝም በል እንላለን። የመጋቢዎቻቸውን ተግላጽ መስማት የሚፈልጉ ጥቂቶች ናቸው። ብዙ ክርስቲያኖች በእግዚአብሔር ቃል ያልበሰሉ፤ መቀመጫ አሟቂ ክርስቲያኖች በመሆናቸው ቅድስና የጎደለው ህይወት ይኖራሉ። ማንም እንዲያስተካክላቸውና እንዲገስጸቸው ፈቃደኞች አይደሉም። ይህ ኃላፊነት የጉደለው መንፈስ ነው።

ኃላፊነት የጉደለው መንፈስ የሚለው ቃል ደግሞም፤ «ሕሊናን ማጣት» ወይም «ለሕሊና ድምፅ ምላሽ ለመስጠት አለመቻል ወይም አለመፍቀድ» የሚል ትርጉም አጠምሮ ይዟል። ትክክል በሆኑትና ባልሆኑ ነገሮች መካከል መለየት እንድንችል የሚያደርገን የሰው ልጅ ህሊና ነው ። ሀላፊነትን ቸል ማለት የህይወት ልምምድ መሆኑ እየጨመረ በሄደ መጠን፤ የህሊና ድምድም ፀጥ ማለቱ ይጨምራል። አንዳንድ ሰዎች ከእነርሱ የማይጠበቅና ይሰሩታል ተብሎ የማይታመነውን ነገር ያደርጉና ከጨረሱ በኋላ ምንም እይነት የጥፋተኝነት ስሜት ወይም ፀፀት አይሰማቸውም። ሰዎች እርስ በእርሳቸው ይጋደላሉ። ባሉች ሚስቶቻቸውን ይደበድባሉ። አባቶች ከሴት ልጆቻቸው ጋር አድረው ጠዋት ተነስተው ምንም ያልሆነ ያክል ሻወር ወስደው፤ ቁርስ በልተው ወደ ስራ ይሄዳሉ። ኃላፊነት የጉደለውን መንፈስ ስለወረሰን በአብዛኛው የአለም ማኅበረሰብ ዘንድ ሕሊና ሞቷል።

በመጨረሻም ኃላፊነት የጉደለው ማለት «የሚዋዥቅና ተለዋዋጭ» ማለት ነው። ኃላፊነት የጉደለው ሰዎች የሚወላውሉ፤ ግዴለሾች፤ ሽፍታዎች፤ እምነት የማይጣልባቸው፤ ያልተረጋጉ፤ ልቆችና ጋጠወጦች ናቸው። ያላቸው ባህሪ የማይታመኑበት፤ የማይደገፉበትና የማይጠበቅ ነው። ይህ «የአለም ችግር» ብቻ ሳይሆን ቤተክርስቲያንንም እያጥለቀለቃት ያለ መንፈስ ነው።

የመነቃቀፍ ጨዋታ

ኃላፊነት የጉደላቸው ሰዎች የራሳቸውን ስህተት በሌላው ላይ በማላክክ የለለጠኑ ናቸው። አዳም ያቀረበውን መከላከያ አስተውሉ። «እግዚአብሔር ሆይ እንተ የለጠኸኝ ሴት አስታውስ፤ እርሷን እንተ ራስህ እኮ ነህ የለጠኸኝ ፍሬውን የለጠኸኝ እርሷ ነች፤ እንተ እርሷን ሰጠኸኝ እርሷ ደግሞ ፍሬውን ሰጠኸኝ ስለዚህ ሁለታችሁ..... እኔ አይደለሁም..... እንድባላ አደረጋችሁኝ፤ እኔ ወንጀለኛ አይደለሁም እግዚአብሔር ሆይ እባክህ ተወኝ»።

በዛሬዋ ዓለማችን ውስጥ ሰው ሁሉ ስለችግሩ ማንበረሰቡን በመኮነን የለለጠነ ነው። ሰዎች ለውሃኔያቸው፤ ለሚያላዩት ባህሪና ለገቡበት ሁኔታ ኃላፊነት የማይሰማውን አመለካከት እየያዙ ነው። ሁሉም አዳም በኤደን ገነት የተለጠውን ነገር በሚገባ ካለማስተዳደሩ ጋር የተያያዘ ነው።

በዚህ መልኩ ኃላፊነት የማይሰማው ማለት ምን ማለት እንደሆነ ትርጉሙን ስንረዳው፤ ማህበረሰቦቻችን በጉላ ውድቀትና አደጋ ላይ እንዳሉ እናስተውላለን። አለም በሙሉ ኃላፊነት በማይሰማው የሰው ልጅ አካሄድ ተፅዕኖ ስር ትገኛለች። አለም የእርሱ ባለዕዳ እንደሆነች በሚቆጥር ኃላፊነት በጉደለው ትውልድ መካከል ነው የምንኖረው። ሰዎች ለሕይወታቸው፤ ለውላኔያቸውና ለድርጊታቸው በግላቸው ኃላፊነት መውሰድ ሲሳናቸው እናያለን። ሰዎች ባላቸው የህይወት ዓላማና ግብ ውስጥ የሚጠበቅባቸውን እንዲገነዘቡ ትረዳቸው ዘንድ ወደ ቤተክርስቲያን ይመጡ ይሆን? አዎ ይመጣሉ፤ ቤተክርስቲያን ግን ራሷ ሃላፊነት ባለው ህይወት ላይ ተደላድላ ልትመሠረት ይገባታል።

ኃላፊነት የጉደለው አካሄድ ጅማራ

ይህ ኃላፊነት የጉደለው አካሄድ መንፈስ ወደ ሕብረተሰቡ የገባው መቼ ነው? አሁንም መልሱ ቀላል ነው። ይህ አፍራሽ የሆነ መንፈስ የተለቀቀው በኤደን ገነት ነው። በዘፍጥረት ላይ የሰውን ልጆች ሁሉ በወገቡ የያዘው የመጀመሪያ ሰው የመጋቢነቱን አደራ በትክክል አለመውጣቱን እናያለን። አዳም ምድርን ሁሉ በተመለከተ እምነት ተጥሎበት የተለጠው ኃላፊነት ነበር። አዳም በምድር ላይ

እግዚአብሔር ያስቀመጠለትን የጽድቅና የቅድስና ደረጃ በመታዘዝ ሊጠብቀው ይገባ ነበር።

«እግዚአብሔርም ባረካቸው እንዲህም አላቸው፡- ብዙ ተባዙ ምድርንም ሙሉአት ግዙአትም፤ የባህርን አሶችና የሰማይ ወፎች በምድር ላይ የሚንቀሳቀሱትንም ሁሉ ግዙአቸው።» (ዘፍ. 1:28)

ቀጥተኛ በሆነ መንገድ መግዛት የሚለው ቃል «መምራት፤ ማስተዳደር፤ መቆጣጠር፤ የመጋቢነት አደራ መያዝ» የሚለውን ትርጉም ያሳያል። እግዚአብሔር ለአዳም በሰጠው ትዕዛዝ ሰው የምድር አስተዳዳሪ እንዲሆን ማድረጉን እናስተውላለን። ከመጀመሪያው የተለጠነ ኃላፊነት አለ። አሁን ያለው የሰው ልጅ ሰቆቃ የት እንደጀመረ ለማወቅ ወደ ጌላ ዘወር ብለን በኤደን ገነት የተከሰተውን ነገር ማስተዋል አለብን። እግዚአብሔር ለአዳም የሰጠው እያንዳንዱ ትዕዛዝ የሰውን ልጅ አላማ በተመለከተ የሚያላየን ነገር አለ። እስቲ እነዚህን ነገሮች እንመልከታቸው።

በስራ ፍሬያማ መሆን

እግዚአብሔር ለአዳም የኤደንን ገነት ከሰጠው በጌላ በመጀመሪያ የተናገረው ስለ ስራ ነበር ።

«እግዚአብሔር አምላክም ሰውን ወስዶ ያበጃትም ይጠብቃትም ዘንድ በኤደን ገነት አኖረው።» (ዘፍ. 2:15)

እግዚአብሔር አዳም ምን መስራት እንዳለበት አልነገረውም። የነገረው ነገር ቢኖር ምርታማ እንዲሆን ነው። አዳም የሰው ዘር መጀመሪያ በመሆኑ የሰውን ዘር በወገቡ ይዟል፤ እግዚአብሔርም አዳምን « አዳም ሆይ» የሚል ቃል ሲናገረው ቃሉ ለሁሉም የሚሠራ ነው። ይህ ደግሞ ሥራ እግዚአብሔር ለሰው ከሰጣቸው ተፈጥሯዊ ሃላፊነቶች አንዱ እንደሆነ ያመለክታል።

ስራ እርግማን አይደለም። ሰው ገና ሳይወድቅ ከእግዚአብሔር ጋር ትክክለኛ ግንኙነት በነበረው ወቅት የነበረ

ነው። ስለዚህ ስራን የማትወዱ ከሆነ እግዚአብሔር ለእናንተ ያለውን ተፈጥሮአዊ ፈቃድ እየተቃወማችሁ ነው።

ሄዋን አዳምን ስታገኘው አስቀድሞ ስራ ነበረው። ስለዚህ ሰው መጀመሪያ የሚያስፈልገው ሚስት ሳይሆን ስራ ነበር። ሴትም መስራት የማይፈልግን ወንድ ማግባት የለባትም።

«ብዙ» ወይም «ፍሬያማ ሁኑ» የሚለው ቃል «ውጤትን አስገኘ፣ ትርፋማ ሁኑ» ማለት ነው። ፍሬያማ ለመሆን በዘሩ ውስጥ ያለው ነገር ወጥቶ ማበብና ማደግ አለበት። ፍሬያማ ሁኑ ብሎ እግዚአብሔር የተናገረው ቃል ልጆችን በመውለድ አንጻር ብቻ የተወሰነ አይደለም። እግዚአብሔር አዳምና ሄዋን በሁሉም ነገር ፍሬያማ እንዲሆኑ ነው የፈለገው። እግዚአብሔር በዚህች ምድር ውስጥ ፍሬውን በዘር ውስጥ አስቀመጠና ፍሬውን እንዲያወጡት አዘዛቸው። ይህ ነገር ለእኛም እውነት ነው። «እግዚአብሔርም ባረካቸው እንዲህም አላቸው። ብዙ ተባዙ» (ዘፍ. 1:28)።

ለዚህ ነው እግዚአብሔር ለአዳም ወንበር ያልለራለት። በዚህ ፈንታ ወንበሩን በዛፍ ውስጥ ደበቀው። ለአዳም እግዚአብሔር ጠረጴዛ አልለራለትም፤ ጠረጴዛውን ግን ዛፍ ውስጥ አስቀመጠው። እግዚአብሔር መኪና አልለራለትም፤ ነገር ግን መኪናውን ከተራራ አለት ስር አስቀመጠው። እግዚአብሔር ለአዳም የሰጠው ጥሬ ዕቃ ነው፤ ነገር ግን በተሰጠው ጥሬ ዕቃ ፍሬያማ መሆን የአዳምን ጉብዝና፣ ምርታማነትና ቅልጥፍና ይጠይቅ ነበር።

እግዚአብሔር አዳምን ለእንስሶች ስም እንዲያወጣላቸው ነገረው (ዘፍ. 2:19)። ይህ ስራ የአዳምን የአዕምሮ ችሎታ እንደሚያነቃቃው ያውቅ ነበር። አዳም አዕምሮውን አልተጠቀመበትም ነበር፤ ነገር ግን እግዚአብሔር አዳም የእንስሶችን ስም በማውጣት አዕምሮውን እንዲጠቀምበት አደረገ። ይህንን ታስተውላላችሁ? በሚሊዮን የሚቆጠሩ እንስሳት ነበሩ፤ አዳም የእያንዳንዱን ስም ለማውጣት አዕምሮውን ተጠቀመ። የመጀመሪያው ሰው ከረጅም ጊዜ በፊት በውስጡ ያለው ገና ያልተፈለቀ እምቅ ብቃት እንዳለ አስተውሏል። ይህ በስራችሁ ያለውን ነገር በብቃት የምትጠቀሙበት የማስተዳደር ጥበብ ነው።

ለዚህ ነው እግዚአብሔር ሁል ጊዜ አንድ ነገር ይለጣችሁና ያንን ነገር መስራት እንደምትችሉ እንድትረዱ ያደርጋል። ኃላፊነት ማለት እግዚአብሔር በለጣችሁ ችሎታ አንጻር ምላሽን የመስጠት ችሎታ ማለት ነው። ስለዚህ አንድን ነገር መስራት እንደምትችሉ ለማወቅ ብቸኛው መንገድ ያንን ነገር ለመስራት ራሳችሁን መስጠት ነው።

ተባዙ

«ፍሬያማነት» ምድርን ከመሙላት፣ ከመራባትና ከመዋለድ ሂደት ጋር ይገናኛል። ስለዚህ እግዚአብሔር የሰው ልጆች ምንጭ የሆነው አዳም እንዲተኛ አደረገ።

«እግዚአብሔር አምላክም በአዳም ከባድ እንቅልፍ ጣለበት፤ አንቀላፋም፤ ከጉኑም አንዲት አጥንትን ወስዶ ስፍራውን በሥጋ ዘጋው። እግዚአብሔር አምላክም ከአዳም የወለዳትን አጥንት ሴት አድርጎ ሰራት፤ ወደ አዳምም አመጣት።» (ዘፍ. 2:21-22)

እግዚአብሔር ሄዋንን ከአዳም ጉን ወለዳትና እንዲባዙና ምድርን እንዲሞላት ነገራቸው።

«ማባዛት» ማለት «አንድ ያመረታችሁትን ነገር ወስዳችሁ ለማሰራጨት በዚያው መልክ እየቀረፁ ማብዛት» ማለት ነው። «መሙላት» ማለት ደግሞ «መጨረስ ወይም መሟላት» ማለት ነው። «ማሰራጨት» የሚለውንም የቃል ትርጉም ይይዛል። ይህንን ለማድረግ አዳም በኤደን ገነት ያደረገውን ነገር ወደሌሎች ቦታዎችም በመውለድ ማባዛቱን (ማራባቱን) ያመለክታል። ይህ የእግዚአብሔር ዕቅድ ነበር።

እግዚአብሔር አዳምና ሄዋንን ያለቀመጣቸው በኤደን ነበር። ኤደን ማለት «ስፍራ» ወይም «ቦታ» ማለት ነው። እግዚአብሔር ከምድር የተወሰነ ቦታ ወለደና ፍጹም አድርጎ ሰራት። ይህ ቦታ የእግዚአብሔር መገኘት የነበረበት ሲሆን በተጨማሪም ሁሉም ነገር ፍጹም ነበር። በመቀጠል ለአዳም ይህን አይነት ስፍራ በምድር ሁሉ ላይ እንዲያባዛ ተናገረው። ሰው ቢሳካለት ኖሮ ምድርን ሁሉ ይዝ ነበር። እግዚአብሔር የሚፈልገው ይህንን ነበር። እግዚአብሔር ለሰው በአደራ የሰጠውን ነገር እያባዛ ምድርን እንዲሞላት ፈልጎ

ነበር። እግዚአብሔር የፈለገው አዳም ገነትን በማባዛት ምድርን እንዲሞላት ነበር።

ግዙ

እግዚአብሔር የጥንት ወላጆቻችንን «ግዙ» ብሎ ባርከአቸዋል። ምድርን የመግዛት ኃላፊነት ሰጥቷቸዋል፤ «የባህርን አሰቸንና የሰማይን ወፎች በምድር ላይ የሚንቀሳቀሱትንም ሁሉ ግዙአቸው» (ዘፍ. 1:28)።

ይህ የእግዚአብሔር ሂደት ስለሆነ የእኔና የእናንተም ነገር ከዚህ የተለየ አይሆንም። በእግዚአብሔር የማስተዳደር እይታ መሰረት ፍሬያማና ምርታማ መሆን ካልቻላችሁ መግዛት አትችሉም። ፍሬያማ ከሆናችሁ በኋላ ይህንን ምርታችሁን ማባዛትና ማራባት ይኖርባችኋል። ማባዛ ችሎታ ሌታችሁን፤ ከተማችሁን፤ ክልላችሁንና ምድርን ሁሉ እስኪሞላ በብዛትና በማሰራጨት ሊያድግ ይገባል። እንግዲህ መግዛት የምትችሉት በዚህ መንገድ ነው።

ሰዎች ደሆኑ ሆነው እንዲኖሩ የማድረግ ትልቁ መንገድ ፍሬያማና ምርታማ የሚሆኑበትን ነገር እንዲያባዙት ማገድ ነው። የድህነት መንፈስ እግዚአብሔር ሰዎች እንዲባዙና ምድርን እንዲሞሉ የሰጣቸውን ስጦታ ያራቁታል። ስግብግብ ሰዎች ሐሳባችሁን በመስረቅ እንዳትበዙ ሊያደርጓችሁ ይሞክራሉ። ፍሬያማ፣ ምርታማ ሳትሆኑና ሳትበዙ ስትቀሩ ድሃ ትሆናላችሁ። አስታውሱ፤ እስራኤላዊያን በግብፅ እያሉ የሚያመርቱት ግብጻውያን የነገሯቸውን ብቻ ነበር። ስለዚህ የነበራቸው የፈጠራ ክህሎት ሁሉ በጭቆና ስር ነበር።

ወንድ - የቤት መሰረት

እግዚአብሔር የሰውን ዘር ለመፍጠር ለራ የጀመረው ከወንድ በመሆኑ ወንድ የቤት መሰረት ነው። መጀመሪያ ስለነበር የሰውን ዘር ሁሉ በወገቡ ይዞ ነው የተፈጠረው። ለዚህ ነው እግዚአብሔር ቤትን ሊፈጥር ሊል እንደገና ወደ ምድር አፈር መሄድ ያለስፈለገው፤ ቤት በአዳም ውስጥ ተፈጥሮ ነበር። እግዚአብሔር አንድን ሰው ከአፈር ከሰራ በኋላ ተመልሶ ወደ አፈር አልሄደም።

እግዚአብሔር አዳምን ከሰራ በኋላ ዛፎችን በተመለከተ ነው ትዕዛዝ የሰጠው። በአይኑ ፊት የተሳለው ነገር «በዚህ ነገር እንዳትተላለፍ» የሚለው ምልክት ነበር። ስለዚህ ወንዶች ለአባድ ኃላፊነት ተዘጋጁ። እግዚአብሔር ለሄዋን ስለ ዛፍ ጉዳይ አልነገራትም። ዛፍን በተመለከተ እግዚአብሔር ትዕዛዝ በሰጠበት ጊዜ ሄዋን ገና ከአዳም ወጥታ አልተበጀችም ነበር። እግዚአብሔር ያዘዘው ወንድን ነው፤ ይህም ማለት እግዚአብሔር የቤተሰብን መሰረት የጣለው በወንድ ላይ ነው ማለት ነው። ቤተሰቡ ወደዚያ ወደተከለከለው ዛፍ እንዳይቀርብና የእግዚአብሔርን ትዕዛዝ እንዲጠብቁ የማስተማር ኃላፊነት ያለበት ወንዱ ነው።

ሕንጻውን ማፍረስ ከፈለጋችሁ መስታወቱን ነው የምትሰብሩት? አይደለም። መስታወቱን ብትሰብሩ ሕንጻው ሳይነቃነቅ መቆም ይችላል። ግርግዳው ላይ ያለውን ጣውላ በድንጋይ በመደብደብ ሕንጻውን መጣል ትችላላችሁ? አትችሉም። ጣራውን በመነቃቀል ሕንጻውን መጣል ትችላላችሁ? አትችሉም። ሕንጻውን ውጤታማ በሆነ መልኩ የምታፈርሱበት ብቸኛው መንገድ መሰረቱን በመሰባበር ነው። የሰው ልጅ ቤተሰብ መሰረትም መጀመሪያ የተፈጠረው ሰው ማለትም ወንዱ ሰው ነው።

ስለዚህ መሰረቱ ላይ ችግር ካለ ቀሪው የቤቱ ክፍል መፍረሱ አይቀርም። ለይጣን የቤተሰባዊ ሕይወት ምሥጢር ወንድ መሆኑን ስለሚያውቅ በሚሊዮን የሚቆጠሩ ሴቶች በመስቃየት ላይ ይገኛሉ። ለዚህም ነው ለይጣን ባል ከሚስቱ ርቆ እንዲማግጥ የሚያደርገው። ለይጣን በተቻለ መጠን ወንዱ ሚስቱንና ቤተሰቡን እንዲተው የተለያዩ ፈተና እንዲጋረጥበት ያደርጋል። ለምን? ምክንያቱም ወንድ በስፍራው መገኘት ካልቻለ ቤታቸው ችግር ውስጥ ይገባል። የቤተሰብን ችግር የፈጠረው የወንድ በትክክል አስማስተዳደር ነው።

ለብዙ አመታት የተለያዩ ቤተሰቦችን በማማከርበት ጊዜ የተማርኩት ነገር ያንን ቤተሰብ መፈወስ ከፈለጋችሁ ወንዱ ላይ ትኩረት ማድረግ አለባችሁ። ብዙ ጊዜ ቤተሰባቸው ችግር ላይ እንዳለ እንዲታወቅ የሚያደርጉት ሴቶች ናቸው። ነገር ግን ቤተሰቡን በተመለከተ ላለው ችግር ወንድ የቤተሰብ መሰረት ስለሆነ መልሱ ከእርሱ ጋር የተገናኘ ነው።

እግዚአብሔር ወንድ ኃላፊነት የሚሰማው ሥራ አስኪያጅና የቤቱ ራስ እንዲሆን ስለፈለገ ትዕዛዙን ሁሉ ያዘዘው ሰውን ይወካል። ራስ ማለት «አለቃ» ማለት ሳይሆን «ኃላፊነት ያለበት» ወይም «ኃላፊነቱን የሚወስድ» ማለት ነው። ለእንደ ነገር ኃላፊነት ተሰጣችሁ ማለት ያንን ነገር የፈጠራችሁት እናንተ ናችሁ ማለት ሳይሆን ያንን ነገር በሚገባ ለማስተዳደር ኃላፊነት አሰጣችሁ ማለት ነው። ነገር ግን አዳም ሄዋን በፈታች ወጥመድ ውስጥ ስትወድቅ ቆሞ ያይ ነበር። የተሰጠውን የመጠቅ ሃላፊነት በመወጣት እባቡ እንዲሄድ ማዘዝ ነበረበት።

ወንድ በውስጡ ያለውን ነገር ሁሉ የቤተሰቡን ሕይወት የመጠበቅ ኃላፊነት አለበት። ለዚህ ነው መፅሐፍ ቅዱስ ለሚስት ባሏን እንድትደግፍና እንድትጠበቅ ትዕዛዝ የማይሰጠው። በተደጋጋሚ የሚያዘው ባል ሚስቱን እንዲጠበቅ ነው።

ኃላፊነትን በሌላው ላይ ማላከክ

አዳም እንደሚገባ ለሚስቱ ጥበቃ አላደረገላትም። የተሰጠውን የአመራር ስፍራ በኃላፊነት አልተወጣም። ሰይጣን ወደ ሄዋን በመምጣትና ከእርሷ ጋር በመደራደር በተላካ ሁኔታ እርሷን መፈተን ችሏል።

ነገር ግን ሰይጣን የሚፈልገው ሄዋንን አልነበረም። ትኩረቱ የሰው ልጆች መሰረት የሆነው አዳም ላይ ነበር። ሰይጣን ወደ ሄዋን አይደለም ወይ የሄደው? ልትሉኝ ትችላላችሁ። እርግጠኞች ናችሁ? እስቲ በጥንቃቄ መፅሐፍ ቅዱስ በዘፍጥረት 3፡6 ላይ ምን እንደሚል እንመልከት።

«ሴቲቱም ዛፋ ሰመብላት ያማረ እንደሆነ ለአይንም እንደሚያስገ-መጅ ለጥበብም መልካም እንደሆነ አየች፤ ከፍሬውም ወሰደችና በላች።»

ሄዋን ፍሬውን በወሰደች ጊዜ ምንም የተፈጠረ ነገር የለም። ፍሬውን ስትበላም የተፈጠረ ነገር የለም። ፍሬውን ስትውጥም የተፈጠረ ነገር የለም። ስለዚህ ሴቷ ኃጢአትን ስትሰራ ምንም አልተፈጠረም።

ነገር ግን መፅሐፍ ቅዱስ እንደሚነግረን ፍሬውን ወሰደችና መሰረት ለነበረው ለባሏ ሰጠችው። አዳም በበላ ጊዜ ሞትና የተለያዩ የሞት ፍርዶች ወደ አለም ገቡ።

«ለባልዋም ደግሞ ሰጠችው፤ እርሱም ከእርስዋ ጋር በላ። የሁሉም አይኖች ተከፈቱ፤ እነርሱም ራቁታቸውን እንደሆኑ አወቁ፤ የበለሰንም ቅጠሎች ሰፍተው ለእነርሱ ለራሳቸው ግልድም አደረጉ።»

(ዘፍ. 3፡6-7)

አዳም ፍሬውን በበላ ጊዜ ሁሉም ነገር ተመስቃቀሰና ሞት ገባ። ንፅሕናቸውንና ቅድስናቸውን አጡ።

«እግዚአብሔር አምላክም አዳምን ጠርቶ ወዴት ነህ? አለው። እርሱም አለ፡- በገነት ድምፅህን ሰማሁ፤ ዕራቁቴንም ሰለሆንኩ ፈራሁ፤ ተሸሽገሁም። እግዚአብሔርም አለው ዕራቁትህን እንደሆንህ ማን ነገረህ? ከእርሱ እንዳትበላ ካዘዝሁህ ዛፍ በውኑ በላህ?»

(ዘፍ. 3፡9-11)

አስተውሉ፤ እግዚአብሔር የጠየቀው ሄዋንን ሳይሆን አዳምን ነው። ዛሬም በምንወድቅበት ጊዜ እንደሚሆነው ሁሉ እግዚአብሔር ከአዳም የፈለገው ተጠያቂነትን ነው። «አዳም እንዳታደርግ ያልኩህን ነገር አደረክ?» «ሮበርት እንዳታደርግ ያልኩህን ነገር አደረክ?» እግዚአብሔር ለልጆቹ በሰጣቸው የውክልና ኃላፊነት መሰረት ጥያቄን ይጠይቃል። የራሳችንን ነገር እንደምንከተል ወይም እርሱ የሰጠንን አቅጣጫ እንደምንከተል ማወቅ ይፈልጋል። የምንታዘዘው ከሆነ መሮጥና መደበቅ አያስፈልገንም።

ዛሬ ብዙ ወንዶችና ሴቶች ከክርስቶስ ውጭ በመሆን እግዚአብሔርን በመፍራት ተደብቀዋል። ስለዚህ ዕለታዊ ነገሮቻቸውን በሚገባ ማስተዳደር የተሳናቸው ብዙ ክርስቲያኖች አሉ። ብዙ ሰዎች ሕግን በሚጥሱበት ጊዜ አዳም እንዳደረገው ከስልጣን ለመደበቅ ይሞክራሉ። ቀይ መብራቱን ጥላችሁ ከሄዳችሁ በኋላ ትራፊክ ፖሊሱ እንዳያችሁና እንዳላያችሁ በመኪናችሁ መስታወት ለማየት ትሞክራላችሁ? በመዘንጋት እንኳን ቢሆን ህግን ከተላለፋችሁ ምን ታደርጋላችሁ? ባለስልጣን እንዳያችሁና

እንዳያችሁ እርግጠኛ ለመሆን ዞር ዞር ትላላችሁ። ፍርሃት ይመጣቸዋል። ሕጉን ሳትጠበቁ ስትቀሩ ራሳችሁን ትከንናላችሁ። እግዚአብሔር ስለመታዘዙ ጉዳይ ሳይጠይቀው እንኳን አዳም መረጃ ለመስጠት ፈቃደኛ ነበር፤ «አዳም ሆይ ከዛፋ በላይ? እስከዛሬ ድረስ እኔ ወደገነት ስመጣ አትደበቅም ነበር። አትሸሽም ነበር። አሁን ግን በፍርሃት ተወጣሃል። ኃላፊነት በጉደለው ሁኔታ የሰራሽው ስራ አለ?»

ከዚያን ጊዜ ጀምሮ ራሱን ጥፋተኛ ላለማድረግና በሌሎች ላይ ለማላከክ ያደረገው መከራ የመካሰስ መንፈስና ኃላፊነት የጉደለው አካሄድ ወደ ሰው ዘር ገባ። «አዳምም አለ:- ከእኔ ጋር እንድትሆን የሰጠኸኝ ሴት እርስዋ ከዛፋ ሰጠችኝና በላሁ» (ዘፍ. 3:12)።

አዳም! እግዚአብሔር «እንዳትተላለፍ» ብሎ ያስቀመጠውን ትዕዛዝ መተላለፍ ብቻ ሳይሆን ሄዋንን ካያት በኋላ ፍሬውን ስመብላት ያደረገው ውሳኔ እርሷ ስለሰጠችው እንደሆነ በማሰብ ኃላፊነቱን ወደ እርሷ ሲያላክክ እናያለን። «እግዚአብሔር ሆይ አንተ የሰጠኸኝ ሴት አስታውስ እርሷን አንተ ራስህ እኮ ነህ የሰጠኸኝ ... ፍሬውን የሰጠችኝ እርሷ ነች! አንተ እርሷን ሰጠኸኝ እርሷ ደግሞ ፍሬውን ሰጠችኝ ... ስለዚህ ሁለታችሁ ... እኔ አይደለሁም ... እንድባላ አደረጋችሁ!»

ሴቷ አስገድዳው አንገቱን አንቃ ፍሬውን ወደ አፋ በማስገባት በግድ እንዲውጠው ብታደርግ ኖሮ ኃላፊነቱን የምትወስደው እርሷ ነች ማለት ይችል ነበር። ነገር ግን እርሷ እንዲህ አላደረገችም! ይህ የእርሱ ምርጫ ነው።

አንዳንድ ሰዎች ወደ ምግብ ቤት ሄደው ያገኙትን ሁሉ ጠራርገው ከበሉ በኋላ ክብደቴ አስቸገረኝ በማለት ለመቀነስ የሚረዳ ንጥረ ነገር ሲጠይቁ ይታያሉ። ይህን ንጥረ ነገር መጠጣት ለምን አስፈለገ? በራሳችሁ ላይ ትገር የምትፈጥሩት እኮ እናንተው ናችሁ። እነዚህ ሰዎች ሲናገሩ ያለፈቃዳቸው ምግብ ዘሉ ከሰሁኑ ላይ ወደ ሆዳቸው እንደገባና ለመቀነስ በሚረዳ ንጥረ ነገር ምግቡን ሊቀጡት ያሰቡ ይመስላሉ።

ኃላፊነት እጅግ ወሳኝ ጉዳይ ነው፤ ነገር ግን ወደ ሌሎች በቀላሉ ማላከክ ይቻላል። «ከእኔ ጋር እንድትሆን የሰጠኸኝ ሴት እርሷ ከዛፋ ሰጠችኝና በላሁ» (ቁ. 12)። አዳም እግዚአብሔርን እንኳን ለመውቀስ ከጅሎታል። በሌላ አባባል እንዲህ እያለ ነው:- «እግዚአብሔር ሆይ እርሷን ለምን ሰጠኸኝ? ነገሮችን በፊት እንደነበሩ ብትተዋቸው ጥሩ ነበር። አሁን እናንተ ሁለታችሁ ያደረጋችሁብኝን ነገርተመልከቱ!» ይህ አሳዛኝ የሆነ ኃላፊነትን ሸሽቶ በሌላው ላይ የማላከክ ጉዳይ ከሺዎች አመታት ጀምሮ በሰው ልጅ ታሪክ ውስጥ እያስተጋባ ነው።

ጥፋትን በሌላው ላይ ማላከክ

እግዚአብሔር ለአዳም የምድር ገዥ እንዲሆን ነግሮታል። አዳም ደግሞ ይህን ኃላፊነት ሳይወጣ ሲቀር መጀመሪያ ያደረገው ነገር ችግሩን በሌላ ሰው ማላከክ ነበር። ከዚያ ጊዜ ጀምሮ አንዱ ሌላው ላይ ማላከክ ጀመረ። ሁላችንም በማላከክ በኩል የተካንን ነን። ማንም ሰው ለተግባር፣ ለውሳኔውና ለሁኔታው ኃላፊነትን መውሰድ አይፈልግም። ለተፈጠረብን አሳዛኝ ሁኔታ ሌሎችን እንከላለን። አሜሪካኖች «የማላከክ ጨዋታ» አይነት የቂል የቴሌቪዥን ትዕይንት አላቸው። በዚያ ፕሮግራም ላይ የተለያዩ አፀያፊ ሰዎች ይቀርቡና የማይረባ ስህተታቸውን! ራሳቸውን ነፃ አድርገው በሌሎች ላይ ሲያላክኩ ታያላችሁ።

ዛሬ ከመቼውም ጊዜ በላቀ ሁኔታ በዛሬዉ ትግራችን ትላንትን ተጠያቂ በማድረግ በማላከክ የተካንን ነን። ለተለያዩ ሰብቶችን ወላጆቻችንን ተጠያቂ በማድረግ የተካንን ነን። በራሳችን ቸልተኝነት በመጡብን ችግሮች ሰባኪዎቻችን ላይ በማላከክ የተካንን ነን። የሂሳብ ቀመር መስራት ሲያቅተን የትምህርት ስርዓቱ ላይ እናላክካለን። የመማር ዕዳል እያለን ትምህርት አቋርጠን እንንዘላዘላለን። ለሂሳብ ቀመር ቸልተኞች ሆነን ሳለ እኛ ግን ለቸልተኝነታችን በሂሳብ አስተማሪዎቹ ላይ እናላክካለን።

በአመጋገብ ስርዓታችንና ባህላችን ፈንታ ለሚያጋጥመን የጤና እክል በሽታዎች ላይ እናላክካለን። ለሰላሳ አመታት ያህል ያልተስተካከለ የአመጋገብ ልምድ ኖሮን ጥሩ ስሜት ስላልተሰማንና የደም ግፊታችን ከፍ ማለቱን ዲያቢሎስ ላይ እናላክካለን።

በማህበረሰቡ ውስጥ ላሉት ችግሮች ልጆቻችንን ተጠያቂ እናደርጋለን። «ወጣቶች ይህን አደረጉ፤ ወጣቶች ያንን አደረጉ» እንላለን። ነገር ግን እነዚህ የማን ወጣቶች ናቸው? እኛ ኃላፊነት የጉደለን ወላጆች ሆነን ኃላፊነት የጉደላቸውን ልጆች ከወለድን፤ እንዴት እድርገን ለማህበራዊ ችግሮቻችን ልጆቻችንን ተጠያቂ ማድረግ እንችላለን? እነርሱ እኮ የእኛ ልጆች ናቸው። ስለዚህ ልጆቻችን የተበላሹ ፍሬዎች ከሆኑ እነርሱ የመጡበት ዛፍ እኛ የተበላሸን ዛፍች ነን ማለት ነው።

ለካንሰር ህመማችን የሲጋራና የትምባሆ ካምፓኒዎችን ተጠያቂ እናደርጋለን። በቅርብ ጊዜ በዜና አንዲት ሴት አንድ ካምፓኒ የሚያመርተውን ትምባሆ ስታጨስ ከቆየች በኋላ የካንሰር ህመምተኛ ስትሆን ይህንን የትምባሆ ካምፓኒ ተጠያቂ በማድረግ ከስ መመስረቷን ስለማ እጅግ ነው የደነገጥኩት። ይህንን ነገር ልረዳው አልቻልኩም። ለማጨስ የወለነችው ራሷ ነች። ያንን ነገር ወደ ሳምባዋ በማስገባት በራሷ ላይ ካንሰር ያመጣችው ራሷ ነች። ገና አፍላ ወጣት እያለች ካንሰር አማጫን ነገር ለመሳብ መርጣ ነበር፤ ይህ የእርሷ ውሳኔ ነበር። ማንም ወደ እርሷ ወጥቶ ሊጋራውን በግድ አፏ ውስጥ በመከተት እንድትሰበው ያደረጋት የለም።

«የትምባሆ ፋብሪካው ነው ሲጋራውን የለራው። ተመልከቱኝ! ችግሩ የእነርሱ ነው» እያለች ትራክላች። አንድ የመምረጥ መብትና አላደርግም የማለት ችሎታ ያላት ሰው እንዴት የራሷን ኃላፊነት ገሸሸ በማድረግ ጥፋቱን እንዴት በአምራቹ ካምፓኒ ላይ ታደርጋለች? አዳምን ጠይቁት! ምን አይነት ኃላፊነት የጉደለው ክስ ነው። ዛሬ ከሳሽ ወይም ከሳሺ ባጋጠማቸው አስከፊ ነገር ኃላፊነትን መውሰድ ሊገባቸው፤ ነገር ግን ሕጋዊነትን የተላበሱ ብዙ የመካሰስ ጨዋታዎች አሉ።

እኔ አንድም ሲጋራ እየተራመደ ሄደ «ስማ፤ አንተ አጭሰኝ» ሲል አላየሁም። እንድናጨስ የሚያደርገን ውሳኔአችን ነው። ችግሮቹ የትምባሆ ተክሎች አይደሉም። አሉታዊ ገጠመኞቻችንን በተክሉ ላይ እንድናላክክ የሚያደርገን ሀላፊነት የጎደለው አካሄዳችን ነው። ያንን ቀፋፊ ተክል ማስወገድ ብንችል የኒኮቲንን ችግር

ማቃለል የምንችል ይመስለናል እንላለን። ነገር ግን ለችግሩ ተጠያቂው ተክሉ አይደለም። ችግሩ የሰው ልብ ነው።

ጠጪ ሰው ለአልኮል ሱሉ አልኮል የሚያመርተውን ካምፓኒ፤ አልኮል መሸጫ መደብሩን ወይም መሸታ ቤቶችን ተጠያቂ ሊያደርግ ይችላል። ነገር ግን ይህ ሰው አልኮል ባይጠጣ ኖሮ እኮ የአልኮል ሱሰኛ አይሆንም ነበር። አልኮሉ ከጠርመሱ ውስጥ ዘሉ የሰውየው ሆድ ውስጥ መግባቱ አስገራሚ ነው! አንዳንድ ሰዎች ለሃያ አመታት ሲከመኩሙ ይከርሙና መጨረሻቸው በጉበት ችግር ሆስፒታል መመላለስ ይሆናል። ዶክተሩ ሕክምናው ሳይሳካለት ሲቀር በሙያው አለአግባብ ተጠቅሞብኛል በማለት በሙስና ይከሉታል።

ምን ያህል ወንዶች ቤተሰባቸውን በተመለከተ ኃላፊነታቸውን ሳይወጡ ይቀሩና ለቀሽም ምግብ ዝግጅት ወይም ለነጭናጫነት ሚስቶቻቸውን ይከሳሉ? ስማ ወንድሜ! ነጭናጫ ከሆነችብህ ምክንያቱ እንተ ጥሩ ባል ስላልሆንክ ስለሆነ የእንተ ጥፋት ነው። ለአንተ ኃላፊነት ለጉደለው አካሄድ ሚስትህን አትክሰስ።

ብዙ ወንዶች ለሚስቶቻቸው እስቸጋሪነት ተጠያቂ የሚያደርጉት ሚስቶቻቸውን ነው። «በትክክል ካልተንከባከብሽኝ እሄዳለሁ» ይላሉ። እንዳሉት ሊያደርጉትም የሚስቶቻቸው ጥፋት ያስመስሉታል። «ትክክል ወይም በቂ ነገር አላደረግኩም ...» ይላሉ። እውነታው ግን ወንዱ ኃላፊነቱን እንዳይወጣና የቤቱ መሰረት እንዲናጋ ኃላፊነት የጉደለው አካሄድ ስላታለለው ነው።

ኃላፊነት የማይሰማው ስብዕና ለነጻነት ደመኛ ጠላት ነው። የተለያዩ ዝርያ ያላቸውና በተለያዩ የሕይወት አቅጣጫ ውስጥ ያሉ ሰዎች በዚህ ወጥመድ ይያዛሉ። ልክ ነጮች ጥቁሮችን እንደሚወነጅሉ ጥቁሮችም ላለባቸው ችግር ነጮችን ይወነጅላሉ። ድሃው ሐብታሙን ይወነጅላል። ዜጎች ለስራ ዕድል አለመኖር መንግስትን ይወነጅላሉ። ነገር ግን መንግስት ሰዎችን ነጻ ምርጫ ከሰጣቸው ምርታማ እንዳይሆኑ ማድረግ ይችላል? በጆሮዎቻችን መካከል ያለውን ጭንቅላታችንን ለምን አንጠቀምበትም? እግዚአብሔር ለሁላችንም አምስት ቢሊየን የጭንቅላት ሌሎች ሰጥቶናል። በተጉሳቆሉ የሦስተኛ አለም አገሮች ውስጥ መኖራችን አይደለም ችግሩ። በስልጣን ላይ ያሉ ሰዎች ምርታማ እንዳትሆኑ

ለማድረግ ቢሞክሩ እንኳን የማለብ ችሎታችሁን ግን ሊወስዱባችሁ አይችሉም። አመለካከታችሁን ለእግዚአብሔር ስታስገዙና የስተዳደር ፅዋችሁን የአገራችሁ ልጆች እስኪደነቁ ችሎታው፣ የፈጠራ ሐሳብና ፅንሰ-ሐሳብ ይሞላዋል።

የመንግስት ስራ የቅጥር ሁኔታውን ማመቻቸት አይደለም። መፅሐፍ ቅዱስ የመንግስት ስራ ምን እንደሆነ ሲናገር ጻድቅ ውጤታማ (ምርታማ) መሆን እንዲችል የሕግ ከለላን መስጠት ነው (ሮሜ 13:3-4፣ 1ጢሞቴዎስ 2:1-2 ተመልከቱ)። እግዚአብሔር ከመንግስት የቅጥር ሁኔታን ሳንጠብቅ ምርታማ በምንሆንበት ሁኔታ ውስጥ ራሳችንን ማስገባታችንን ይጠብቃል።

ወንጀለኛው ለባህሪው ማህበረሰቡን ተጠያቂ ያደርጋል። ግብረሰዶማዊያን አግባብ ላልሆነ ድርጊታቸው ሆርሞናቸውን ተጠያቂ ያደርጋሉ። ዜጎች በአገራቸው ላለው መሰና (ንቅዘት) ወኪሎቻቸውን ተጠያቂ ያደርጋሉ። ነገር ግን በዲሞክራቲክ ሪፐብሊክ ውስጥ መሪዎች በመሰና ቢዘፈቁ ሕዝቦች እነርሱን በመምረጣቸው ጥፋተኞች ናቸው። መዘዙ የእኛ ውጤት ነው።

መሪዎቻችንን በመክለስ በኩል የተካንን ነን። መሪያችሁ እውር ከሆነ ጭቃ ያለበት ጉርጉድ ውስጥ ወድቃችሁ «ለምን ወደዚህ መራሽን?» አትበሉ። መሪያችሁን እየመራችሁ ባለው ትክክለኛ ባልሆነ አካሄድ አትክሰሱት፤ እርሱን መከተል አቁሙ።

ብዙ ሰዎች፣ ክርስቲያኖች ግብዞች ሲሆኑ ሰላየን ክርስቲያን መሆን እንፈልግም ይላሉ? ስለዚህ ኃጢአተኛው ለመጥፋቱ ግብዝ የሆነውን ሰባኪ ተጠያቂ ያደርጋል። ነገር ግን ግብዝ በሆነ ሰባኪ አማካኝነት ሲካሄድ መግባትን ማላክክ በእግዚአብሔር ዘንድ ኃላፊነት የማይሰማው ቁልነት ነው። ምክንያቱም እግዚአብሔር ግብዝ ሰባኪን እንድንከተል አልነገረንም። እንድንከተል የነገረን ኢየሱስን ነው። እርሱን ለመከተል ኃላፊነት መውሰድ አለብን።

ለራሳችን ሕይወት ኃላፊነት እንውሰድ

21^{ኛው} ክፍለ ዘመን ለአማኞችና ለሰው ልጆች በአጠቃላይ የኃላፊነት ድርሻችንን መወጣት ያለብን አዲስ የንጋት ቀን ነው። ብዙዎች በካሪዝማቲኮች የእምነት ስብከት የተነሣ ለነፎች ሆነዋል። ምክንያቱም የሆነ ፀሎት ብንጸልይ፤ እግዚአብሔር ያለአንዳች

ቅድመ ሁኔታ፤ ከእኛ የሚፈለገውን ሃላፊነት ብንወጣም ባንወጣም ፀሎታችንን መመለስ አለበት የሚል አመለካከት አላቸው። የፍቺ ቁጥር ከቁጥጥር ውጭ እየሆነ ባለበት በዚህ ጊዜ አንዳንዶች ቤተክርስቲያን መሄዳቸውና አስራታቸውን መክፈላቸው ብቻ ባለፀጋ እንደሚያደርጋቸው ይነገራቸዋል። ነገር ግን ብዙዎች በቤታቸውና በስራ ቦታቸው ያለውን ነገር በማያስተዳድሩበት ሁኔታ እግዚአብሔር ቁጭ ብለው ወንበር የሚያሞቁ የእምነት እንቅስቃሴ ክርስቲያኖችን ባለፀጋ አያደርግም። እግዚአብሔር የኃይማኖት ፋክክር ውስጥ የሚገኙ ሰዎችን የሚሸልምበት ጨዋታ ውስጥ አይደለም።

እግዚአብሔር እንዲህ እያለ ነው፡- «ኃላፊነት የጎደለው አካሄድ ትልቁ የነጻነት ጠላት ነው። ኃላፊነት ይሰማችሁ። ወንዶች በቤት ውስጥ ትክክለኛ ስፍራችሁን ያዙ። በእኔ ድርጅታዊ መዋቅር መሰረት ከሚስታችሁ ጋር የለጠሁአችሁን ነገር በእኩል ደረጃ አስተዳድሩ። ቤተሰባችሁን በቃሴ መሰረት አቀናብሩና ይህን እንደ ሞዴል አድርጋችሁ በምድር ሁሉ አብዙት።»

ባለፉት ጊዜያት የተከሰቱት ምንም አይነት ነገሮች ቢሆኑ እንኳን ለመጨረሻ ጊዜ ግን አሁን ኃላፊነትን መውሰድ እንችላለን። ድሃ፣ ጥቁር፣ ነጭ፣ ሐብታም፣ ሕንድ ወይም የትኛውም ስፍራ ላይ ብንሆን እግዚአብሔር ለሁላችንም «ስርአቱን፣ ባለስልጣናትን፣ ቤተሰቦቻችሁን፣ መጋቢያችሁን፣ ያለፈውን ጊዜያችሁን መወንጀል ትታችሁ ኃላፊነት የምትወስዱበት አዲስ ወቅት ነው። ይህ የእኔ ፈቃድ ስለሆነ ድርጊቶቻችሁን ሁሉ አቀናብራችሁ ኃላፊነት የሚሰማው ሥራ አስኪያጆች ሁኑ» ይላል።

ያለፈውን ጊዜ መለወጥ ባንችልም የመጨረሻውን ጊዜ ጥራት ግን መወሰን እንችላለን። የተወለድንበትን የቤተሰብ ሁኔታ ላንወደው እንችላለን፤ ልጆቻችንን የምናሳድግበትን የቤተሰብ ሁኔታ ግን መወሰን እንችላለን። ሁል ጊዜ እኛ ኃላፊነት የሚሰማውን ምርጫ ማድረግ አለብን። የእግዚአብሔርን መንገድ ለመታዘዝ ስንመርጥና በምድር ለመብዛትና ምድርን ለመመላት በልባችን ያስቀመጠውን መዳን በማወቅ ስንታዘዝ እርሱም ያግዛናል። የጭቆና መንፈስ ኃላፊነት የጎደለውን መንፈስ ያመጣል። ነጻነት ኃላፊነትን መውሰድን ይጠይቃል።

እውነተኛ ህይወት ማለት፤ በነፃነት ውስጥ ያለውን መርህ መገንዘብና፤ ሃላፊነት የጎደለው የሥራ አመራር የሚያስፍለውን ዋጋ ማወቅ ነው። በሚቀጥሉት ጥቂት ምዕራፎች ከእግዚአብሔር እይታ አንጻር ነጻነትና ከባርነት መውጣት ያላቸውን ልዩነት ለማወቅ ወደ እስራኤላዊያን የምድረበዳ ጉዞ መለስ ብለን እንመለከታለን። እግዚአብሔር በሕይወታችን የሰጠንን ነጻነት በሚገባ መጠቀማችን ምን ያህል አስፈላጊ እንደሆነ ለማወቅ ቀረብ ብለን እንመለከተዋለን።

ዛሬ፤ ከመቼውም ጊዜ ይልቅ አሁን ሳለንበት ሁኔታ ትላንትናን በመኮነን የተካንንበት ዘመን ነው።

የነፃነት መርሆዎች

የምዕራፍ ሦስት ማጠቃለያ

ኃላፊነት የጉደለው አካሄድ - የነጻነት ደመኛ ጠላት

1. መላው አለም በሰው ልጅ ኃላፊነት የጉደለው አካሄድ እየተለቃየ ነው።
2. ሥራ እርግማን አይደለም።
3. በሃላፊነት የተሰጣችሁን አቅርቦት ቁስ ማብዛት ትክክለኛ ሥራ አመራር ነው።
4. ሰዎች ድሆች አድርጉ ለማቆየት ጥሩው መንገድ ያመረቱትን ነገር እንዳያባዙት በማድረግ ፍሬያማነታቸውን ወይም ምርታማነታቸውን መከልከል ነው።
5. ወንዶች የተሰጣቸውን ድርሻ በሚገባ አለማስተዳደራቸው የቤተሰብ ቀውስ መንስኤ ነው።
6. ዛሬ ከመቼውም ጊዜ ይልቅ አሁን ሳለንበት ሁኔታ ትላንትናን በመኮነን የተካንንበት ዘመን ነው።
7. ኃላፊነት የጉደለው አካሄድ የነጻነት ደመኛ ጠላት ነው።